

Bu sabahki Rapor ATATÜRK Geceyi çok rahat geçirdiler Asabî âraz zail olmak derecelerinde azaldı Umumî hal daha iyi...

İstanbul, 20 (A.A.) — Riyaseticumhur Umumî Kâtipliğinden:

1 — Reiscumhur Atatürk'ün sıhhi vaziyetleri hakkında müdavi ve müşavir tabibleri tarafından bugün saat 10 da verilen rapor ikinci maddededir:

2 — Geceyi çok rahat geçirdiler. Asabî ârazlar zail olmak derecesinde azalmıştır. Umumî hal daha iyi. Nabız muntazam, 102, teneffüs 20, hararet derecesi 36,8 dir.

Dün akşamki rapor

İstanbul, 19 (A.A.) — Riyaseticumhur Umumî Kâtipliğinden:

1 — Reiscumhur Atatürk'ün sıhhi vaziyetleri hakkında müdavi ve müşavir tabibleri tarafından dün saat 10 da verilen rapor ikinci maddededir:

2 — Asabî ârazlarda hafif fakat aşikâr bir iyilik var. Umumî hal daha iyi. Nabız muntazam, 108, teneffüs 20, hararet derecesi 36,9 dur.

Filistine yahudi gitmesine artık müsaade edilmeyecek İngiltere, Filistin meselesi hakkında mühim kararlar verdi

Filistin'in müdafaası için toplanan Kahire kongresinde muhtelif Arap memleketlerinin muhahhasları: Yukarıda kongreyi tertip eden Muhammed Ali paşa, ortada Fas muhahhas heyetinden Abdülhalik Eltirini, sağda Mısır meclis reisi Bahiyeddin Barahit paşa.

Londra, 20 (A.A.) — Dün sabahki içtimainda kabinenin Mak Donaldin vermiş olduğu raporu tasvip etmiş olduğu zannedilmektedir.

Mumailiyh, bu raporunda Filistin'in taksimi fikrinin terk edilmesi lüzumunu izah etmektedir.

Mak Donald, intizam ve asayişin temini hususunun diğer her türlü hal suretlerinin tatbikine zaruri olarak takaddüm etmesi muktazi olduğu mütealeasındadır.

İlk olarak hissedilen zaruret, Filistin'deki İngiliz kontrolünün müddetini uzatmak ve bir itilâf husulü takdirinde bu kontrolü kaldırmaktır. Zannedildiğine göre kabine, Araplarla yahudilerden mürtekel bir teşkil meclis ihdası tasavvurundadır. Bu meclis kanunlar vaz ve idari tedbirler ittihaaz edecektir.

Araplarla yahudiler arasındaki şimdiki nüfus neticesinin sabit addedileceği ve arapların statüye riayeti taahhüt etmeleri halinde yahudilerin serbestçe Filistine muhaceret etmelerine artık müsaade edilmeyeceği söylenmektedir.

Devamı 4 üncüde

Bugünkü sayımız

16 Sayfadır

Bütün Vekiller şehrimize geldiler

Maliye Vekili de bu sabah Avrupadan geldi

Vekiller Heyeti bugün öğleden evvel Dolmabahçede toplandı

İstanbul, 20 (A.A.) — Atatürk'ün rahatsızlıkları dolayısıyla İstanbulda bulunmakta olan Başbakan Celâl Bayar, mutat Heyeti Vekile içtimai için vekil arkadaşla-

rını İstanbulla çağırması ve bugün öğleden evvel Dolmabahçe sarayında toplanılarak ruznameye dahil işler görüşülmüştür.

Meclis Reisi Abdülhalik Renda, Nafia Vekili Ali Çetinkaya, Adliye Vekili Şükrü Saraçoğlu, Maarif Vekili Safet Arıkan, Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp, İktisat Vekili Şakir Kesibir, Gümrük ve Inhisarlar Vekili Ali Rana Tarhan, Ziraat Vekili Faik

Kurdoğlu, eksprese bağlanan hususî vagonlarla bu sabah Ankaradan gelmişler, Haydarpaşa istasyonunda karşılanmışlardır.

Tedavi için Avrupaya giden Maliye Vekili Fuad Ağralı da bu sabahki ekspresle gelmiş bulunmaktadır.

Başvekil Celâl Bayar, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Sıhhat Vekili Hulûsi Alataş, Hariciye Vekili Rüştü Aras bir müddettir şehrimizde olduğuna göre bütün kabine azası İstanbulda toplanmış oluyor.

Çek - Macar ihtilâfı

Lehistanın Romanyayı ikna etmeğe muvaffak olamadığı anlaşılıyor

Lehistan Hariciye Nazırı Romanya Kralile görüş-tükten sonra dün gece Varşovaya döndü

Bükreş, 20 (A.A.) — Havas Ajansı muhabirinden:

Bek, geceyarısını 45 dakika geçe trenle Kalas'tan Varşovaya hareket etmiştir. Kalas görüşmeleri sonunda Romen matbuat idaresi, aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

"Bek'in Romanyayı ziyareti münasebetile kendisi ve Romanya hariciye nazırı, itimat esasına müstenit ve dostane bir zih-

niyet dahilinde, halihazırda iki memleketi alâkadar etmekte olan beynelmîl meseleler hakkında noktai nazar teatisinde bulunmuşlardır. Bek, Kral tarafından kabul edilmiştir."

Bu kısa tebliğ karşısında salâhiyettar mahafil, Polonyanın Rutenyaya müteallik tekliflerini kralın nazarı dikkate almağa şayan görmemiş olduğu mütealeasinda bulunmaktadır.

* Bükreş, 19 (A.A.) — Polonya hariciye nazırı Bek, saat 16 da Galatza gelmiş ve doğruca kralın yatına gitmiştir.

Polonya hariciye nazırının Romanyayı ziyaretini mucip olan müzakereler yatta hemen başlamıştır.

* Bükreş, 19 (A.A.) — Polonya hariciye nazırı Bek ile kral Karol arasında yapılmakta olan müzakerelere Romanya hariciye nazırı da iştirak etmektedir.

* Varşova, 19 (A.A.) — Pat Ajansının Bükreşten istihbarına göre, Galatizda Romanya Kralı ile Polonya hariciye nazırı arasında bugün yapılan mülâkat üç buçuk saat sürmüştür.

Bükreş, 19 (A.A.) — Havas Ajansının muhabiri bildiriyor:

Bekin saat 15,12 de Kalasa gelmesi beklenmektedir.

Bu ziyaretin bu suretle müstacelen yapması, Polonyanın Macar - Çek ihtilâfında Romanyanın vaziyetini bir an evvel anlamak hususundaki arzusuna atfedilmektedir.

Bükreşte şimdiye kadar bu hususta pek ihtiyatlı bir ketumiyet muhafaza edilmektedir. Matbuat, Bekin ziyaretini bir telgrafla ve hiçbir tefsirde bulunmadan haber vermektedir.

Devamı 4 üncüde

Amerikada Alman casusları meselesi İki hükûmet arasında mesele çıkaracak mı ?

Vaşington, 20 (A.A.) — Nevyorkta görülmekte olan casusluk davası esnasında bazı Alman diplomatlarının faaliyeti hakkında yapılmış olan ifşaat, Amerikan dip loması mahafilinde büyük bir heyecan uyandırmıştır. Maamafih bu mahafil, Almanya ile Amerika arasındaki münasebat üzerinde birtakım akisler hâsıl edecek netayici istihracından evvel federasyon müddeiumumisinin iddianamesini ve davanın sonunu beklemek zaruri olduğu nu beyan etmektedirler.

Maznuolardan birinin itirafı

Nevyork, 20 (A.A.) — Casusluk davasının üçüncü gününde maznun Rümrih, bir takım izahat vermiştir. Bu izahattan anlaşıldığına göre Öropa vapurunda bir posta çantası, Sklueter tarafından açılmıştır. Sklueter, bu suretle Botlin ile Amtorğ Troding Korporasının arasında aktedilmiş olan kontratonun fotoğrafini almağa muvaffak olmuştur. Bu son kumpanya Amerika hesabına mühim miktarda mübayaatta bulunmağa memur edilmiştir.

Çin'de ölen Japon askerlerinin cesetleri yakılarak Japonyaya götürülmektedir. Çine takviye kıtaları götüren Japon gemileri dönüşlerinde bu küllerden sandıklar dolusu getirmektedirler. Resimde Japonyada bu küllere yapılan cenaze alaylarından biri görülmüyor.

Yazısı 4 üncüde

ABONE ŞARTLARI		
	Türkiye	Yabancı
6 AYLIK	1.400 Kr.	2.700 Kr.
3 AYLIK	700 "	1.400 "
1 AYLIK	400 "	800 "

Hayata dair

Dostluk

BEDRİ Rahmi, güzel bir yazısında, arkadaşlıktan bahsediyordu. Arkadaşsız adaman korkmak lâzımgeldiğini söylüyor. Haklıdır. Arkadaş edine-miyen adam kendini kimseye anlatamı-yan, kendi de kimseyi anılamıyan adam-dır. Bu aciz muhakkak ki onun huyunu bozar, etrafına düşman eder, yahut ken-dinden başka herkesi hor görmesine se-beb olur.

Fakat arkadaşlık hissinin birçok kötülükleri de vardır. Aşk ihtirasının insanı kör ettiğinden çok bahsedilmiştir; arkadaşlık ise sakın bir histir, gözlerimizi kapamaz zannedilir. Halbuki o da - belki aşktan da ziyade - muhakememizi durdurur, bizi birçok haksızlıklara, yanlış hükümlere sevkeder. Aşkı bir dereceye kadar kıskançlık kurtarır: aşk ile sevdiğimiz kimseyi bizden başka kimsenin sevmemesini istediğimizden onun yerilmesi-ne memnun olduğumuz bile çoktur; arkadaşımızın, dostumuzun kusurlarının söylenilmesine ise daha az tahammül ederiz ve bizim onda gördüğümüz meziyetlerin herkes tarafından tasdik edilmesini isteriz. Dostluk bizi, aşktan ziyade taassuba, bir nevi istibdadı götürür: dostumuza karşı taassup ve istibdad; dostumuzu takdir etmeyenlere karşı taassub ve istibdad...

Çünkü aşk ihtirasının kendi elimizde olmadığını, dostlarımızı ise istiyerek, bilerek, kendi arzumuzla seçtiğimizi zannederiz. Bunun için dostlarımızı takdir edilmemesini şahsi zevkimizden, iyiyi kötüden ayırmak kudretimizden şüphe diye; doğrudan doğruya bize edilmiş bir hücum diye kabul ederiz. Dostluk, arkadaşlık gönlümüzün değil, kafamızın aşkıdır; insan oğlu da istediği kadar gönlüne itibar ettiğini, bilhassa gönlü meziyetleri ile iftihar ettiğini söylesin, içinden, tâ içinden bilhassa zekâsına güvenir, onunla övünür.

Bunun için dostu, arkadaşı çok olan adaman korkmak lâzımdır. Arkadaşlarımız, dostlarımız çokluğu nispetinde diğer insanları kırmaz, onlarla geçinememesi kabilirdir. Arkadaşsız, dostsuz adam kendini mi beğenir? evet; fakat arkadaş, dostu çok olan adam da kendini beğenir. Kendini o kadar insana beğendirmiş, sevdirmiş; bu hiçle olmadı ya! kendisine gösterilen muhabbet, meziyetlerinin delili değil midir? O insanların dostluğuna güvendiği için diğer kimselerden artık bir şey beklememeğe başlar; geçimsiz olur.

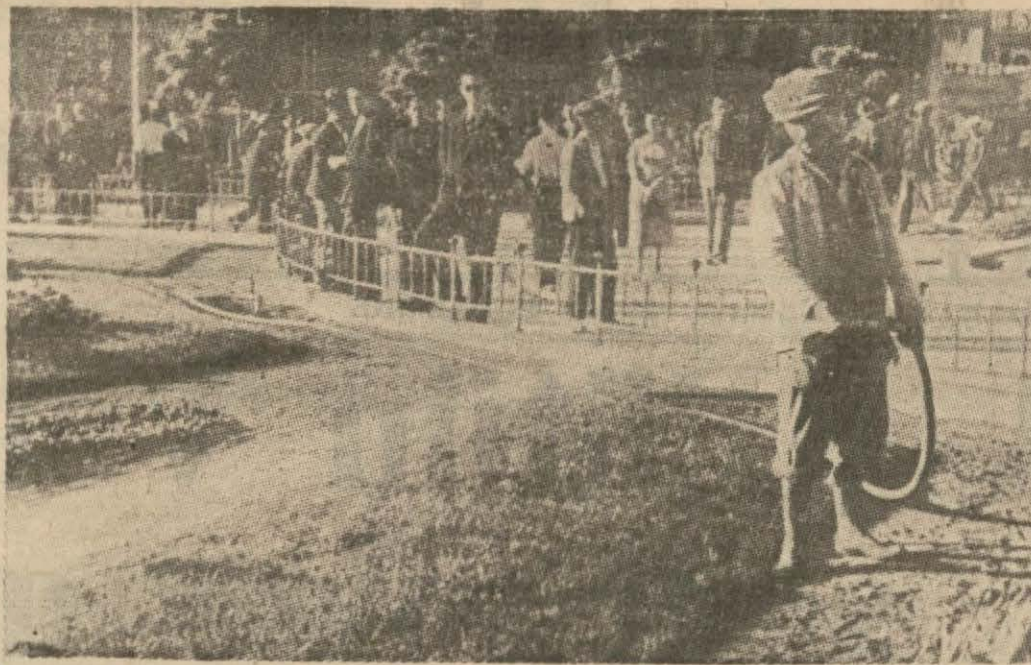
Nurullah ATAÇ

Almanyada Bir kaçakçı sebebi yakalandı

Berlin, 19 (A.A.) — Gazetelerin Kolonyadan bildirdiklerine göre, Almanya-Holanda hududunda çok mühim bir döviz ticareti ve kıymetli eşya ihracatı meydana çıkarılmıştır. Gayri meşru olarak yapılan ihracatın bir milyon marktan fazla kıymette olduğu söylenmektedir.

Biri erkek, biri kadın olmak üzere otomobil sahibi iki kaçakçı tevkif edilmiştir. Cürüm ortakları arasında bulunmakta olan Holanda posta idaresine mensup bir memur da tevkif edilmiştir.

Almanyanın garbında ve Berlinde ikamet etmekte olan on iki kadar yahudi de cürüm ortaklığı töhmetile hapse atılmışlardır.

İstanbulun yazın tozu, kışın da çamuru meşhurdur. Çamura karşı tedbir ancak yol yapmaktır. Belediyenin beş senelik yol programı tamamlandığı vakit bu derdin yaza mahsus toz derdile beraber epey azalmış olacağı muhakkaktır. O zamana kadar çamurdan kurtulamıyacağımız aşikârdır; fakat memnuniyetle kaydetmek lâzımdır ki belediye — giderilmesi şimdiki vaziyette imkânsız olan çamur meselesi bir tarafa bırakılırsa — toza karşı bu sene epey iyi çalışmıştır. Her yaz pek üstün körü ve pek seyrek olan sokakları sulama işi bu sene muhtemelen yapılmıştır. Büyük caddeler günün muhtelif saatlerinde sık sık suyla temizlenmiştir. Yan sokaklarda ve kenar mahallelerde toza bulanıklık hissedilmez. Caddelere çıktıkları vakit rahat nefes almak imkânını bulmuşlardır.

ŞEHİRDE VE MEMLEKETTE

Kız Sanat mekteplerinde Sipariş atelyeleri genişletiliyor

Maarif Vekâleti tesis tarihleri yeni olduğu halde kızlarımızın el ve ev işlerindeki yetiştirilmelerinde büyük faydaları görülen kız enstitüleri ile akşam kız san'at mekteplerinin bu ders senesinde daha fazla inkişafı için yeni tedbirler almış bulunmaktadır. Talebe miktarı gayanî hayret derecede artmış olan Enstitü ve Akşam Kız San'at mekteplerinin ders programlarına bu sene bu işde ileri memleketlerin son kaydettikleri yeniliklere uygun bir şekilde ilâveler yapılmıştır.

Diğer taraftan Enstitü ve Akşam Kız San'at mekteplerinin sipariş atelyeleri kısımları, mektebi bitirmiş olan talebenin yetiştirilmesi bakımından çok faydalı neticeler vermekte olduğundan bu atelyelerin genişletilmesine karar verilmiştir.

Bilhassa talebe adedi bütün Akşam Kız San'at mekteplerinden çok olan Beyoğlu Akşam Kız San'at mektebinde şimdiye kadar mevcut dikey atelyesine ilâveten bu sene bir moda sipariş atelyesi de ilâvesine karar verilmiş ve bu atelyenin kurulmasına başlanmıştır.

Bu atelyeye, şapka eldiven, çiçek ve çanta için sipariş alınacak ve evvelce mektebin şapka şubesinden mezun olanlar burada çalışarak ihtisaslarını arttıracaklardır.

Yedinci Tıp Kurultayı

Kapanış celsesinde Ulu Şelimize bağlılığını Tezahürlerle bildirdi

Ankara 19 (A.A.) — Yedinci ulusal tıp kurultayı bugün profesör doktor Refik Saydamın başkanlığı altında son içtimasını akdetmiştir. Kurultay sekizinci ulusal tıp kongresinin yine Ankara'da toplanmasına ve riyasetin yine profesör doktor Refik Saydam tarafından yapılmasına karar vermiştir.

Gelecek kurultayın görüleceği mevzular üzerinde uzun münakaşalar olmuş ve neticede ekseriyetle spor hekimliği, safra yolu hastalıkları mevzuları ekseriyetle kabul edilmiştir.

Kurultay kapanış kararını vermede evvel Ulu Şef Atatürke olan sonsuz tazim ve bağlılığını tezahürlerle bildirmiştir.

Tiyatro ve opera tahsil edecek gençler Galatasaray lisesinde yapılan imtihanların neticeleri tesbit edildi

Ankara Devlet Tiyatro, Opera ve Konservatuvarı için bu sene alınacak gençleri seçmek üzere on beş gündüncü şehrimizde, Galatasaray lisesinde yapılan imtihanlar sona ermiş ve profesör Nurullah Şevketin riyasetindeki heyet imtihan neticelerini tesbit etmiştir.

Galatasaray Lisesi direktörlüğü kazanan gençlere neticeleri tebliğ etmektedir.

Kazananlar bu ay sonuna kadar hazırlanarak Ankara'ya gidecekler ve ayrıldıkları şubelerde devlet hesabına tahsillerine başlayacaklardır.

Bu sene yapılan imtihanlarda geçen seneden daha çok iyi netice alınmış ve gerek tiyatro ve gerekse opera kısmı için fevkalâde kabiliyetli gençler bulunmuştur. Bilhassa opera kısmı için yapılan seçmeler de istikbalde büyük

Rozet meselesi

Pazartesi günü sayımızda rozet dağıtma usulü hakkındaki bir haberde Kızılayın teğebbüsile bu âdetin ortadan kalkacağı yazılmıştı. Kızılay İstanbul müessesiliği umumî merkeze bu mevzu üzerinde bir teklif yapmadığını bildirmektedir.

Sağır, dilsiz ve körleri koruma

Sağır, dilsiz ve körlerin korunması için İzmirde bir kurum teşekkül etmiştir. Bu kurum bizde ilk defa bu cemiyet malûllerinin küçükten işe yarar bir şekilde yetiştirilmesi ve büyüklerin de himayesi için Avrupa memleketlerindeki emsali gibi müesseseler kurmak gayesiyle hareket etmektedir.

Beyazıtta ramazan hazırlığı

Evkaf idaresi her sene Ramazanda olduğu gibi - çok eski bir âdete uyarak - Beyazıt camii avlusunu gene Ramazana mahsus eşya ve maddelerin satılması için kiraya vermiştir. Camiin avlusunda şimdiden pavyonlar kurulmaktadır.

Tonton amca ve yüzme dersleri

bir ses üstünlüğüne şüphe edilmeyen çok yüksek ve ender görülmüş kalitede sesli gençlere tesadüf edilmiştir.

Müstakbel Devlet Tiyatrosu ve operasının büyük artistlerini teşkil edecek olan bu gençler şimdiden çok şeyler vaad etmektedir.

Eski Şark şimendiferleri Türk memurlarının davası

Hükümet tarafından satın alınan eski Şark Demiryollarında çalışan Türk memurlar, birinci ticaret mahkemesine müracaat ederek eski şirket aleyhine bir tazminat davası açmışlardır. Çünkü tasfiye esnasında şirket tarafından ecnebi memurlara verilmiş olan tazminattan Türk memurları istifade ettirilmemiş, üstelik de bu ecnebi memurlara eski şirketin Yunanistandaki hatlarında da vazife verilmiştir.

Türk memurlar, çalıştıkları her seneye mukabil bir maaş nisbetinde tazminat verilmesinin karar altına alınmasını ve paranın da Nafia Vekâletinin şirkete ödileceği taksitlerden kesilmesini istemektedirler.

Mahkeme heyeti, memurların iddiasını tetkik ve ecnebi memurlara tazminat verildiğini tesbit etmiştir. Şimdi bu memurların Yunanistandaki hatta çalışıp çalışmadıkları öğrenilecektir. Bunun için mahkeme tarafından Yunanistan Devlet Demiryollarına bir müzekkere yazılmıştır.

Dün sabahki kazada ölen

Dün sabah Karaköyde Kefeli hanımın üçüncü katından kaza ile düşerek ölen zatın ismi dünkü nüshanımızda yanlışlıkla "Mehmet Doğan," diye yazılmıştı. Ölenin adı Mehmet Küçükkuşludur.

Kongreye davet

C. H. P. Firuzâğa semt ocağından: Ocağımızın yıllık kongresi 25—10—938 salı günü saat 18.30 da Firuzâğa Türkgücü sokağında Beyoğlu 12 nci okulda yapılacağından ocağımız kütüğünde kayıtlı arkadaşlarımızın gelmeleri.

Mekteplerde istihlâk kooperatifleri Nizamnamenin talimatına göre başlandı

Maarif Vekâleti tarafından bu sene ilk ve orta mekteplerle liselerde bütün yüksek mekteplerde istihlâk kooperatifleri kurulması için hazırlanan nizamnamenin dünden itibaren, ilen bıkına girilmiştir. Maarif Müdürlüğü nizamnameyi bütün mekteplere dağıtmıştır. Diğer taraftan müfettişlerden bir kısmı bu kooperatiflerin kurulmasını temin ve kontrolü vazifesini yapmışlardır.

Gençliğin ilk tahsil anından itibaren edecek bu kooperatiflerin bilhassa senesinin başladığı şu sırada rolü olacak, kooperatifin toptan alımına temin edeceği ders levazımâtından alınanlardan daha az fiyatla temin edilebilecektir.

Maarif Vekâleti kooperatiflerin ha geniş sermaye ile işleyebilmeleri için çocuk velilerinin kooperatife olabileceklerini bildirmiştir.

Kooperatiflerin gayesi temettü mini olmamakla beraber temettü olursa bunlar her sene sonunda karlara tevzi edilecektir. Kooperatifiniz ders levazımâtı değil, talebelere yiyecek ve saire de satabilecektir.

Kooperatiflerin idaresi talebe tarafından yapılacak ve mektep idaresi rakabe edecektir.

Doğru

değil mi?

Otobüslere da

Dün sabah, saat sekiz yirmi geçte Karaköyden bir Şişli - Fatih otobüsü süne bindim. Otobüste Nizamettin diye bir kişi vardı. Hâdiseye o da şahit oldu. Kişilik yer boşalmıştı. Oturdum. Çünkü arabanın ilerde boşalacağını biliyordum.

Aynı hâdiseye, hiçbir yolcu inmedikçe de tekerlür etti ve yeni gelenler biniş napolere ve yarıdan fazla kendilerini evvel gelip yer bularak oturmuş olduklarını üstlerine yerleştirdiler.

İş Bankası önünde araba kısmen durdu. Şimdi ait olduğu makam hangisi ondan soruyorum; hani nizamlar, hani kıp fikri?.. Halkın rahatı nerede?

Zahir Güvendi

Arkadaşımızın fikrine ilâve edelim. Sözümlük yoktur, şikâyetini aynen yazıya aldık.

Dünyada Neler Oluyor?..

Amerikadaki Casusluk muhakemesi Kemanın İçinden çıkan askerî esrar

Amerikada muhakemeleri gürültüye bağlanan Alman casuslarından dün bahsetmiştik. Bu arada keman kutusu içinde kaçırılan askerî esrar hâdisenin meraklı bir kısmını teşkil ediyordu. Son gelen tafsillata göre, casusluk içindeki bu keman kutusu hikâyesi şöyle cereyan etmiştir:

1925 senesindeyiz. Buffalo'daki bir tayyare fabrikasında iki kişi çalışıyor. Bunlardan biri Vilyam Lonkovski'dir, diğeri Verner Georg Gudenberg ismini taşıyor. Bunların ikisi de müteahhas işçilerdir.

İkisi birbirini tanıyor mu? Hiç zannetmiyorlar. Çünkü onların ikisini bir arada gören pek az olmuştur. Hele konuşmaları hiç görülmemiştir. Bundan dolayı Lonkovski soğuk bir adamdır.. Arkadaşlarından hiç biri kendisini pek sevmez. Gudenberg ise bilâkis çok sıcak kanlı, herkesin sevdiği bir gençtir.

Bunun için, Gudenberg bir gün kendi arkadaşlarına:

— Kurtis Rayt şirketine girdim.. Bana orada çok iyi bir vazife verildi. İhtiyacı zaman hepsi hakikaten seviniyorlar, çünkü Gudenberg çalışkan ve mahir bir genç olarak tanınmıştır. O onun ilerlemesi arkadaşlarını da memnun ediyor.

Kurtis Rayt tayyare fabrikasının Buffalo'da da atelyeleri vardır. Bu şirket hemen hemen yalnız Amerikan hükümeti namına çalışır ve bilhassa büyük otonavalyon tayyaresi yapar. Arkadaşları sonradan öğreniyorlar ki Gudenberg Kurtis Rayt fabrikasına gemesini Lonkovski tavsiye etmiştir. Çünkü, Lonkovski fabrikada Gudenbergin şefi vaziyetindedir.

Aradan on sene geçiyor. 1935 deyiz. Lonkovski çalıştığı tayyare fabrikasından çıkıyor ve aynı gün Buffalo'dan da ayrılıyor. Arkadaşlarına ve ev sahibine dediğine göre, buradaki hayatından arızi bilmiktir ve Newyorka gidip başka işlere tegebbüs ederek zengin olmak arzusunda.

O gün kendisine bakanlar belki ilk defa olarak fark ediyorlar: Lonkovski burada hakikaten ömrünü çürütmüştür. Henüz oldukça genç olmasına rağmen saçları ağarmıştır. Son günlerde bryk ta bırakmış ve gözlerine gözlük takmıştır.

Lonkovski, Newyorkta, şehrin en büyük ve pahalı otellerinden birine iniyor. İsmi Valker olarak veriyor. O nu bu isim altında ve akıllı saçları, arkadaşlarından hiç birinin bile tanınmasına ihtimal yoktur.

Lonkovskinin, Newyorktaki otele indigini üçüncü günü, akşam etele geldiği zaman onu elinde bir çanta ile görüyorlar.

Bir iki saat sonra da Lonkovski etele olan hesabını görüyor ve oradan ayrılıyor. Yalnız, giderken, eşyaları arasında, geldiği zamanki bavul ve çantalarından maada bir de keman kutusu vardır.

İki, üç gün sonra Almanların Nord Doyger Loyd vapur şirketine ait "Bremen", Transatlantiki Newyork limanından kalkmaktadır. Vapurun hareket saati, her zaman olduğu gibi, gece yarısı, saat on ikidir.

Saat on bire doğru Lonkovski ruhuna geliyor. Elinde o keman kutusu üzere olan, arkadaşına getiriyor.

Vapura çıkıyor. Kamaraların bulunduğu koridorlardan geçiyor ve nihayet kapıyı açar içeriden ona gizlice bakıyor. Lonkovskiye görür görmez teğalla bir şeyler söylüyor ve derhal o-

radan uzaklaşmasını söylediği hareketlerinden anlaşılıyor.

Bunun üzerine Lonkovski, gene elinde o keman kutusu, acele ile vapurdan iniyor.

Fakat, o sırada karşısına gümrük memurları ve polisler çıkıyor:

— Lütfen keman kutunuzu açar mısınız! diyorlar.

Lonkovski hakikaten ihtiyatsızlık etmiş ve yahut bunu hiç düşünmemiştir:

Amerikada, kalkmak üzere olan vapurlardan, yolcu selâmetlemek için giriş te sonra çıkanların üzerleri ve elindeki çanta veya paketler gümrük memurları tarafından sıkı bir kontrolden geçirilir.

Çünkü bir çok kaçakçılar mallarını Amerikaya çıkarırken vapura saklamakta ve gemi kalkacağı esnada yolcu uğurlamaya gelen bir kimse sıfatı ile vapura girmiş arkadaşlarına bunları vererek çıkartmaya teşebbüs etmekte idirler.

Buna karşı tedbir olmak üzere de, kalkacak vapurlardan çıkanlar sıkı bir kontrole tâbi tutulmaya başlanmıştır.

İşte, arkadaşına keman kutusunu getiren, fakat bırakmadan, gene alıp vapurdan çıkan Lonkovski de bu kaideye tâbi tutuluyor ve elindeki keman kutusu açılıyor.

İçinden keman çıkmadı zannetmeyin. Lonkovski o kadar ihtiyatsız değildir. Kutunun içine güzel bir keman yerleştirmiştir. Polisler kemanı muayene ediyorlar. Sallayıp içine bakıyorlar ve hiç bir şeyden şüphe etmiyorlar.

— Pekî, diyorlar. Yalnız, yolcu uğurlamak için içeri girerken bilet almadınız mı?

— Unuttum. Kaç para ise vereyim.

— Hayır, ceza olarak kemanınız müsader edilecektir.

Lonkovski ısrar ediyor, kemanın kendisine lâzım olduğunu, istedikleri kadar para cezası verebileceğini söylüyor. Fakat, kanun kaıundur, bozulmaz.

Keman kutusu gümrük memurlarının elinde kalmıştır. Lonkovski de elini kolunu sallıya sallıya yolcu salonundan çıkıyor.

Fakat oteline gitmiyor. Derhal bir telefona koşuyor. Gemiye arıyor ve oradaki arkadaş ile konuşuyor:

— Keman kutusunu gümrükten aldılar...

— O halde hiç durma kaç..

— Ben de öyle yapmağa karar verdim ve bunu haber vermek için sana telefon ettim.

Lovkovski hiç durmamış, kaçmıştır..

Meşhur Rus romancısının oğlu İsveçte 2 nci Tolstoy'un aşk macerası

Bütün doktorların ümit kestikleri hasta Tolstoy kendisini iyi eden İsveçli doktorun kızı ile nasıl sevmiş?

Rus romancısı 12 Birincîs'in belki İsveçte senenin en güzel ayıdır. Bugünlerde orada tıpkı Fransanın cenup sahillinde ve İtalyada olduğu gibi; yakıcı sıcaklar kaybolur. memleketin tabii güzelliği tatlı bir ilim kazanır. Sonbaharın sarattığı yapraklar da bu manzaraya bir süs ilâve eder.

Bu güzel dekor arasında seyyahlarla beraber memleketin daimi sakinleri de büyük bir huzura dolaşırlar. İşte şurada 70 lik bir ihtiyar.. İki kızı, bir oğlu... Oğlunun karısı sarı saçlı, mavi gözlü iki küçük çocuğu var..

Bilhassa bu aileye herkes daima kırlarda yaprakların yere bir halı serdiği korularda dolaşırken rastlarırlar. Hepsi gayet güzel İsveççe konuşuyorlar. Yaşadıkları Simmelsberga güzel bir köydür..

Fakat, İsveçlilerden hiç farkı olmayan bu aile meşhur bir Rus romancısının oğlu ve torunu, torununun çocuklarından mürekkeptir. 70 lik ihtiyar kont Leon Tolstoy'un oğludur. Ve onun da ismi babası gibi Leon Tolstoydur. Burada oğlu Petrin çiftliğinde misafir bulunmaktadır. "Harp ve sulh", "Anna Karenin", romanlarını yazmış olan büyük muharririn oğlu, 70 yaşında olmasına rağmen, son günlere kadar bir seyyah olmakla iftihar duyuyordu.

Fakat bugün ele geçmiş bulunuyor.

Keman kutusu da gümrükte açılmış ve içinde mühim askerî tayyarelerin plânları saklanmış olduğu görülmüştür.

Gene bugün anlaşıldığına göre Lonkovski keman kutusunu vapurdaki arkadaşına götürdüğü zaman, o:

— Aman götür bunu! Bana bırakma! Ben zaten şüphe altındayım. Belki kamarayı arayacak olurlar, demiştir.

Casusların muhakemesi devam etmekte ve daha bir çok meraklı hikâve mevzuları çıkmaktadır.

Üç-Tolstoy nesli bir arada: Tolstoyun oğlu Leon Tolstoy, onun oğlu Petr ve Petr'in iki küçük çocuğu...

Ona hakikî bir devriâlem seyyahı diyebiliriz. Çünkü üç ay Hindistanda, iki hafta Gruenlânda, bir sene Amerikada yaşayan ihtiyar Tolstoy İsveçte de belki bugün seyahat yorgunluğunu dinlendirmektedir.

Fakat Tolstoyların İsveçteki kolunu tesis eden aile reisi odur ve buna babasını veya bir Puskinin, bir Çehovun lâyık bir aşk macerası âmil olmuştur.

Tolstoyun oğlu, babası ile beraber Yasnaya Pallyanada bulunurken bir gün, birdenbire hastalanıyor ve ağır hasta olarak yatağa düşüyor. Rus doktorları ümitlerini kesiyorlar ve tedavi etmek istemiyorlar. O zaman, bir arkadaşının tavsiyesi üzerine, kalkıyor İsveçe gidiyor ve orada meşhur bir müteahhas doktor olan Vesterlundun tedavisi altına giriyor.

Şihhat ve aşk bir arada

Doktor Vesterlundun hususî hastanesinde Tolstoyun oğlu yalnız şihhat değil, aynı zamanda kendisine güzel bir hasta bakıcı buluyor. Bu, doktorun kızıdır. Tolstoyun oğlu kızı seviyor. İyi olduktan sonra onunla evlenerek Rusyaya beraber dönüyor.

Tolstoyun oğlu bu kadından sekiz çocuk sahibi oluyor. Her çocuğun doğuşunda da karı koca İsveçe geliyorlar. Çünkü, damadını iyi eden doktor Vesterlund kızının luhusalığında da ona bakmak, küçükleri kendi elinde büyütmek istiyor.

Bu suretle daima İsveçe gelip giden

Tolstoy ailesi âdeta tamamen İsveçli oluyor.

Rusyada ihtilâl çıkıp Romanov hanedanı yıkıldığı zaman, Tolstoyun oğlunun sekiz çocuğundan biri: Petr Tolstoy 11 yaşındadır ve Petersburg askerî mektebinde okumaktadır. Fakat, anası babası, diğer kardeşleri ile beraber, onu da alıp Rusyadan İsveçe gidiyorlar. Ondan sonra da tamamen orada yerleşip kalacaklardır.

Petr tam bir İsveçli olarak büyüyor. Tahsiline esasen ana lisansı olan İsveççe ile devam ediyor. Mektebini bitirdikten sonra, Simmelsberga'da bir çiftlik alıyor ve İsveçli bir kıza evleniyor. Bugün de iki çocuk babasıdır. Çocukların ikisi de erkektir. Büyüğü Les 4 yaşındadır, küçüğü Peetar ondan bir yaş küçüktür..

Leon Tolstoyun sekiz evlâdından diğer ikisi, iki kızı Stokholmdadır ve yalnız yazın bir iki ay kalmak üzere ağabeyleri Petr'in çiftliğine gelirler.

Bugün ihtiyar Tolstoy babası ile aynı ismi taşıdığı gibi hemen hemen talii de ona benzemektedir. O da, "harp ve sulh", romancısı gibi, ihtiyar yaşında hastalanmıştır ve 40 sene evvel, gençliğinde tedavi için geldiği bu memlekette istirahat etmektedir.

Bundan başka, birçok büyük adam oğulları gibi, o da bir meslek sahibi olmuştur. Kendisi yalnız "Tolstoyun oğlu", olarak kalmıştır. Bununla beraber o, aynı zamanda hem romancı, hem musikişinas, hem ressam, hem heykeltıraştır.. Petr'in çiftliğindeki evin duvarları, Leon Tolstoyun yaptığı tablolarla doludur. Bunlardan bazıları babasının Yasnaya Polyana'daki hayatını tasvir etmektedir.

Leon Tolstoy 1936 da İtalyada bulunduğunda zaman Musolininin güzel bir büstünü yaptırmıştır. Musolini bunu görmüş ve fevkalâde beğenerek yapılan büstlerinin en güzellerinden biri olduğunu söylemiştir.

Büyük romancının oğlu Leon Tolstoy bugün hasta olmakla beraber dinçliğini ve neşesini kaybetmiş değildir ve daha çok uzun zaman yaşayacağına inanmaktadır.

1938

Resimli Hafta Mecmuasının 6 ncı sayısı

Cumartesi günü çıkıyor

Fransa'da üzüm yetiştiren şehirlerin mahsulleri şarap yapılmaya sevk edilir. Büyük bayramlar ve şenlikler yapılır. Bu üzüm bayramlarında neşesi, bilhassa genç kızlar temsil eder. Fiğlara üzümleri öldüran bu kızlar onlara tad ilâve edecek kadar tatlı şeyler değil mi?

* İlk mektep muallimlerinin mesken bedellerinin verilmesine başlanmıştır. Tevziat bu ay sonuna kadar bitirilmiş olacaktır.

* Beynelmüllel havacılık kurumu başkanı Romanyalı prens Bibesco dün İstanbul hava kurumu reisi İsmail Hakkı'nın refakatine şehri gezmiştir.

* Bir müddettenberi şehrimizde bulunan gümrükler umum müdürü Mahmut Nedim. İstanbul gümrükleri başmüdürü Mustafa Nuri ile beraber dün bazı tetkiklerde bulunmak üzere İzmir'e gitmiştir.

* Maarif vekâleti, mekteplerde talebinin sağlık işleri ile daha yakından alakadar olunmasına ve bunun için sağlık işleri teskilâtının takviyesine karar vermiştir.

* Şehre odun kömür sevkıyatı külliyetli miktarda devam etmektedir. Belediyenin tetkikatına göre ihtiyacı fazlasıyla karşılayacak stok vardır.

* Konya Ereglisine bağlı İvrizde bulunan Etile'e ait kabartma eserin kalıbı Newyork sergisine gönderilecektir.

* Newyork sergisinin inşası için gitmiş olan heyetimiz dün şehrimize gelmiştir.

* Yeni yapılacak mektep binaları için bir tip tesbiti maksadı ile maarif vekâleti tarafından davet edilen mimar Schutte şehrimizdeki mektepleri tetkike başlamıştır. Bundan sonra yeni mektep tipi tayin olunacaktır.

* Belediye şubelere gönderdiği bir tamimle, 939 senesi bütçesinin hazırlanmasına başlanmasını bildirmiştir.

* Pazarlıksız satış kanununun tatbikatı kontrol edilmektedir. Bu arada, mallarına fazla fiyat koyanlar hakkında ihtikâr suçu ile kanunî takibata girişilmektedir.

* Eminönü meydanının açılmasına süratle devam olunmaktadır. Bütün yıkılacak binaların yekünü 422 dir. Meydanı alacak şekille saatin yeri de değiştirilecektir.

* Köprü üzerindeki elektrik direklerinde bulunan iki taraflı yerlerinin kiraya verilmesi kararlaştırılmıştır.

* Zeytinburnu ile Yeşilköy arasında dün askerî top atışları yapılmıştır. Bu münaselele deniz ticaret müdürlüğü tarafından bütün meraklı bu mevkiilerden 8 kilometre açtıkları geçmeleri bildirilmiştir.

* Amerika heyetinin talimat beklemeye lüzum görmesi üzerine bir müddet geri kalan ticaret müzakereleri talimat geldiği için dün Ankara'da tekrar başlamıştır.

DIŞARDA:

* Paris - Midi gazetesi evvelki gece Fransa'da Şatoru bütün fabrikasının 3 numaralı binasında bir yangın çıktığını bildirmiştir. Yangın neticesinde 600 ton bütün mahvolmuştur. Hasarat miktarı 30 milyon frank olarak tahmin edilmektedir, insanca ziyat yoktur.

* Dün sabah Almanyaya gelen Times gazetesi ile diğer İngiliz gazeteleri müsadere edilmiştir. Bu tedbirin, bu gazetelerin Newyorktaki casusluk davasına ait neşriyat üzerine itiraz edilmiş olduğu tahmin olunmaktadır.

* Polonyanın ve Mançukunun Tokyo büyük elçileri, dün Mançukunun Polonya tarafından tanınmış olduğunu teyit eden ve iki memleket arasında diplomatik ve konsüller münaasebet tesis edileceğini bildiren resmi notalar imzalamış ve teati etmişlerdir.

* Varşovada çıkan Ilustrovany Kurjer Coodzienny gazetesi Lehistanın Kovnodaki orta elçisinin dün resmen Litvanya hükümetine müracaat ederek Leh ekalliyetlerini karşı almanın Litvanya tedbirlerini protesto ettiğini bildirmektedir.

* Estonya parlamentosu, hükümetin harici siyasetini ve bilhassa zecri tedbirleri tatbik etmemek hususundaki hattı hareketini ittifakla tasvip etmiştir.

* Londra'da bazı gazeteler, İngiliz - İtalyan anlaşmasının yakında tasdik edileceğini ümit ediyorlar. Deyli Ekspres gazetesi, bunun diğer mühim kararlara takaddüm eden bir merhale olduğunu bildiriyor.

* Gazete Del Popolonun yazdığına göre, İtalyada hükümet bütün vilâyetlere yaptığı bir tamimde dünden itibaren yahudi adetleri üzere hayvan kesilmesini yasak etmiştir.

Bulgar kabinesinde Altı Nazırın değişmesi bekleniyor

Sofya 19 (A.A.) — Emin memba-dan öğrenildiğine göre, Bulgar kabinesinde mühim tadilat yapılacaktır. Aralarında Dahiliye, Maliye ve Hariciye nazırları da olmak üzere altı nazır değişecektir.

Harbiye nazırlığına Filibe kumandanı general Markofun ve şimdiki Harbiye nazırının da geçenlerde öl-dürülen general Peef yerine genel kurmay riyasetine tayini beklenmektedir.

Filistin hâdiseleri

Baş tarafı 1 ncide
Kudüs, 20 (A.A.) — 2.000 kişiden mürekkep olan İngiliz kıtaatı, şehrin eski mahallesindeki ileri hareketlerine devam etmişlerdir. Dün tayyareler tarafından atılmış olan beyannamelerde tebliğata riayet edilmemiş olduğundan kıtaat, silâh istimali mecburiyetinde kalmıştır. Dokuz kişinin öldüğü ve dört kişinin ağır surette yaralandığı söylenmektedir. Devriyeler tarafından muhafaza edilmekte olan Kudüs - Telâviv yolunda münakalât normaldir.

Londra, 20 — Filistinden gelen haberlere göre vaziyetin çok karışması ve Arap çetelerinin faaliyetlerinin artması üzerine İngiliz askerî makamları geniş mikyasta harekete geçmeğe karar vermişlerdir.

Harekâta evvelâ Kudüste, şehrin bilhas sa Araplarla meskûn eski kısmında başlanmıştır.

Eski şehrin kapılarında gündüz ve gece çıkmak yasak edilmiştir. Kudüste bir çok mağazalar kapalıdır.

Tayyare ile dün sabah Kudüs halkına aşağıdaki mealde bir beyanname atılmıştır:

"Bugün, eski şehrin surları dahilinde polise yardım maksadile bazı askerî harekât yapılacaktır. Bu sebepten dolayı, surların haricinde oturanların bugün evlerinden çıkmamaları rica olunur."

Mektepler de bugün kapatılmıştır. Öğle üzeri Kudüs şehri bomboş bir vaziyet arz ediyor ve sokaklarda yalnız askerî kıtalar ve askerî otomobiller dolaşıyordu.

İngiliz kıtaları Kudüsün eski mahallesine pek büyük bir mukavemet görmeksizin girmiştir.

İngiliz kıtalarına karşı birkaç bomba atılmıştır.

İngiliz kuvvetleri bütün müslüman mahallelerini işgal etmiştir. Mabetlerin bulunduğu yerler müstes nadır.

Asillerden bir kısmı yeraltı dehlizlerinden kaçmaya muvaffak olmuştur. Kırk kişi tevkif edilmiştir.

Hepsi Arap olan mevkuflar otomobillerle Davut kalesine götürülmüşlerdir, mu vakaktan orada muhafaza edileceklerdir.

Bütün Filistinde şiddetli heyecan devam ediyor. Birçok suikastler olmuştur. Birkaç ölü ve yaralı vardır. Yafada bir Arabin evine bomba atılmış ve ev sahibi ölerken diğer iki kişi ağır surette yaralanmıştır.

Arap komitesi, İngilizler tarafından alınan istisnai tedbirleri protesto için bütün Filistinde umumî münakalât grev ilân etmiştir.

Kudüs, 19 (A.A.) — İngiliz fevkalâde komiserinin Filistindeki İngiliz kıtaatı kumandanına Filistinde askerî bölge kumandanlıkları ihdası için salâhiyet verdiği bildirilmektedir. Bu kumandanlar müdafaa ve emniyet için icap eden tedbirleri alacaklardır. Şimdiye kadar bölge komiserlerinin de ruhte ettikleri askerî vazifeler bundan böyle kumandanlara geçecek ve komiserler yalnız tamamen sivil işlerden mesul olarak müşavir sıfatile kumandanlara bağlı bulunacaklardır.

Londra, 19 (A.A.) — Deyli Telgraf gazetesi, Vodhead komisyoununun Filistin taksimi plânının tahakkuku imkânsız olduğu neticesine varmış olduğunu bildiriyor. Buna binaen, İngiliz hükümeti taksim projesinden vazgeçerek Filistinde Araplarla yahudilerin büyük Britanyanın idaresinde birlikte yaşayacakları bir Arap-Yahudi devletinin kurulmasını tecrübe edecektir.

Müstemele nazırı Mac Donaldin bugün kabineye bu maksatla teklifte bulunacağı haber verilmektedir.

Berlin, 19 (A.A.) — D.N.B. bildiriyor:

Alman gazeteleri, Filistin vaziyeti ile meşgul olmaktadır.

Berliner Tageblatt diyor ki: "Orta çağdanberi, eski Kudüs şehri, ilk defa olarak bütün manasile bir muhasaraya sahne olmaktadır. Bugün tanklar ve tayyarelerin de yardımı ile Arap milletinin mümessillerine karşı büyük bir taarruz başlamıştır. İşte yirmi senelik İngiliz politikasının neticesi budur."

Berliner Tageblatt, bundan sonra, Filistindeki vaziyetin inkışafı ile orta Avrupadaki vaziyetin inkışafını mu kayese etmekte ve her iki tarafta, hareket noktalarının, inkışafının, esbap ile neticelerin, psikolojik kuvvetlerin, ve tamamen gayri kâfi projeler ile usullerin aynı bulunduğunu tebarüz ettirmektedir.

Angrif diyor ki:

"Filistin meselesini, plânlar ve komisyounlar halledememektedir. Londra, bunu anlamıştır. Sulh yeniden temin olunacaktır, fakat görülüyor ki, sulhun yeniden tesisi, bombardıman tayyarelerinin, tankların ve seri ateşli topların yardımı ile olacak ve kurbanları da Araplar teşkil edilecektir."

Londra, vakıa yabancılardan imparatorluk işleri ile meşgul olmalarını sevmeyen, fakat aynı Londra, bilhassa yabancı memleketlerin işleri ve hâdiseleri mevzuubahs olduğu zaman kendisinin fikrini bildirmek hakkı bulunduğunu ileri sürer, bu hâdisede de biz kendimiz için bu hakkı istiyoruz."

Tramvay şirketi binalarından elektrik cereyanı kesildi

Tramvay şirketinin İstanbul elektrik müdürlüğüne olan doksan altı bin liralık borcunu ödemediğini evvelce yazmıştık. Şirketle idare arasında - günlerdenberi devam eden müzakere ve muhaberele rağmen - ihtilâf halledilememiştir.

Tramvay şirketi geçen seneye nisbetle daha fazla iş yaptığı halde masraflarını koruyamayacak kadar vaziyetinin fena olduğunu söylemiş ve borcunu da Üsküdar Tramvay şirkettinden alacağına mahsup etmeği ileri sürmüştür. Halbuki İstanbul elektrik müdürlüğü Nafta Vekâletine, Üsküdar tramvayları ise belediye-yeye bağlıdır. Vaziyet böyle olunca borcunu alacağıyla karşılaştırmaya imkân yoktur.

Tramvay şirketi bundan başka da emlak ve emvali bulunduğunu, eğer borcunu ödemezse bu malları üzerine haciz konulabileceğini bildirmiştir. Bu iddiaya da, her elektrik abonesinin emval ve emlakı olduğu fakat elektrik borcunu vermeyenlerin ni-

Çek-Macar ihtilâfında yeni safha

Baş tarafı 1 ncide
Paris, 20 (A.A.) — Gazeteler Polonya ile Romanya arasındaki görüşmeler hakkında mütealecalar yürütmektedirler. Epok yazıyor:

Polonya, Tesen mintakasını tekrar ele geçirmiştir, fakat bugün bu muvaffakiyetin kendisine çok pahalıya mal olmuş olduğunun farkına varmıştır. Şimdi Ukranya meselesi mevzuubahistir. İtalya, Bolşevizmin Karpataları Rusyasında tevessü etmekte olduğunu ileri sürerek Polonya tezine sehabet etmektedir. Fakat Almanya da vaktini kaybetmemektedir. Çünkü Karpat Rusyası muhtar hükümeti, Almanlarla meskûn olan erazisinde bazı Alman gazetelerinin ve Hitlerin Mein Kampf adındaki eserinin satılmasına müsaade etmiştir.

Roma - Berlin misakının sağlamlığını muhafaza etmekte olduğuna şüphe yoksa da bazı hâdiselerin ifade etmekte oldukları birtakım manalar da vardır.

Övr gazetesi, yazıyor:

"Dün akşam muhtelif payitahtlarda Hitlerin yakınında bulunan zevatın kendisine Macaristanda şimdiye kadar misli görülmemiş bir teveccüh ve şöret ve Polonyada da yeni bir teveccüh kazandıran ve Romanyanın Fransa, İngiltere ve Sovyet Rusyadan uzaklaşması neticesini daha emin bir tarzda istihsal edeceğinden dolayı Macaristan - Polonya ihtilâfı derinleşmektedir."

si suretinde yapmakta oldukları karşısında serfuru edip etmeyeceği ile edilmekteydi. Binaenaleyh işe bir nihayet vermek için, Polonya Macaristanın metalibatını ve tebarüz ettiği takdirde hattâ Romanyanın rini tatmin etmek meselesi ile meselesi ihtimal dairesi haricinde değ-

Budapeşteye giden Leh diploması

Budapeşte, 19 (A.A.) — Leh nazırı B. Bek'in bu sabah gelmiş olan kalemi mahsus mektubunda Lubiyenski, Kont Ozaki'nin 6. tebrinde Varşovaya yapmış olduğu yareti iade için gelmiştir. Ziyaret Bek'in Romanya seyahati ile aynı zamanda vukua gelmekte olan meydan leylh, Macar zimamdarları ile meselesinin bütün safahatını müzakere edecektir.

Macar hududu kapandı

Budapeşte, 19 (A.A.) — Macar jansı bildiriyor:

Hudut bölgesinden gelen en son berlere göre, Çek askerî makamları Balassagyarmat yakınında hudut pamışlardır. Balasskyrmat'da gözet-güne nazarang. Çekler halkı koruma maksadıyla yollar üzerinde tanklar laştırmaktadırlar. Slovak ve Macar birlikleri, bir isyanın korkutması mühimmat verilmemektedir."

Peşteye giden Çek nazırı

Bratislava, 19 (A.A.) — Romanya Başvekili Brodi bugün öğleden sonra otomobille Macar hududunu geçerek Budapeşteye gitmiştir. Orada devlet adamları ile görüşecektir. Romanya bir malûmat edinme maksadıyla söylemektedir.

Münih, 19 (A.A.) — D.N.E. tebliğ ediyor:

Alman hariciye nazırı Von Papen trop, bugün Münih'te Führer'le görüş-vak başvekili Tisso'yu ve müteakıf de Rutenya nazırı Badenskinin buluştu etmiştir.

Öğrendiğimize göre Prag hükümetinin talebi üzerine yapılmakta olan müzakereler Almanya ve İtalya tarafından girişilen teşebbüsün vakyadaki Macarlar meselesinin ratle hallini intaç edeceği umidlenmektedir.

Çin - Japon harbi

Kanton, 19 (A.A.) — Çin hava kuvvetleri dün ilk defa olarak Kuangtung cephesinde gözükmüş ve bu sahada muvaffakiyetini kaydetmiştir.

Çin tayyareleri Kuantung'un cephelerinde bünde Japon kuvvetlerini şiddetle mitralyöz ateşine tutarak diğer taraftan da 30 Japon tayyaresi düşürmüştür.

Japonların sahile çıkardıkları bir günlük seri ileri yürüyüşlerinden sonra vaziyet istikrar bulmuş ve bu leylh azim derecede ağırlaşmıştır.

Bu akşam SARAY s nemasında

4.000.000 dolara mal olmuş hissi ve müessir bir film.. Şimdiye kadar tanınmamış en büyük macera.... en büyük aşk macerası..

Bir milletin istiklâli

Büyük mizansenli olan bu şaheseri 2000 figüranın iştirakile **FRANCES DEE ve JOEL MAC-GREA**nın san'atkarane dehası inzınam ederek emsalsiz bir film vücade gelmiştir. **ILAVETEN: FOKS JURNAL** Son dünya haberleri.

İstiklâl caddesinde Şehir Tiyatrosu
20-10-938 perşembe
günü akşamı
20.30 da
YANLIŞLIKLA
KOMEDY
Yazan: V. S. ...
Türkçe: ...
da

Ekonomi:

Avrupanın en uzun petrol hattı

Fransızlar, müstakbel bir harbi düşünerek böyle bir petrol hattını zarurî görmüşler.

Fransada Avrupanın en uzun petrol hattı döşenmeye başlandığı haber veriliyor. Bu, bilhassa Fransa için mühim bir rekordur. Şüphesiz ki Fransızlar Avrupa'daki en uzun petrol hattının kendi memleketlerinde bulunması ile sevinceklerdir.

Bu petrol hattı hakkında büyük bir keşimiyet muhafaza olunmaktadır. Yalnız söylenilen şudur: bu petrol hattı Sen Nazerle Monlarjiyi birbirine bağlayacaktır.

Fakat Fransa petrol ve benzini bundan sonra ucuz tedarik edeceğini zannetmemelidir. Çünkü, bu gelik borular içinden akacak olan kıymetli mayı her günkü istimala tahsis edilecek değildir. Bütün dünya bu hususta bir misal teşkil ediyor. İnsanım en büyük muvaffakiyetleri kendi rahatını temine yaramıyor. Bugün Fransada da bu en uzun petrol hattı müstakbel bir harp zarureti olarak inşa edilmeye başlanmıştır.

Esasen Fransanın bu 450 kilometrelik petrol hattı meselâ Amerikalıları hiç de hayrette bırakacak bir şey değildir. Onların bütün petrol nehirlerinin yekünü demiryollarının beş misli uzunluğundadır. Tekmili 200 bin kilometre uzunluğunda olan bu petrol yolları 10 milyar dolara mal olmuştur.

Petrol hattı ilk defa olarak Amerika'da general Karns tarafından 1860'da inşa edilmiştir. Bu, 7 kilometrelik bir yoldu. Dünyada ilk açılan petrol kuyusu da esasen Amerika'da bulunuyordu. Bu kuyu 1859'da Titusville'de açılmıştır. Aynı sene Romanya'da petrol çıkartmaya başlamıştı. Ondan sonra tarih sırası ile şu memleketler petrol kuyuları açtılar: Rusya ve Japonya (1863); Galiciya, Hindistan, Peru...

En son olarak açılan petrol kuyuları Irak kuyularıdır ve 1935'te faaliyete geçmiştirlerdir.

Petrol sanayinin ilk senelerindenberi Amerikan Birleşik devletleri bütün dünyadaki istihsalatın yüzde altmışını ellerinde tutarak en başta görünüyor. Birkaç senedenberi Rusya ikinciliği almıştır, ondan sonra da Venezuela gelmektedir ki, bir müddet evvel ikincilik ondaydı. Petrol istihsalatında dördüncü dereceyi alan memleket de Romanyadır. Ondan sonra sırayla İran, Hollanda Hindistanı ve Meksika geliyor.

Evvelce Meksika petrol istihsalinde ikinci gelen bir memleketti. 1921'de Meksikanın petrol istihsalatı 27 milyon tonu geçmiştir. Fakat, kuyularının fevkalâde zenginlikleri bile bu kadar büyük bir istihsal faaliyete mukavemet edememiş olacaktı.

Bununla beraber, Meksikada petrol istihsalının azalmasının sebebi belki yalnız bu değildir. Eskiden Meksika petrol kuyularını işleten büyük şirketler bazı siyasî sebeplerle oradan ayrılmışlardır.

İstihsal miktarı bakımından Meksikadan sonra gelen Irak petrol kuyuları Fransayı ilk planda alâkadar etmektedir. Çünkü Fransa, haricîten aldığı petrolün yarısına yakın bir miktarını buradan temin ediyor. Umumi harbden sonra Irak petrollerini işletmek işini üzerine alan şirketler Fransız sermayesine büyük bir yer vermişlerdir.

Irak petrol kuyuları son derece zengindir, belki dünyanın en zengin petrol damarları buradadır. Mühim bir petrol damarını havi tabakaya raslamak üzere ilk yapılan sondaj 463 metreye kadar inmiştir. Buradan çok büyük siddetle petrol çıkarılmaya başlandı ve bir iki günün içinde 60 bin ton petrol çıkarıldı. Kuyunun tesisiatı bitirildikten sonra da günde 12 bin ton petrol çıkarılmaya başlandı.

400 kilometre uzunluğunda, 200 kilometre genişliğindeki bir çölde bulunan bu petrol kuyuları Akdenize iki petrol hattıyla bağlanmıştır. Bunlardan biri Suriyede, diğeri de Filistin'de Hayfada nihayet bulur.

Malumdur ki ham petrolü teşkil eden hidrokarbür mahlûtu ile herbiri mühim işlerde kullanılan petrol, benzin ve diğer maddeler arasında büyük bir tasfiye amelîyesi lâzımgelmektedir.

Bu tasfiye işi, mali sebeplerden dolayı petrolün istihsal olunduğu yerlerde yapılmıyor. Petrol istihsal eden her memlekette kuyular orada burada dağıntık bir halde bulunmaktadır. Halbuki, mühim sanayi işlerinin bilâkis hep bir yerde toplanması ve nakil yollarına yakın olması lâzımdır.

Meselâ Fransa, iktisadî sebeplerden dolayı, petrol tasfiye fabrikalarını başlıca ithalat limanlarına yakın yerlerde kurmuştur. Bugün Fransada on beş petrol tasfiye fabrikası vardır ve buralarda senede yedi milyon ton ham petrol tasfiye edilebilir.

Binaenaleyh, tasfiye işinden evvel nakliye işi geliyor. Fakat tasfiyeden sonra da, petrol ve benzinin bütün memlekete tevzi meselesi ortaya çıkıyor. Petrolün istihsalatında ve tasfiyesinde olduğu gibi "para hazretleri", burada hâkimdir.

Onun için, petrol nakil hatlarını ancak çok zengin mali şirketler tesis edebilir. Bu hatlara sahip olmakla da bütün petrol sanayini bu şirketler ellerinde bulundurlar.

Bundan başka petrol gemileri de yarısı büyük tröstlere ait olan bir filo teşkil eder. Bütün dünya denizleri üzerinde petrol nakleden gemilerin adedi 15 binden fazladır. Bunların naklettiği petrol miktarı da senede 50 milyon tondur.

Fransa, Romanya ve Mısır'dan istihsal edilen petrollara bir de Irak petrolleri ilâve olunduktan sonra Akdeniz gittikçe daha fazla bir petrol denizi halini almıştır.

Marsilya da Fransanın üçüncü derecedeki petrol limanıdır. Ondan evvel Ruen ile Havr'dır. Akdenizde petrol limanı olan Septe ile Balarik de sayılabilir.

Bugün, deniz nakliyatındaki tanklar, kara nakliyatındaki vagon ve sahırç kamyonlar büyük bir petrol ordusu teşkil etmektedir ve muhtelif limanlar arasında petrol yükleyip boşaltmak gibi mühim bir faaliyetle meşguldür.

Petrol artık büyük tanklar içinde nakledilmektedir; teneke ve fıçı âdeti yavaş yavaş ortadan bûsbütün kalkmak üzere-dir. Çünkü Amerikalıların benzini otomobillere tulumlayla veren icadları bu sahada büyük bir inkılâp yapmıştır.

Sun'i petrol imalatı son senelerde büyük bir artış göstermeye başlamıştır. Bu sanayi henüz çok fena gerait dahilinde çalışmaktadır. Meselâ, sun'i petrol istihsalı için kullanılan ham maddelerin maliyet fiyatı çok yüksektir. Aynı zamanda, imalat da çok pahalıya mal olmaktadır.

Fakat, hâlâ kolay gerait temini müm-

MESELE

Romanya bir buğday buhranile karşı karşıya mı bulunuyor

Amerika devletleri bu buhranı önleyebilmek için ne tedbirler almışlardır.

Son günlerde, bütün dünya, bilhassa şimali ve cenubi Amerika devletleri çok ehemiyetli ekonomi meselesile meşguldür.

Büyük bir buğday buhranı çıkmasından korkulmaktadır.

Bu yüzden, Amerika hükûmeti son günlerde birçok ziraî tedbirler almıştır.

Zorluğun azametini anlamak için, gerek Birleşik Amerikada gerek diğer memleketlerde bu yılın ve geçen senelerden kalan stok mahsulleri gözönüne getirmek kâfidir.

Gelecek yılın pamuk, buğday, mısır ve daha bir sürü ziraî mahsullerinin ekim sahaları tahdit edilmiş olmasından maada, son haftalar içinde aşağıdaki tedbirler alınmıştır:

1 — Buğday ihraç edebilecekleri prim verilmesi için bir kanun neşredilmiştir. Bu kanunun neşri üzerine cihan piyasasında dampinge benzer bir hareket olacaktır. Çünkü, 100 milyon buşel (Amerikan ölçüsü) buğdayın Amerikadan çıkarılacağı muhakak addedilmektedir.

2 — Mideing cinsinden pamuğun beher 7/8 inci 8.30 sent üzerinden bu yılın mahsulüne geniş ölçüde kredi açılması. Bu tedbirle 2 ilâ 3 milyon balıya pamuğun muvakkaten piyasadan çekilmesi temin edilmiş olacaktır.

3 — Mısır üzerine geçen yıl açılmış olan kredinin beher buşeli için 50 sent-

kündür. Çünkü bugün fen dev adamları ile ilerliyor. Belki bu gün sun'i petrolü daha ucuza mal etmek kabil olacaktır.

Bugünkü halde bile Almanya'da sun'i petrol sahasındaki tetkikler ve tesisata hararetle devam olunuyor. Geçen martın otuzunda Almanya'da büyük merasimle bir sun'i benzin fabrikası açıldı. Mera-simde hükûmetten ve Nazi partisinden mümessiller bulunuyordu ve bu münasebetle Almanların tertib etmekte müte-hassus oldukları nasyonal sosyalist bayramlarından biri yapıldı.

Merasim bittikten sonra da fabrika derhal faaliyete geçti. Bu gün fabrikada 870 işçi çalışmaktadır ve daha da artacaktır.

Bugün biri yukarı Silezyada, diğeri Kolonyada olmak üzere iki yeni sun'i petrol fabrikası daha inşa edilmektedir. Belki az bir müddet sonra istihsal de bugünkü kadar pahalıya mal olmayacaktır.

Esasen bu sahada çalışmaya başlayan memleket yalnız Almanya değildir. İtalya da aynı geyi takip etmek istiyor, fakat Almanya kadar iyi netice almadığı anlaşılmaktadır.

Kömür cihetinden zengin olan İngiltere petrol ve benzini bu maddeden sun'i şekilde çıkarmağa çalışmaktan geri kalmıyor.

Fransa da pek haklı olarak "ormanlardaki gaz" ile daha ucuz bir yakıcı madde istihsalını tercih ediyor.

ten 57 sente çıkarılması, ve bu kredinin bu yılın mahsulüne de teşmili;

4 — Hükûmetin piyasadan satın almakta olduğu tereyağı miktarını 40 milyon libre çoğaltması. Son aylarda hükûmet, işsiz ve muzayakada bulunan halka tevzi edilmek üzere 57 milyon libre tereyağı satın almıştır. Hükûmet buna benzer daha birçok istihsal maddelerini piyasadan satın alarak fiyatları korumağa çalışmıştır.

Birleşik Amerikanın bu fiyat koruma projesiyle yapmak istediği şudur: 100 milyon buşel buğdayı iç memleket piyasasının fiyatı ile satın aldıktan sonra, fiyat ne olursa olsun, memleket dışına çıkarıp satmaktır. Bu projenin tatbiki halinde ilk satışlarda, hükûmetin beher buşelde 4 ilâ 7 sent zarar ve ziyân üzerine alması lâzımgelcektir.

Halbuki, bu proje, diğer memleketlerin buna benzer tedbirler alması üzerine Amerika hükûmetinin takınımış

olduğu tavrıyla taban tabana zıt bir vaziyet meydana getirmektedir. Hükûmetin, bunun bir dampingden başka bir şey olmadığı iddialarını reddetmesi istemesine rağmen, bu iddia pek hak ve yerinde bir iddiadır. Çünkü, cihan piyasasındaki fiyatlara hiç aldırış edilmeyen, alıcı çıkar çıkmaz mal teslim edilecektir.

Birleşik Amerikanın buğday ihracı programı, Kanadanın buğday projesinin büyük ölçüde bir kopyasıdır. İki memleket arasında yegâne fark, Kanada'daki iç piyasa fiyatlarının, buğday kredileri açmak suretiyle sun'i olarak yüksek tutulmasına başvurulmuş olmasıdır.

Ziraî mahsul fiyatları yalnız şimali Amerikada düşmüş değildir. Fiyat düşüklüğü cenubi Amerika memleketlerini de büyük kaygı içinde bırakmıştır.

Bu memleketlerin başında Arjantin bulunmaktadır. Bu fiyat düşüklüğü karşısında Arjantin'in ekonomisi finans mahfilleri, devletin çiftçiye suretle yardım edebileceği meselesi münakaşa etmektedirler. Ekonomi mahfilleri, ne asgarî bir fiyat tespit ve de ekim sahalarını tahdit etmek suretiyle bunun önüne geçilemeyeceği kanaatinde-dir. İhracatı tahdit edecek olan herhangi bir enternasyonal anlaşmanın Arjantin ekonomisinde büyük zararları mucip olacağı şüphesiz görülmektedir. Diğer taraftan, asgarî bir fiyat tespit edilmesi de mahzurlu telâki edilmektedir. Bu takdirde, maliyet fiyatının düşük olması gibi avanta-lardan, cihan piyasasındaki mücadelede Arjantin'in endüstri birliği de aykanaattır. Birlik hazırlanmış olduğu muhtırada, millî endüstrinin inkişafı ziraî istihsal maddelerini satın almak kudretinin büyümesine bağlı olduğu işaret etmektedir. Çiftçi mahfilleri ise fiyatların bu son vaziyeti karşısında artık buğday ekiminin mânasız iş olduğu mütealeasındadır. Herhalde cihan piyasaları bir buğday buhranı muvacehesindedir.

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Otomobil satışlarının da yeni bir usul

AMERİKAN otomobil fabrikatörleri arabalarını satmak için yeni bir çare bulmuşlardır: bu iş için güzel kızları seferber etmişlerdir. Fakat, bu mücadelede otomobiller kadar kızlar da kârli çıkmaktadır:

Otomobille kendisine koca, otomobile müşteri avlamaya çıkan kıza, şirket arabayı altı ay müddetle ve hiçbir para almadan veriyor. Her gün de birkaç teneke benzin tahsisatı vardır. Bu müddet zarfında kız, o şık ve son model otomobil içinde büyük şehirlerin bekâr erkeklerle dolu olan caddelerinde, eğlence yerlerinde dolaşacaktır. Bu gidip gelmeler, gezintiler esnasında herhalde bir erkeğe raslayacaktır. Bu son sis-

tem otomobilli güzel kız derhal erkeğin nazarı dikkatini celbedecektir. Bir taraftan kıza aşık olurken diğer taraftan otomobil de hoşuna gidecektir.

Şimdi artık otomobilin vazifesi bitmiş, kızın rolü başlamıştır: erkeğe, bu otomobili satmak istediğini söylüyor. Tabii, kibar adam böyle bir arzu karşısında derhal: "otomobili ben alayım," diyor ve otomobil bu suretle satılıyor. Aynı adam ekseriya kıza da almaktadır. Gerek kız, gerek otomobil şirketi kâr etmiştir. Kız ayrıca şirketten bu işine mukabil para da alıyor.

Fakat bazan otomobilli avcılar altı ay geçtiği halde bir neticeye varamıyorlar. O zaman otomobili şirkete teslim etmeye, hem de bu müddet zarfında yaptıkları benzinin parasını vermeye mecbur tutuluyorlar. Aynı zamanda şirket de zarardadır. Çünkü altı ay zarfında otomobil eskimıştır.

Fakat, kısa bir zaman zarfında elde edilen tecrübe-

ye göre bu usul ekseriyetle muvaffak netice vermiştir. Çünkü Amerikan kızları otomobil kullanmakta oldukları kadar müşteri avlamakta da mahir olduklarını göstermişlerdir.

Geceleyin görünen alâimise ma

HEPİNİZ alâimise mayı gündüz görmüşsünüzdür. Fakat Yugoslavyanın Zagreb şehri civarında Gladez kasabası halkı, onu, sürekli bir yağmur yağdığında geceleyin görmek imkânına nail olmuşlardır.

Yağmurun en şiddetli sırasında bulutların arasından fıskıran bir ziya, akabinde de alâimise ma görülmüştür. Henüz uykuya yatmamış olan bir kısım halk alimsemayı hayret içinde temayaşaya koyulmuşlar ve uyandıktan sonra, bu ender hâdisenin seyrinden mahrum bırakılmamak için, hemen uyandırmışlardır.

KADINLAR İÇİN

Gece tuvaletleri

Bu sene ilkbahar ve yaz modelleri, kışık balo elbiselerinin bu şekilleri alacağını pek tahmin ettirmiyordu. Fakat moda sahasında daima tahmin edilemeyen vaziyetlerle karşı karşıya geliyor. Bu kış modelleri tamamiyle maziye doğru gitti. Eski zamanların elbiselerini hatırlatan bir şekle döktü...

Bugünkü örneklerimize bakınız. Etekler tıpkı mazinin Kloş eteklerini hatırlatmıyor mu?

Bu sene dekoltelelerin biraz kapalı olacağı tahmin edilmisti. Fakat bilakis dekolteleler çok açıldı. Bilhassa arka taraflarıyla çıplaklaştı. Bu senenin arka dekolteleleri enseden başlıyor, bele, böbrek hizalarına kadar iniyor. Ve âdeta plajlarda gördüğümüz güneş banyosu elbiselerini hatırlatıyor. Bu seneye kadar bir çok dekolte balo tuvaletleri görülmüş, fakat bu kadar açık sırtlara rast gelinmemiştir.

Bu arkalar omuzlara iki tarzda bitiyor: Ya ince askı şeklinde apuletlerle, yahut ta kenarlara gayet ince şeritlerle bağlı ve boyun etrafına sarılan bir kolye ile.

Bu yeni modellerde omuzlar tamamiyle serbest bırakılıyor. Omuzlardan yapılan askılar vücudun en güzel hatlarının gizlediği fikriyle bu sene boyun, omuzlar, kolun üst kısmı tamamiyle açılıyor. Bu serbestliğe rağmen iyi kesilmiş, Fanonlarla takviye edilmiş korseler sayesinde elbisenin vücutta muntazam durması ve aşağıya doğru kaymaması temin ediliyor. Fakat bütün bu itinalara rağmen bu modanın bir kıştan fazla devam edemeyeceğini tahmin edenler de çoktur. Bunlara göre vücudun üst kısmı çok kusursuz olan kadınlara kadınlar bu roplara rahat edebileceklerdir. Halbuki bunlar kadınlar arasında bir ekseriyet teşkil etmezler.

Bu senenin balo elbiselerinde beller çok sıkıdır. Bel sıkılamak için ya bir korse - kemer, yahut ta sıkı sıkıya düğümlenmiş bir korse kullanılıyor. Fakat elbise belden aşağıya doğru gittikçe genişliyerek iniyor.

Bu genişlemenin başlangıç noktası değişiyor: Kalçaları meydana çıkardıktan sonra genişliyen modeller olduğu gibi, kalçaları bir kumaş yığını içerisinde saklıyarak kalça hatlarını göstermeyen modeller de vardır. Bunlarda kalça tam dizden itibaren başlıyor.

Elbiselerde bu tahavvül kürkün kymetini azaltmamıştır. Bu roplarda dahi kürk tezyinatına rast gelinmektedir.

Modellerimize bakalım:

Solda — İpekli muslinden balo elbisesi. Bu elbise için pembe renk tercih edilir. Göğüs kısmı etek kısmına verev olarak dikilmiştir. Etek çok geniş ve dalgaldır.

Sağda — Çok güzel, yeni ve cür'etkârane olmyan bir balo elbisesi. İpekli Muvardan yapılmıştır. Göğüs kısmı omuzdan atılan bir şal halindedir. Bu kısım önde sun'i bir çiçekle tutturuluyor.

Faydalı tavsiyeler

* Saçlarının döküldüğünden şikayet edenler, şu reçeteyi yaptırır ve her gün saç köklerini bu mahlûl ile oğarlarsa çok istifade ederler:

Rezorsin	2 gr.
Hindyağı	10 gr.
Alkol	300 gr.
Kolonya	100 gr.

* Yüzdeki buruşuklukların önüne geçmek için faydalı bu reçete. Haftada üç defa bu mahlûlden bir parça yüzünüze sürerseniz faydasını görürsünüz:

Alcoolat de lavande	5 gr.
Alcoolat de Romarin	5 gr.
Teinture de noix vomique	2 gr.
Alcoolature de Zest de citron.	20 gr.

* Karmıcılardan bizar olanlar karmıcaların çıktıkları yeri gözetliyerek buraya petrole batırılmış bir bez parçası korlarsa karmıcılardan kurtulurlar. Karmıcalar petrol kokusundan hoşlanmadıkları için gelmezler.

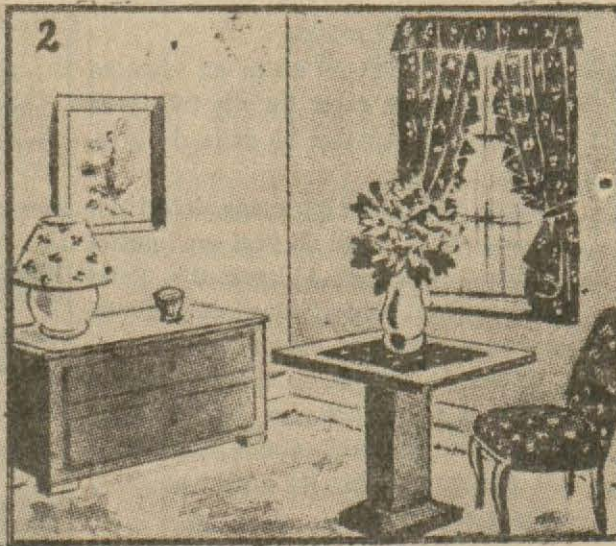
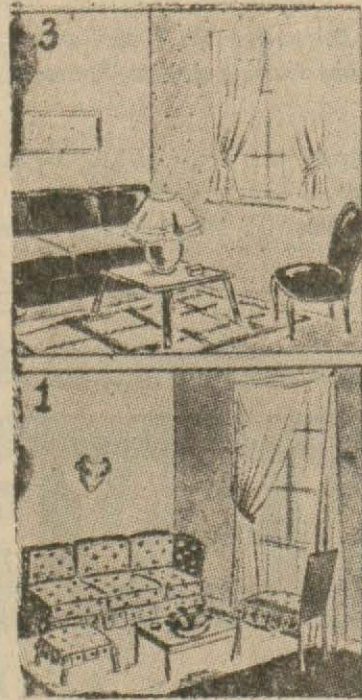
* Camları temizlemek için yakılacak adı isprito ile ıslatılmış bir bez parçasıyla silmek, sonra kuru ve temiz bir bezle oğmak kâfidir.

* Cam eşyayı temizlemek için karbonatlı su kâfidir. Bunlar karbonatlı su içerisine batırıldıktan sonra soğuk su ile yıkanır ve kurulursa temizlenirler.

* Kırılan porselen eşyayı yapıştır - mak için (Gümüş beyazı, ismiyle satılan ilâçtan alır, kırık yerlere sürer ve yanyana yapıştırarak kurutursanız porselen biblolarınız eski halini alır.

* Yumurtanın taze olup olmadığını anlamak için iki ucunu dilinize dokundurmak kâfidir. Taze yumurtanın bir ucu sıcak, öteki ucu da soğuk hissini verir. Eğer iki uç arasındaki sıcaklık farkı duymuyorsanız yumurtanız bayattır.

Köşeleri nasıl süsliyeelim?

Bazan bir odanın bir köşesini süslemek çok güç görünür. Küçük ve gösterişsiz bir pencere odaya iyi bir manzara vermez. Bu vaziyette olan bir odaya, yeni bir manzara, insanı neş'elendiren bir duruş vermek imkânsız bir şey değildir. İyi seçilmiş renkler, güzel bir perde, kanapeye konacak bir örtü, renkli bir çiçek saksısı, biraz da meharef ve kadın zevki...

Farzedelim ki bu suretle süsleyecek bir köşeniz var: İşte size ayrı ayrı üç örnek:

1: Son derece modern bir oda .. Eski bir divan, yeni bir örtü geçirilerek yenileştirilmiştir. Üzerine istediğiniz kadar da köşe yastığı koyabilirsiniz. Fakat gerek örtülerin, gerek yastık yüzlerinin kolay yıkanabilir bir kumaştan seçilmesi şarttır. Böyle bir kumaş bulursanız bunları istediğiniz kadar açık renklerden yapabilirsiniz. Çünkü kir lenince yıkamak kolaydır. İsterseniz bu kumaşla sandalyelerinizi de kapla-

yarak onlara bir koltuk manzarası verebilirsiniz. Pencereleere yere kadar uzanan bir tül ve kenarları kumaşlı Perkal perdeler kullanırsınız. Tabii bunlar kanape ve sandalyelere uygun renkte olacaktır. Tabure, masa ve iskemlelerin ayakları da aynı rengin biraz koyusu, yağlı boya ile boyanır.

2 — Komodin, bir masa ve bir kaç tane de iskemle ile odanızı bambaşka bir tarzda süsleyebilirsiniz. Duvarları açık bırakır, pencerelere kenarları tırtıllı adı Kreton perdeler çekersiniz ... Aynı kretondan örtüleri iskemlenin üzerine geçirir, masanın ortasına ufak bir halı, yahut zarif bir masa örtüsü korsunuz.

3 — Duvarların kâğıtla kaplanmasının tekrar moda olmağa başladığını düşünerek duvarlara ince ve zarif desenli bir kâğıt kaplayabilirsiniz. Kanapeyi, yastıkları, dîz renkli bir kumaşla kaplarsınız. Perdeleri de açık renkli bir kumaştan seçersiniz. Masa üzerine yerleştireceğiniz abajurlu lâmba yeni ve zarif bir Biblio yerini tutar.

Sevahat notları

Samsun kıyılarında şair kesilen tabiat

Orada çok titiz bir itina ile işlenmiş güzellikler yaratmıştır

Karadeniz sahillerinde uçsuz bucaksız bir kuru içinde kurulan modern mesire yer

Şair tabiatın Samsunda yarattığı selâlelerden geniş bir manzara

Samsunu anlamak ve Samsunlularla uzaktan tanışmak isterseniz, akşam üstü mutlaka Samsun parkına doğru bir sarkınız. Zaten düşümenize vakit kalmaz da.. Bir kalabalık rüzgâr, sizi ihtiyarınızda olmaksızın, muhitin bu en güzel bahçesine doğru sürükler.

Muhakkaktır ki bu bahçe, Ankara, İzmir ve İstanbuldakiler müstesna olmak üzere, Anadolunun en güzel ve en iç açılarıdır.

Emsali arasında belki daha büyükleri vardır, hiç birisi Karadeniz kıyılarına serpilmiş bu park kadar muntazam, güzel plânlı, zarif yollu değildir.

Cumhuriyetin imarcı kolu, Samsunun en iyi, fakat henüz bir kaç yıl önceye kadar tamamiyle ihmal edilmiş, metruk bir yerinde yeşilliklerin en zarif ve hayat verici bir demetini yaratmıştır.

Bunun içindir ki şehir baştan başa gezilecek yerlerle dolu olsaydı, Samsunlu ve samsunda oturan her insan, her gün mutlaka bu güzel bahçeye uğramaktan kendini alamaz. Denizin nâgmelerine karışan müzik sesleri arasında Samsunun müstesna parkında bütün yorgunluğunu giderir, bedii zevkler duyar.

Samsunun her sınıf halkı buradadır. Ve memleketin bütün neş'eleri bu yeşil köşenin binbir çiçek renkleri arasında dalgalanır.

Samsunun sosyal kalkınmasının en zarif tablosu da gene buradadır. "Karadeniz uşağı", nın kayıtsız kıyafeti yanında, Paristen daha iki hafta önce yayılan son tuvalet örneklerine bu yerde rastlayabilirsiniz.

Samsun parkı bağlı başına bir âlemdir. Her gün, ziyaretçileri bir kaç binden aşağı düşmez. Şehre kuş bakışı bir göz atınız; görürsünüz ki dört köşeden, denize doğru sarkan bir şerid vardır. Bu, akşam yaklaşırken, deniz çocuğu, çiçek dostu, yeşillik perestışkârı Camsunlunun parka doğru akınıdır.

Samsun, uzaktan belki sadece mühim bir ticaret merkezi ve transit limanıdır. Yakından Samsun çok daha fazla bir şeydir. Şair tabiat, bu yerlere kudretli mısralarını yaratmıştır. Samsun topraklarında ziraat hazineleri yaratan tacir tabiat, Samsun kıyılarındaki büyük bir şair kesilmiş, mahsul tarlalarını bedii tablolarla bir o kadar zenginleştirmiş heveslenmiştir. Samsun kıyılarında çok güzel sayfiyeler ve mesireler vardır. Ön safta Derbend gazinosu sayılabilir. Şehirden bir kaç kilometre ileride ve Çarşamba hattı üzerinden bulunan bu gazino, gerçek müstesna bir yerdir. Çarşamba sahilinden demiryolunu da kucaklayan plajlara doğru sarkan Derbend gazinosu, geniş bir saha üzerine yayılmış bahçeleriyle, korularıyla, billür nakliyle, çok mükemmel bir şekilde bina edilmiş olan taraçalarıyla Anadolunun en modern mesire yerlerinden birisidir, denilebilir.

Samsundan Derbende trenle on, on beş dakikada gidiliyor. Bilhassa cumartesi ve pazar günleri "Derbendden" lerce misafiri, gülümseyen güzelliklerle karşılaşır. Çarşamba koyunu kollayan saran iç açıcı manzaralarıyla, iş başında yorulmuş dimağlara yeni bir hayat verip, yıpranmış vücutlara taze bir zindelik verir.

Samsun valisi Fuad Tuksal buraya karşı umumî rağbeti çoğaltmak için vilâyet bütçesinden yaptırdığı plajın yerini Derbend yakınında intihap etmiş, Çarşamba koyunu sihir fişkaran manzaraları arasına insan eliyle yapılmış bir güzellik daha katmıştır.

Aynı yol üzerinde Derbenden biraz ötede "Kirazlık", mesiresi de Samsunlunun bilhassa son iki sene içinde fazla rağbet gösterdiği yerlerden biridir.

Hülûsi Güney

Zarar yok!

Bayan koştı ve mürebbiyeyi azarladı:
— Çocuk yarım saatır ağıyor ve siz roman okuyorsunuz.
Mürebbiye gülümsedi:
— Zarar yok efendim. Okumama mâ-ni olmuyor.

Tecrübe

Hademe — Bay müdür. Akşam giderken masanızın üzerinde bir on liralık unutmuşsunuz. Alıp sakladım.
Müdür — Teşekkür ederim. Mahsus bırakmıştım, seni tecrübe etmek istedim.
Hademe — Ben de bunu anladığım için on liralığı size veriyorum ya!

Tedavi

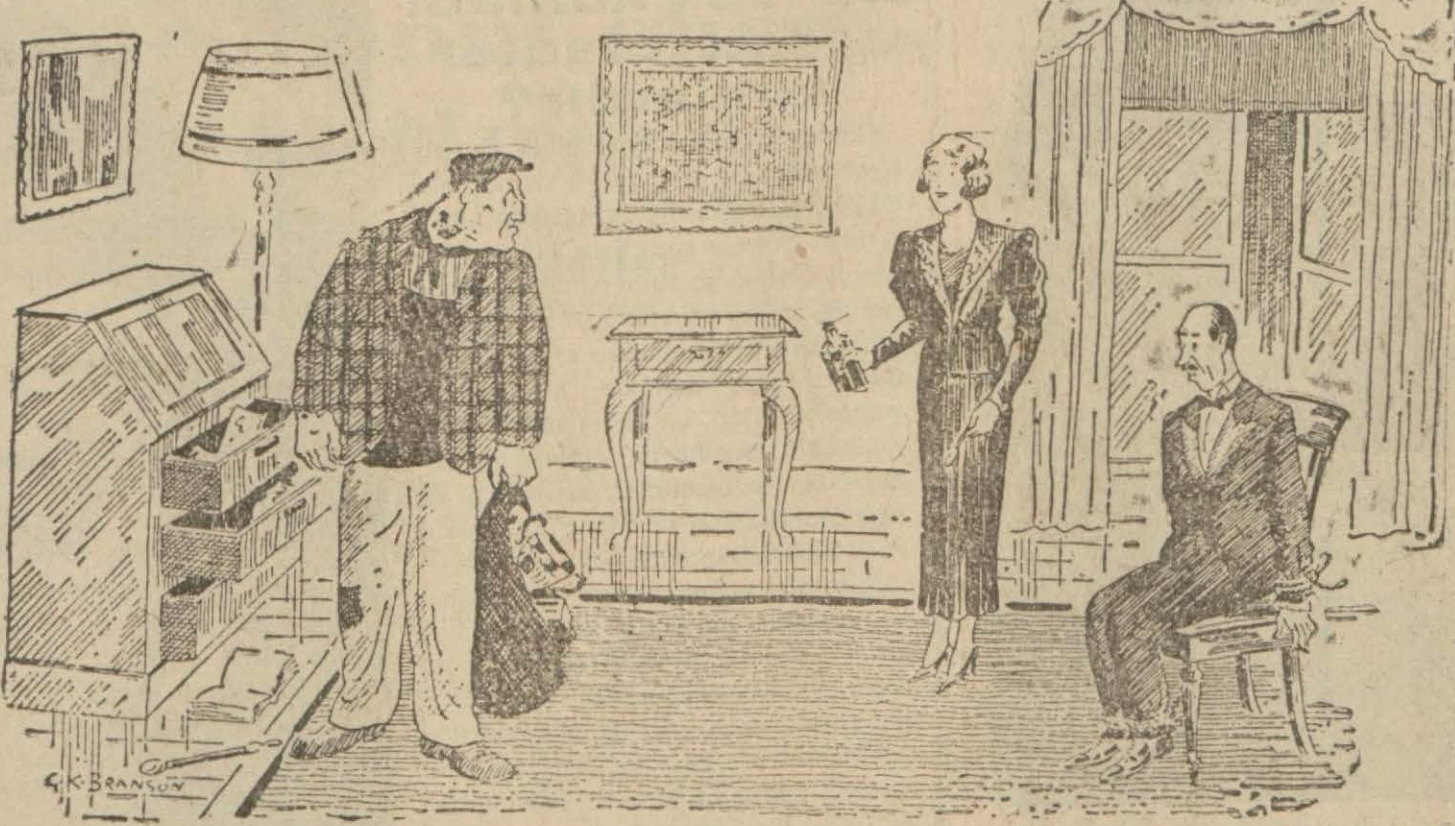
— Doktor, tavsiye ettiğiniz rejime ri-ayet edip ilaçları kullandığı takdirde ka-rımın kurtulacağını söylemişsiniz. Halbu-ki zavallı öldü.
— Nekadar zaman rejim yaptır-
— On beş gün...
— Gördünüz mü ya? Tavsiyelerime ri-ayet etmemişsiniz. Verdiğim rejimi bir ay tatbik etmesi ve ilaçları kullanması lâzımdı.

Sarhoşluk

Beyoğlu caddesinde gördüğü birine mu-sallat oldu:
— Merhaba Ahmet. Nekadar değiş-mişsin yahu.
— Affedersiniz, benim adım Mehmet!
— Vay canına! Adm bile değişmiş!

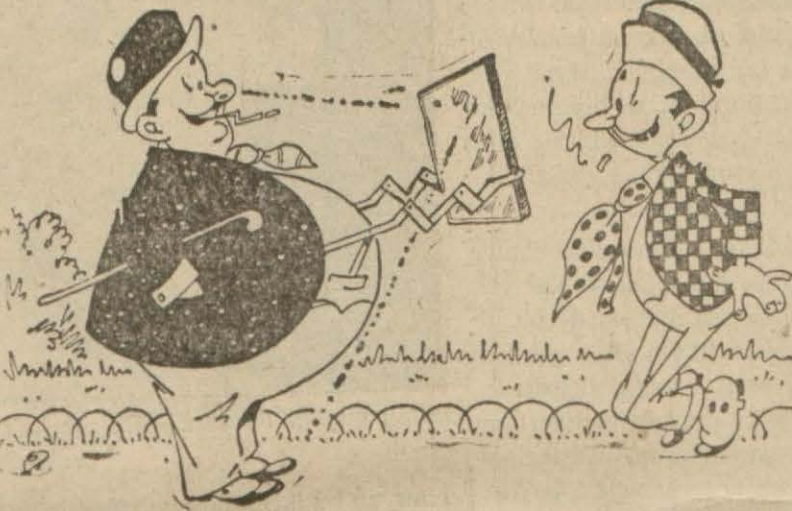
Bilmece

— Yaptığı iş herkesin burnunu soktu-ğu adam kimdir?
— Mendil fabrikatörü!

Kadın — Bay hırsız, gitmeden evvel şu ilacı kocama zorla içirir misiniz? İlacı bir türlü içmek istemiyor. Bize bu kadar olsun bir iyiliğiniz dokunsun.

— İngiliz karikatürü —

— Ayaklarımı nereye bastığımı görmek için bu çareyi bul-dum.

Kavga

Mağazanın iki tezgâhtarı kavga edi-yordu. İş küfre kadar dayandı ve evvelâ fısıltı halinde olan sesler yükseldi:
— Sen dünyanın en budala adamısın!
— Sen kâinatın en büyük eşeğisin!
Kavgayı mağaza sahibi öteden seslen-di:

— Baylar, baylar! benim burada oldu-ğumu unuttunuz galiba!

Fırsat yok ki

— Nişanlıyla hiç kavga etmedin mi?
— Hayır.
— Çok iyi tabiatlı demek?
— Bilmem. Bizi hiç yalnız bırakmadı-lar!

Saadet

— Doktor çabuk geliniz. Baym romatiz-ma krizi tuttu, bayanım dişi ağrıyor, Kü-çük bayanım bileği incindi, küçük bay da gripe yakalandı.

— Şimdi gelyorum. Nerede oturuyor-sunuz?
— Şuracıkta, "Saadet villası" nda!

Tahkir mi?

— Zeki görünen birçok adamlar haki-katte budaladır.
— Beni ima etmek istemiyorsun her-halde.
— Yok canım, ben senin zeki görün-düğüne kaniim.

Otelde

— 10 numaralı odadaki müşteri 10 li-ralık hesabımı ödemedi gitmiş.
— Vah vah! elli kuruş zarar ettik de-sene!

Venüs

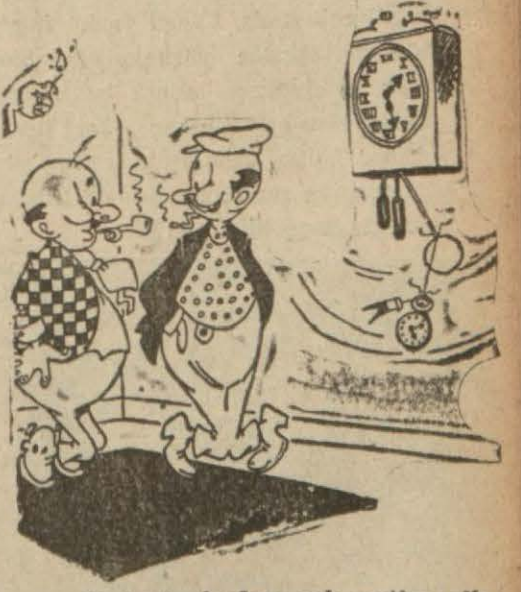
— Güzel kadın doğrusu, fakat bu ka-dar şişman olmasa...
— Evet, Milo Venüsü değil, kilo Venü-sü!

Teessür

Erkek — Günün birinde ölürsem be-nim için ağlar mısın?
Kadın — Evet. Bilirsin ki ben olur ol-maz şeylere bile hemen ağlarım.

Satıcı — Size yemin ederim ki yuma-ğın son kısmı da aynı iyi eisten...

— Bu benim leadm; ceb saatim salla-madan işlemliyordum.

KÖPEK SERGİSİNDEN DÖNÜŞ

— Tuhaf şey! İki köpek götürdüğüm halde üç mülkâfat verdiler.
— İtalyan karikatürü —

Berber kalfaları — Sürat müsabakası yapalım mı?

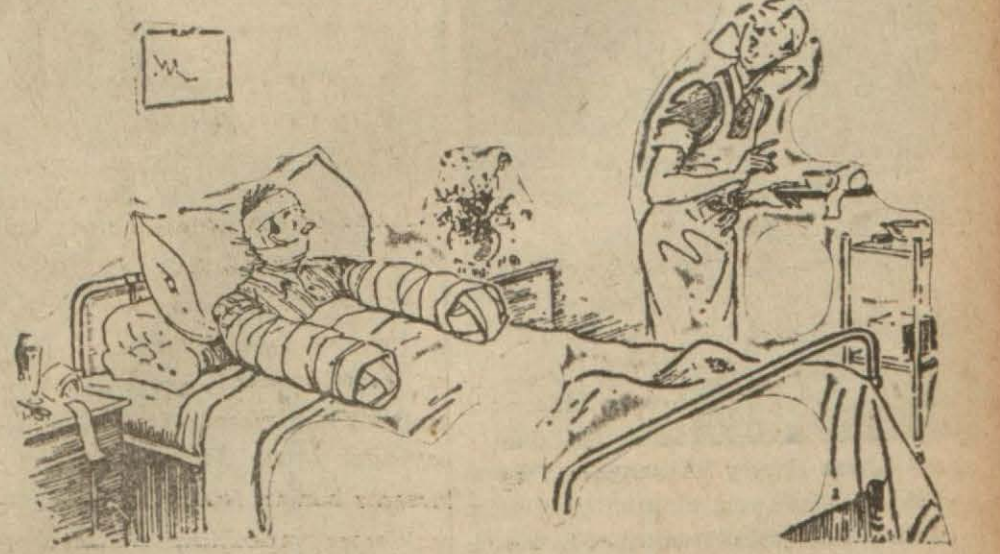
Miyop kazazede kadın — Bukadar yattığım ilk defa farkediyorum kocac-ğım!
— İngiliz karikatürü —

Hapishanede

Birinci mahkûm — Nekadar yatacak-sın?
İkinci mahkûm — Üç hafta..
Birinci mahkûm — Suçun ne?
İkinci mahkûm — Beş kişiyi öldürdüm!
Birinci mahkûm — Ne? beş kişiyi öl-dürdün de üç haftaya mı mahkûm oldun?
İkinci mahkûm — Mahkûmiyetimi so-ruyorsan iş değişir: idama mahkûmum. O zamana kadar üç hafta burada yata-cağım!

Sebebi var

Doktor — Her gün rakı içiyorsunuz ha? İlk defa geldiğiniz zaman niçin söy-lemediniz bunu? ona göre size ilâç vere-yim.
Hasta — İlk geldiğim zaman yanımda karımın bulunduğunu unuttunuz galiba doktor.

Hastabakıcı — Bir şeye ihtiyacınız o lursa ellerinizi çırpıp beni çağırın.

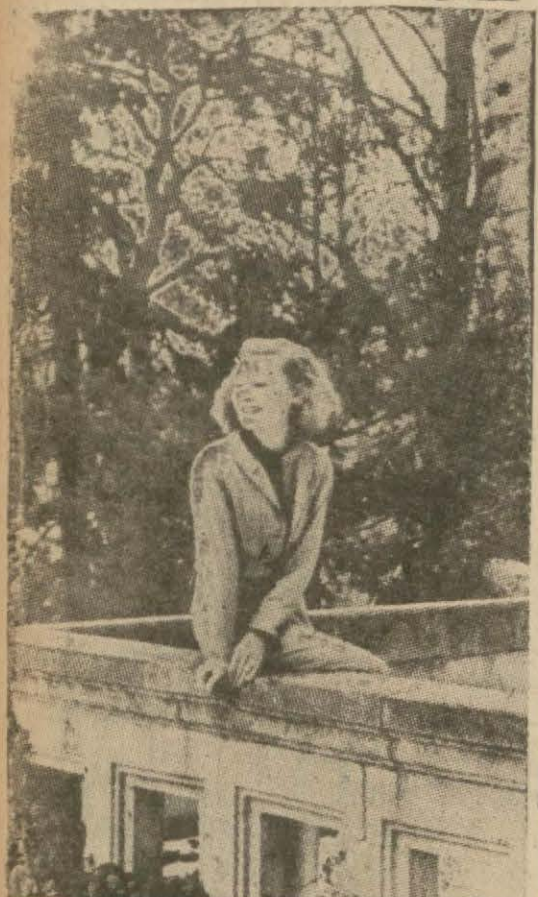
Dün meşhur bir dansöz; bugün faciaartisti!

* Presilla Lan ve Vayn Moris'in çevirdikleri "Erkekler çok belâdır" filminin Fransızca nüshası Pariste gösterilmeğe başlanmış, fakat Paris halkı bu filmi beğenmemiştir. Bir filmin Pariste en az bir ay aynı sinemada gösterilmesi mutadken bu film bir haftada değiştirilmiştir. Resmimiz bu beğenilmeyen filmden fotoğraf itibarıyla güzel bir sahneyi göstermektedir.

* Margaret Lindse esmer ve çok güzel bir yıldızdır. Aslen Amerikalıdır. İlk olarak İngilterede sahneye çıkmış, orada bir müddet oynadıktan sonra vatanına, Amerika'ya gitmiştir. Orada sinemaya başlamış, Pol Müni ile beraber çevirdikleri "Dünya değişiyor" filminde nazarı dikkati celbetmiş, "Yeşil ısı" filmiyle yıldız mertebesine yükselmiştir. Şimdi birçok stüdyolarda adeta müzayedeye konmuş olan bu sanatkar Jorj Bran'la beraber "Altın olan yerde aranır", isimli ve tamamen renkli bir komedi filmi çevirmekle meşguldür.

* Lilyan Harvey Almanyada "Fanni Esler" isminde yeni bir film çevirmiştir. Artist, filmi çevirdikten sonra Berlin ci-varındaki malikânesinde istirahate çekilmiştir. Resimde yıldız şatonun üst tara-çalarından birisi üzerinde güzel bir son-bahar sabahı hava alırken görüyoruz.

KÜÇÜK HABERLER

* Cihan harbinden evvelki iş ve namus telâkkisini gösteren Oktav Mirbo'nun "İş her vakit iştir", piyesi filme alınıyor.

* Önümüzdeki şubat ayı içerisinde meşhur Fransız aktörü Fernandel, "Berlingo ve şerikleri", filmini çevirmeğe başlayacaktır.

* Felemenkte "Ben çirkin bir kızmım", isminde bir film çevrilecektir. Bu, Felemenkte almanca olarak çevrilen ilk filmidir.

Bugünün en büyük komiği olacak!

Mike Roney henüz 17 yaşındadır ve şimdi bile haftada 700 lira kazanıyor

Mike Roney henüz on yedi yaşındadır. Fakat haftada bizim paramızla 700 lira kazanıyor. Herkes, bu delikanlının, bugünkü neslin en büyük komiği olacağı kanaatinde. "Bir yaz gecesi rüyası", filminde bu büyük sanatkarın muvaffakiyeti, herkesi şaşırtmıştır. Fakat "Aile arasında her şey olur", filmi bir harika sayılıyor. Bu kadar genç bir artistin böyle bir kudret gösterişi şimdiye kadar görülmemiş bir şey gibi telâkki ediliyor.

Genç yıldızın istidadı şüphe yok babasından geçmiş. Çünkü bir defa sima itibarıyla babasına çok benzer. Sonra Mike çocukluğundanberi canbazhanelerde palyaçoluk yapan babasıyla beraber bulunmuş, Amerikanın bütün şehirlerinde ömrünü halkı güldürmeğe hasreden babası Joe Yul'un yanından ayrılmamıştır.

Delikanlı babasına birçok şeyler borçlu olduğunun farkındadır. Vaktâ annesi bo-

Dansözken, facia ve komedi artisti olanlar kimlerdir?

Holivut garibeler memleketidir. Burada Kovboylar birbirine hediye vermek istedikleri vakit at hediye etmezler, kitara verirler. Sinema kapıcıları, bir gün bakarsınız, banka memuru olmuştur. Diplomatlığı, meslek edindiği için sinemacılıktan vazgeçen figüranların sayısı epeyce-dir. Sizi perde üzerinde kahkahalarla güldüren komiği, bir gün hüngür hüngür ağlar görürseniz hiç de şaşmayınız. İşte bu diyarda dansözleri, facia aktrisi olmuş görmek gayet tabiidir. Yeni yıldız Rubi Kelerin macerası bunu gösterir.

Rubi Keler Amerikanın en meşhur dansözlerindendir. Birçok müsabakalarda birinciliği alarak Amerikanın dans kraliçesi ismini kazanmıştır. Bu sanatkarın, bir film kumpanyası ile iki film çevirmek üzere mukavele imzaladığı haber alındığı vakit herkes bu filmi bir dans ve müzikhol filmi sanmıştı.

Hattâ Amerikan film sanayinin mahiye tini iyice bilmeyenler arasında bu kumpanyanın artistin danstaki şöhretinden istifade fikrinde olduğunu da tahmin edenler olmuştur. Fakat bu tahminler tekmiş yanlıştı. Bu iki filmin acıklı birer aşk hikâyesinden ibaret olacağı, hiçbir dans sahnesini ihtiva etmeyeceği şayiaları duyulunca herkesi biraz şaşırttı.

Vaktâ dansözlükten film aktörlüğüne geçenler ve bu işte muvaffak olanlar yok değildir. Hattâ Ginger Rogers de bu iddianın parlak bir delilidir. Bu yıldızın "artistler pansiyonu", ve "Gizli izdivaç", filmlerindeki büyük muvaffakiyeti onu dansözler arasından çıkardı. Birinci sınıf komedi sanatkarları arasına koydu. Ve içerisinde yıldızın hiç bir dans sahnesi

Dünün meşhur dansözü Rubi Keler'i, bu günün facia artisti- dansöz arasında tanıyabiliyor musunuz?

olmayan bu iki film onun şöhretini bütün filmlerinden daha sağlam olarak tesbit etti.

Rubi Keler için de böyle olacaktır. O bu değişmeden memnundur. Bu şanlara diyor ki:

akış memnun oldum. Çünkü şimdi istemedim. Karar veren, ve kararını bana sormadan tatbik eden stüdyodur. Geçen ağustos iki mukavele imzalarken ne çeşit film çevireceğimi bilmiyordum. Hiç kimse, hattâ bizzat kocam bile bu filmle- rin dans filmlerinden başka bir şey olamayacağı kanaatindeydi. Fakat bana, çevirtmek istedikleri filmle- rin birer facia olduğunu söyledikle- ri vakit, buna canım sıkılmadı. bil- akış memnun oldum. Çünkü şimdi- ye kadar aynı şeyi tekrar etmekten bıkmıştım. Her stüdyo beni ancak dans sahnelerinde çalıştır- yordu. Diğer aktörler heyecanlı he- yecanlı konuşurken, filmin büyük sahneleri çevrilirken bana seyret- mekten başka yapacak hiç bir iş kalmıyordu. Adeta filmlerde söz söylemek bana nasip olmuş de- ğildi. Bazan söz söyleyenlere haselle bakar, "ne olur, ben de ağzımı açıp bir şeyler söylesem,, derdim. Fakat imkân var mı? Çünkü ben aktris değil, dansözüm. Sonra kocam da benim dansöz olarak çalışmamdan memnun değildi. Hattâ stüdyo ile mukavele imza ederken bunun ge- ne iki dans filmi için olacağını tah- min eden kocam izin vermek iste- memiş, uzun uzadıya beni iknaa çalışmış nihayet "ne söylesem na- file, senin iyi bir zevce olmana imkân yok, bildiğini yap,, diyerek yarı dargın razı olmuştu. Şimdi bu filmlerin birer facia filmi ola- rak çevrilmesinden en çok mem- nun olan odur. Hattâ bu memnu- niyetini "bir dansözün kocası ol- mak, insanı biraz küçük düşüren bir şeydir, fakat bir aktrisin koca- sı olmak da iştir,, sözlerle açığa vurmuştur.

Size biraz garip bir şey söyleye- yim. Ben hiçbir vakit, zannedildi- ği kadar mahir bir dansöz de- ğil- dim. Bütün bildiklerim birkaç alel ade figürden ibarettir. Çünkü bir defa çok tenbelim, dansı tenbel in- sanların harcı değildir. Birincilik- lerime gelince, bunları tanıdığım hakemlerin tarafgirliklerine borç- luyum,,

Stüdyoya gelince, o yeni facia aktrisi çok memnundur. Yıldızla mukave- leyi imza eden şirketin hissedarları birisi kendisiyle görüşen bir gane- geç kaldığımız için üzülüyorm,, dedi. Nasıl oldu da şimdiye kadar onun bir aktris olduğunun farkına varma- da? Daha doğrusu farkına vardık, fakat ret edemedik. Dansla şöhret kazanma- asnatkâra nasıl "gel, stüdyoda facia- leri çevir,, diyebilirdik? Bunu diyen- miz için hile yoluna saptık, ve filmi- sini tasrih etmeden mukavele imza- Tabii Ginger Rogers de olduğu gibi.

Stüdyo, mülâhazasında haklıdır. G- gres Rogers'e de danssız film oynama- kabul ettirmek kolay olmamıştı. O- danssız film çevirmesi için annesi- ısrar etmişti. Gingers ancak "Ar- ısrar pansiyonu,, ve "Gizli izdivaç,, virdikten sonra kendisinin iyi bir- medi aktrisi olduğuna inanabilmiş- Bu çeşit muvaffakiyetler, iyi dan- sözlere danssız roller vermek husu- da rejisörleri teşvik etmiştir. Fakat- stüdyo buna cesaret edemiyor, me- lâ Metrogoldvin Mayer, Elenor Pow- danssız bir rol vermek için hâlâ ter- düttedir.

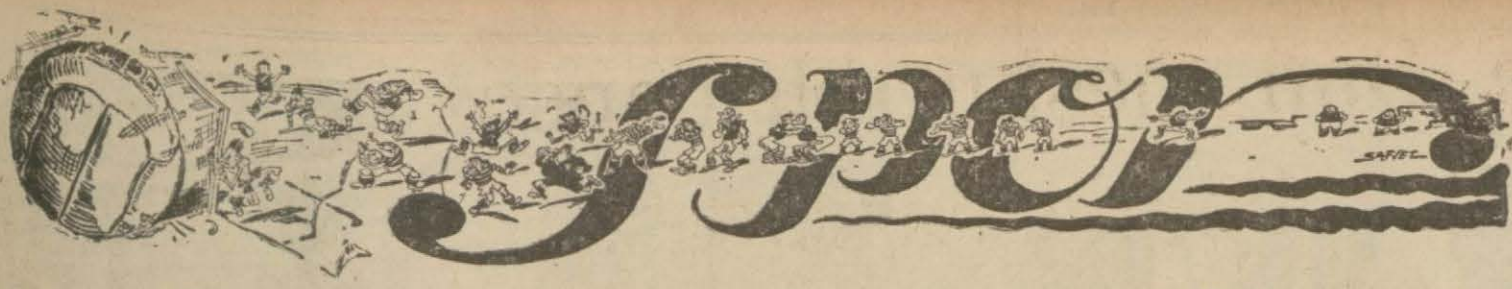
Halbuki Fox film şirketi Alis Fay- ciddi bir rol vermekte tereddüt et- di. Ve müessesenin dansözlerinden- lup ağır bir rol kabul etmek istemi- Diksi Dumber'ı kapı dışarı etti.

Alis Fay ilk zamanlarda biraz ter- düttü. Çünkü dansetmeği çok se- viyordu. Hattâ bu yüzden ilk çevir- diği "Benim isim budur,, filminde bi- muvaffak olamadı. Muvaffakiyetini- o kadar açtı ki stüdyo Alis'in oyna- dığı rolü Barbara Stanvik'e oynata- filmi yeniden çevirdi. Yalnız, Alis- "Şikago yangını,, ve "Çılgın resmiz- git,, filmlerindeki muvaffakiyetinde- sonra stüdyonun bu ısrarına teşekk- etmek mecburiyetinde kalmıştır.

Diki Dumber işe kapısını göster- sata kapıyı açmamak gafletini göster- miştir. Stüdyoda Diki Dumber'a ara- sıra küçük roller veriliyordu. Bu rol- deki muvaffakiyetten memnun olan- jısör, dansöze eğer bir iki tiyatro de- si almağa razı olursa kendisine de- roller verileceğini söylemişti. Diki çok havai bir kızdır. Stüdyoda- sonra barlarda dolaşmaktan hoşlan- aziz canını yorup da ders almak işi- gelmezdi. Binaenaleyh gençliğinin ta- Devamı 14 üncüde.

Resmimiz Mike Roney'i, "Alle arasında her şey olur,, filminde güzel kız Margrit Markiz'e kur yaparken göstermektedir

Milli kùmenin yapılacak havadısı İzmir lik maçlarının ehem- miyetini arttırdı

**Bu haftaki karşılaşmalarda: Ateş Alsancak 2-0 yendi
Üçok ile Doğanspor berabere kaldılar**

İzmir, (Hususi) — Pazar günü lik maçlarına devam edildi. Bu ikinci hafta maçları çok güzel ve müsait bir hava içersinde geçti. Milli kùme maçlarının yapılacağı haberi üzerine ehemmiyet kesbeden maçlar sahaya oldukça kalabalık bir seyirci kütlesi toplamıştı.

Günün ilk müsabakaları Ateş - Alsancak ve Üçok - Doğanspor B takımları arasında idi. Bu karşılaşmalarda Ateşliler rakiplerini 3 - 2 yendiler. İkinci oyunda Doğanspor hükmen mağlup oldu.

Ateş - Alsancak

Birinci takımlar müsabakalarının ilki Mustafanın hakemliği ile Ateş ve Alsancak beyninde yapıldı.

Ateş en kuvvetli kadrosıyla çıkmıştı. Alsancakta merkez muhacim Enver yoktu. Enverin noksanlığı bütün maç müddetine kendisini hissettirdi. O mevkiide oynayan iki oyuncu da aksadı. Fakat asıl zayıf muhacim hatlarında idi. Ne şut çekem, ne de atılan oyunun muhacim vardı. Netekim oyunun daha onuncu dakikasında ilk gollerini atan Ateşliler zaman geçtikçe galibiyetlerini garantiye bağlayabilecek ikinci bir gol çıkaramadıkları halde Alsancak muhacim hattı bundan istifade ederek beraberliği olsun yapamadı.

Alsancak muhacim hattının bu beceriksizliği esasen çok genç ve tecrübesiz oyuncuların teşekkül eden Ateş muhacim hattına da sirayet etmişti. Fakat gayretli ve enerjik ve atılan oynadıklarından karşı tarafı zayıf bırakmağa nihayete kadar muvaffak oldular. Ve bu gayretleri ile müsabakayı ikinci devrenin 35 nci dakikasında Ömerin frikikten attığı ikinci golle gördüler.

Muhtelit kalecisi Hilminin bu golü yemesine hayret ettik. Bu oyun böylece 0 - 2 Ateşin galibesiyle bitti. Buna rağmen ikinci devrede Alsancakın vaziyeti kurtaracağını ümit etmek fazla olmaz.

Doğanspor - Üçok

Günün ikinci ve sonuncu karşılaşması Doğansporla Üçok klüpleri arasında oldu. Umumî vaziyet ve kanaat bu iki takımın halen İzmirin en kuvvetli iki ekibi olduğudur. Fırvaki bundan evvelki iki takımı gördükten sonra bu iki takımın yaptığı karşılaşmayı da seyredenler tahmin ve kanaatlerinde aldanmadıklarını gördüler. Her iki takımın kadrosunda muhtelit ve millî kùmede oynamış hatları millî takıma kadar yükseilmiş oyuncular var. Maç ta buna kıyasen güzel ve başarılıydı.

Bu haftaki lik maçları

Cumartesi ve pazar günleri yapılacak olan Türkiye serbest güreş müsabakaları dolayısıyla Taksim stadının meşgul bulunması yüzünden bu sahadaki Süleymaniye-maçları Galatasarayla Beşiktaş arasında oynanacak oyundan evvel Şeref stadında olacaktır.

yecanlı oldu. Eğer daha seri ve enerjik olmadıse bunu takımların henüz formlarını bulmamalarında aramalıyız. Bilhassa milli kùme maçlarından beri sahaya çıkmayan Üçok ikinci devrede yorgun düşerek saha hâkimiyetini baştan nihayete kadar rakibine vermekle formundan uzak olduğunu göstermiştir. Takımların da tam kadroları ile çıkmamaları daha âhenktar bir oyun seyretmemize mâni oldu. Üçok takımında İstanbul giden sağağık Kemalden başka Namık ta yoktu. Doğansporun vaziyeti daha kötü idi. Kaleci Mahmut, Sağ iç Mehmet ve sol açık Sabri yoktu. Yerlerine ihtiyat oyuncular konmuştu.

Oyun karşılıklı hücumlar arasında cereyan ederken 20 inci dakikada Doğansporun Salâhattin güzel bir sıyrılışla kaleci ile karşı karşıya kaldı. Şut ve gol. Taraftarlar bunu alkışlarlarken hakemin Üçok aleyhine frikik çektiği görüldü. Bizim gibi düdüğün gol olduktan sonra çalındığını işitenler buna hayret etti. Fakat hakem Esat asıl mühim hatasını altı dakika sonra yaptı. Üçokun akımnı sağ açığa bariz ofsayd vaziyetinde olduğu için müdafilerin durması ve ikazı tesir etmedi. Ve ortalan topu Üçoklular güzel ve isabetli bir vuruşla gole tahvil ettiler. Fakat hakem hata üzerine hata yaparak Üçok lehine penaltı verdi. Halbuki buna lüzum yoktu. Mademki hatayı yapan Doğansporu, o halde cezasını bulmuş yani gol olmuştu. Ya penaltı gol olmasaydı, Üçoka haksızlık olmaz mı idi? Hakem nizamnamesini bu gibi hususatta gayet sarıhtır. Oyunun ahengini güzelliğini ve heyecanını bozan, oyuncuların asabiyete ve seyreçileri hayrette bırakan bu gibi büyük hatalar yapmama lıyız.

Birinci devreyi 0 - 1 galip bitiren Üçok ikinci devrede yukarıda yazdığımız gibi Doğansporun mütemadi tazyikine maruz kalarak taraftarlarının ümitlerini kırmakta son dakikalara kadar devam etti. Nihayet oyunun bitmesine beş dakika kala

bugün çok verimsiz bir oyun çıkarmakta ısrar eden Doğanspor muhacimlerinden Fuat âni ve sıkı bir şutla beraberliği temin edebildi.

Bundan az sonra hakem Doğansporun Abbasi oyundan çıkardı. Oyunun son dakikalarında Üçok sağ içi iki defa ofsayd vaziyetinde aldığı topu sürerek kaleci ile karşı karşıya kaldığı halde topu kalenin yan tarafına atmak suretiyle oyunun ve devrenin en mühim fırsatlarını öldürdü. Doğanspor harika kabilinden mağlup olmaktan kurtulmuştu.

Beşiktaş klübünün yeni idare heyeti

Bazı âza hakkındaki tart kararını geri aldı

Stat isminin değiştirilmesinden sonra had bir şekil alan Beşiktaş klübü sabık idare heyeti ile âza arasındaki ihtilâfın nihayet halledildiği ve pazar sabahı yapılan içtimada bütün Beşiktaşlıların istediği bir idare heyetinin iş başına getirildiği aynı günkü nüshamızda bildirmiştik.

Siyahbeyazlıların yeni idare heyeti ilk içtimasını dün akşam yapmış, eski idare ciler tarafından klüpten çıkarılan gayri faal azadan Sami, Abdullah ve Fehmi ile birinci takım futbolcülerinden Şeref ve Hüsnünün tekrar klübe alınmasına karar vermiştir. Bu karardan sonra, Beşiktaşlıların mühim maçlarından biri olan bu haftaki Galatasaray müsabakasına bu iki güzüde eleman da iştirak edebileceklerdir.

Grekoromen güreşler tehir edildi

Ankara, 19 (A.A.) — T.S.K. Güreş federasyonu 1938 senesi Türkiye grekoromen güreş birinciliklerinin millî takıma terfi müsabakalarının şimdilik tehir edildiğini ve tarihinin ayrıca ilân edileceğini bildirmektedir.

İzmirin kuvvetli takımlarından Doğanspor (geçen seneki kadrosile)

Yeni bir spor devi

Amerika spor âleminde yeni bir boks devi türemiştir. 18 yaşında Benny Moroz isminde bir genç olan bu dev aslen Ukranyalıdır. Boyu 2 metre 8 gelmektedir ki böylece dev adam namile maruf eski şampiyon meşhur Karneradan tam 3 santim uzundur. 128 kilo 820 gram ağırlığı vardır. Gly diği ayakbalarının uzunluğun 37 santimetredir.

Bu genç şimdi mütemadigen boks antrenmanı yapmaktadır. Kendisini çalıştırmanın söylediğine göre, bu genç dünya ağır siklet şampiyonluğu için istikbalin en mühtiş bir rakibi olacaktır. Resmimiz 63 kilo ve 1 metre 72 boyundaki bir boksörün ye ni devin karşısında ne kadar ufak kaldığını çok güzel göstermektedir.

Nizamnamesi hazırlanan Serbest güreş müsabakaları bu hafta yapılıyor

Eminönü halkevi tarafından her yıl yapılmakta olan profesyonel Serbest güreş müsabakaları bu yıl da birinciteşrin 22 ve 23 üncü cumartesi ve pazar günü Taksim stadında yapılacaktır.

Bundan böyle memleketimizin herhangi bir köşesinde yapılacak olan profesyonel serbest güreş müsabakalarının badema ne şekil ve şerait altında olacağına dair Eminönü halkevince hazırlanan ve C.H.P. genel sekreterliğince tasdik buyrulan ve meriyete geçmiş olan güreş nizamnamesi pehlivanlarımızı teşvik bakımından çok esaslı ve bilhassa pehlivanların lehine olarak birçok maddeler vardır. Bunlardan birisi şimdide kadar mağlûbiyetin üç saniyede ilân edilmesi mutad iken yeni nizamnamede iki omuzun bir anda yere gelmiş olmasına mağlûbiyetin hakem tarafından ilân edilmesi esas kabul edilmiştir. Nizamnamede bundan başka idarî ve gene pehlivanlarımızın lehine olarak vaz edilmiş birçok maddeler vardır.

Menzel

Bu meşhur Çek teniscisi şimdi Alman tebaası oldu

Eskiden Çek tenis takımının en iyi teniscisi olan Menzel, son hâdiselerden sonra doğduğu topraklar Almanyaya ilhak edildiğinden dolayı Alman teniscileri arasına karışmıştır.

Sekiz senedenberi Davis kupası maçlarına Çekoslovakya namına iştirak eden Menzel, gelecek seneki karşılaşmalarda Almanyayı temsil edecektir.

Atletizmde Kadın rekorları kırılıyor

Almanyanın Naumberg şehrinde Jung-hems isminde genç bir kız bir antrene-man esnasında 6 metre 0,1 atlayarak, Japon atleti Walasiecz'e ait dünya rekorunu kırmıştır. Fakat resmî mümessiller bulunmadığı için bu rekor tescil edilememiştir.

* * *

Polonyalı Walansierviz isminde bir genç kız 100 yarıdak koşuyu 11 saniyede koşarak bir dünya rekoru tesis etmiştir.

Bursa klüpleri çalışıyor

Bursa, (Hususi) — Bursanın bütün klüplerine mensup futbolcüler, pazar gününden itibaren futbol antrenörü Bay Rasim Yıldırımın idaresinde çalışmalarına başlamışlardır.

Ekzersiz muhtelit olarak yapılmıştır. İlkönce Acar İdmanyurdu ile İpekis sporcuları çalıştırıldı. Bundan sonra Bursagücü takımı Muradiye Gençlerbirliği, daha sonra da bunların galibile Acar İdmanyurdu muhtelit olarak çalıştırıldı.

Öğrendiğimize göre Cumhuriyet bayramında federe edilmiş takımlar ile gayri federe takımlar arasında müsabakalar yapılacaktır.

Teşekkür

Çok sevgili babamız Bay Kâmilin vefatı dolayısıyla bizleri teselli etmek ve cenazeye gelmek lûtfunda bulunan dostlarımıza, klüplere ve sporcu arkadaşlarımıza alenen teşekkür etmeği bir vazife biliriz.

Beykoz klübünden Bahadır, Gazanfer; Güneşten Kâmuran

Türkiye Serbest Güreş Başpehlivanlığı Müsabaka Nizamnamesi

MAKSAT :

Madde 1 — Pehlivanlarımızın beynelmîl sahada kudret ve kabiliyetlerini gösterilmeleri yurt dahilinde serbest güreşin yayılması ve bu sahada inkişafı için İstanbul Eminönü Halkevi her sene (Türkiye serbest güreş pehlivanlığı müsabakası) yapacaktır.

MÜSABAKANIN TERTİBİ :

Madde 2 — Türkiye serbest güreş başpehlivanlık müsabakasının tertibi İstanbul Eminönü Halkevine ait olup T. S. K. başpehlivanlığı bir teşekkül ve şahıs bu nam altında güreşler tertip edemez. Başka bir isim altında serbest güreş müsabakası tertip edecekler de bu nizamname.

nin müsabakaya ait maddelerini tamamen tatbik etmeye mecburdur.

MÜSABAKANIN ZAMANI :

Madde 3 — Güreşler her sene Eylül ayı içinde yapılacaktır.

GÜREŞLERE GİREBİLME :

Madde 4 — Bu güreşlere Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetini haiz ve medenî haklara sahip ve bu nizamname ile cezalandırılmamış her pehlivan girebilir.

Madde 5 — Güreşlere girebilmek için her pehlivan tertip komitesine müracaat ederek ismini kaydettirip bir makbuz alması ve güreş günü ispatı vücut edeceğini taahhüt etmiş olması garttır.

MUKÂFATLAR :

Madde 6 — Başpehlivanlık sınıfı güreşlerinden birinci, ikinci, üçüncüye, başaltı güreşlerinde de birinciye para tazminatı verilir.

Madde 7 — Başpehlivanlığı kazanan (Başpehlivanlık kemeri) namı altında bir kemer emanet olarak verilecektir. Bu kemer on parçadan ibaret olup her sene başpehlivanlığı kazanan pehlivanın ismi bu parçalardan birinin üzerine yazılır. Kemer emanet alan her pehlivan onu korumağa, temiz muhafaza etmeğe mecburdur.

Madde 8 — Başpehlivanlık kemeri alan pehlivan bu kemeri gelecek seneki müsabakada ortaya konulmak üzere Eminönü Halkevine teslim edecektir.

Fıkra) fasılasız üstüste üç sene kemeri kazanmış olan pehlivan kemere sahip olur. Kemerin yerine bir aynı yine isimleri yazılı olmak üzere yaptırılır.

CEZALAR :

Madde 9 — Güreşlere yazıldığı halde

sebepsiz olarak güreşlere girmiyenler iki sene müddetle başpehlivanlık güreşlerine girmek hakkını kaybeder.

Madde 10 — Başpehlivanlığı kazanan pehlivan bu ünvanı ortaya koyarak komitenin müsaadesini almadan güreş yapamaz. Aksi takdirde iki sene müddetle başpehlivanlık güreşlerine girmek hakkını kaybeder ve derhal kemer kendinden geri almır.

Madde 11 — Haysiyetini ve millî şerefini feda ederek dansıklı güreş yaptığı sa-bit olan bir pehlivan başpehlivanlık güreşlerine girmek hakkını sonsuz sene müddetle kaybedecektir. Bu dansıklı güreşler eğer başpehlivanlık müsabakalarında yapılacak olursa, yapanlar derhal müsabakadan atılır. Ve bütün haklarını kaybeder.

Madde 12 — Pehlivanlara ait idarî ve cezai hükümler Halkevi tarafından teşkil ve T. S. K. tarafından tasdik edilecek üç kişilik bir heyet divanı tarafından tetkik olunur. Bu heyetin hüküm ve kararları katidir.

Madde 13 — Güreşler aşağıda yazılı ağır ilk sınıflarına göre yapılacaktır. Halkevi bu sikket sınıflarından arzu ettiği herhangi bir sikket üzerinde müsabaka tertibinde muhtardır.

Filiz sikket	56 Kiloya kadar
En hafif	61 " "
Hafif	66 " "
Yarı orta	72 " "
Orta	79 " "
Yarı ağır	87 " "
Ağır	87 Kilodan yukarı

Aşağı sikketten bir güreşçi arzu ettiği takdirde bir yukarı sikketlerdeki güreşlere girebilir. Fakat bunu tartıdan evvel komiteye yazdırması şarttır. Yukarı sikket, ten bir güreşçinin aşağı sikkete girmesine müsaade edilmez. Tartı müsabaka günü ve güreşlerden iki saat evvel bitmiş bulunacaktır. Tartı hususunda hiçbir tartı farkı kabul edilmez. Tartılar çıplak olarak yapılır. (Devamı var)

Kılavuz

Yazan: Yob Steynen

Çeviren: Suat Derviş

GÜNEŞ bir an için gökyüzünün siyah duvarı üstünde bir kan çizgisi gibi gözüktü. Sonra sema tekrar simsiyah kesildi. Deniz homurdanıyordu, rüzgâr çalgın feryatlar koparıyordu. Yavaş yavaş gök taştan yapılmış bir kubbe gibi denizin üstüne çöküyordu. Ufuktan görünen bulutlar sanki bu kubbenin kemerleri idiler.

Bütün şiddetine rağmen rüzgâr daha muntazam esiyordu. O korkunç homurdanmalar, çatırdamalar kalmamıştı. Fakat deniz hâlâ kudurmuş bir haldeydi.

Gaplois vapuru sahile yaklaşmıştı. Dişlerinin üstünde kılavuzu çağırma işareti sallanıyordu. Avırlarını koğalayan atmacalar gibi kılavuz gemileri bütün hızlarıyla koşuyorlardı. Hatta bunlardan bir tanesi sandalını denize indirmişti bile. Gemideki bütün yolcular güverteye üşüşmüşlerdi. Fırtınadan korkmuş bir sürü gibi küpeşte boyunca küçük küçük gruplar teşkil etmiş, bu sandala bakıyorlardı. Sandaldaki tayfalar bütün kuvvetleriyle küreklere asılmış çekiyo, çekiyorlardı. Fakat sandal korkunç suyun üzerinde ilerliyecekti. Sağdan soldan uzanan ve hareket eden kürekleriyle bu sandal bütün gayretiyle yüzmeğe uğraşan, fakat muvaffak olamıyan garib bir böceğe benziyordu. Dalgalar fasılasız hamlelerle sandalın omurgasına çarpıyor ve her defasında bu zavallı tekne suyun üzerinde kayıyordu. Zaman zaman sandal bir dalga tepesinin üstünde ve suyun dışında muvazenede görülüyordu. İlerleyecek mi, yoksa tekrar suyun içine mi düşecek? Bunu kestirmeğe imkân yoktu. Kürekler muntazam fasıllarla suya dahiyo ve bazan da boşta kalarak havada garib işaretler çiziyordu.

Vapurdaki yolcular korkudan bilyümlü gözlerle bu muvaffak olamıyan gayreti seyrediyorlardı. Küçük tekne bir hayvan gibi ilerliye atılıyor, dalgaların arasına gömülüyor, tırmanıyor, biraz ilerliyor, sonra metrelerce geriye düşüyordu. Korku ve heyecandan çalgın haline gelen yolcular güvertede birbirlerine gayrihiyari sokularak kendilerini hiç yetişemeyecek hissini veren tekneye bakıyorlardı. Sanki ipnotize olmuşlardı. İlerde bir yolcu konuşuyor, diğerleri hatları gerilmiş yüzleri üzerinde ağızları sınıksı kapalı susuyorlardı. Bu anda bütün bu kalabalığın tek bir arzusu vardı: şu kılavuzun gemiye çıkabilmesi.

O korkunç fırtına gecesinden henüz kurtulmuş oldukları şu sırada nehrin ağzına bu kadar yakın bulundukları halde gemiye bir kılavuz girmeden rüzgârın tekrar kuduz bir kasırga haline gelmesi ihtimali pek kuvvetliydi. Bu kılavuz gemilerini görmek onlara cesaret vermişti. İçlerinden hiç olmazsa biri onlara kadar sokulmak imkânını elette bulurdu. Şimdi üşüyen insanlar gibi birbirlerine sokulmuşlar, müthiş dalgalarla boğuşan bu küçük tekneye sabit gözlerle bakıyorlardı.

Onun içinde kılavuz vardı. Bütün ümitlerini kendisine bağladıkları, onsuz bu korkunç denizin cehenneminde kaybolacaklarını pek iyi bildikleri kurtarıcı.

Sandaldaki tayfalar ısrarla küreklere asılıyorlar ve güçlükle farkedilir bir şekilde vapura yaklaşıyorlardı. Bu yaklaşmak ne kadar ağır olursa olsun yaklaşmaktı. Geminin güvertesinde bekleyen bu insanların gözleri tekneyi kendilerinden ayrılan mesafeyi ölçtükçe ümitle parlıyordu.

Bu uçsuz bucaksız denizin üzerinde haf talarca serseriye doladıktan sonra kendilerini sağ salim limana götürecek kılavuzu getiren sandalı bekliyorlardı.

Sanki sandal daha çabuk yaklaşıyordu. Kürekler muntazam işliyordu. Vapur kılavuzu alabilmek için manevra yapmağa başlamıştı. Endişe geçmişti. Olan şeyleri pek iyi anlamıyorlardı; fakat pek iyi biliyorlardı ki, artık tehlikeden kurtulmuşlardı. Birkaç saniye sonra gemiye çıkmış bulundukları sandal yaklaşmıştı. Gemi giddetle çalkandı. Pervane dalgaları döğüyordu. Kılavuz sandalın içinde ayakta duruyordu. Sandal, dalgaların şiddetle

gemiye çarpıp parçalanmak korkusu yüzünden daha fazla yaklaşamıyordu. Bu kadar mesafedense kılavuzun gemiye atlamasına imkân yoktu, nihayet, gemiden atılan bir halata sarılmıştı. Altı tayfa onu yukarı çektiler. Gemiye ayağını atar atmaz yolcular onu alkışla karşıladılar. Ellerini, kollarını, gapkalarını ve mendillerini havaya neşeyle kaldıran bu zavallılar "hurra,, diye bağırıyorlardı. Geçen gecenin bütün korku ve üzüntüleri unutulmuştu. Çünkü o, kendilerini bu kudurmuş denizin gazabından kurtaracak olan bu adam, nihayet gemiye çıkmıştı. Kılavuz, sanki etrafındaki bu bağırışların farkında değil gibiydi. Başını önüne hafifçe eğmişti. Kimseye selâm vermedi. Elleri cebinde olduğu halde kapitan köprüsüne doğru yürüdü. Yüzünün hatlarında en ufak bir hareket bile yoktu.

Thys Huibers, deniz kenarındaki küçük köylerden birinde oturuyordu. Altı ay evvel karısı ölmüştü. Ölen bu kadının acısı onun hayatını öyle altüst etmişti ki, büsbütün başka bir adam olmuştu. O eskiden köyün en neşeli adamıydı. O, evinde, dışarda velhasıl bulunduğu her yerde o kadar çok seviliirdi ki, şakaları, anlattığı hikâyeleri, nükteleri, şakalarını anlatıldığı hikâyeleri safiyanе dinleyişle bütün muhitinin sempatisini kazanmıştı. Herkes onunla beraber bulunmaktan, kendisiyle gevezelik etmekten zevk alırdı. Kahvenin sahibi onun geldiğini gördüğü zaman çok sevinirdi. Çünkü bilirdi ki onun neşesiyle bütün kahvedekiler her zamankinden fazla içeceklerdir. Etrafını saran dost halkası gitgide büyüyordu.

Sokağa çıkar çıkmaz muhakkak hemen bir yol arkadaşına tesadüf ederdi.

Yeni gelenler de sanki kırk yıllık ahbapmışlar gibi onu selâmlar, o da kasketini oynatarak selâmlarına mukabele eder ve güzel hikâyeleriyle onları oyalardı. Thys Huibers'in bulunmadığı hiç bir eğlenti yoktu. Böyle bir eğlente herkes sustuğu zaman o hemen bir şarkı söylemeğe veya heyecanlı hikâyelerinden birini anlatmağa başlardı. O bütün köyün en çok tanınan adamıydı. Hatta çocuklar bile yanından geçerken onu selâmlamağı unutmazlardı.

Karısının ölümünden sonra duyduğu ıstırapla beraber şimdiye kadar geçirdiği hayata karşı içinde bir nefret de uyanmıştı. Düşünüyordu: "Böyle bir felâkete uğramak için mi, ben herkesi eğlendirdim.."

Karısının ölümünden evvel hareketlerini hiç düşünmezdi. Fakat büyük acısının tesiriyle şimdiye kadar geçirdiği bütün hayatını tamamiyle boş ve manasız buluyordu. Onun bu feel darbeyi bir gün nasıl olsa yiyeceğini şimdiye kadar düşünmüş olması icab etmez miydi?

Karısı veremden yatıyordu. Vaktinden evvel gelecek bir ölüme mahkûm olan bu zavallı nahif kadın senelerdenberi hastaydı.

Halbuki o vaktini daima dışarda, kahvede ve arkadaşlarıyla güler ve eğlenerek geçirmiş, adeta küçük gehrin bir nevi soytarısı olmuştu. Hakikat halde bu ıstıraplı hissetmemişti. Karısının ağır ağır ölüme doğru gittiğini biliyordu. Fakat onu böyle kayıtsız yapan ve bu hale alıştırıcı şey de felâketin böyle ağır ağır, alıştırıcı alıştırıcı geliş değildi miydi?

Karısı öldüğü zaman, hayvanî bir ıstırapın tesiriyle, sanki sallanan bir vapurun güvertesinde yürüyormuş gibi sendeledi. Kulaklarında bir fırtınanın rüzgârına benzer garib sesler vardı.

Bu kadın öldüğü gündenberi ona karşı aşkının ne kadar büyük olduğunu hissediyor ve bu kısacık hayat zarfında onu takdire etmemiş olduğu için kendi kendine düşman kesiliyordu. Bu his ona birden bire gelmişti. Bu azabın kendisini ömrünün sonuna kadar terketmeyeceğini biliyordu. Ve o zamandanberi de işte böyle mağnum ve dürüst bir adam olmuştu.

Evvelâ herkes onu teselli etmek istemişti. Fakat o hepsini evinden küfürlerle koğmuştu. Artık kimse ona hitab et-

mek istemiyordu. Yüzünde korkunç, vahşî bir ifade ve mağnum haliyle yanlarından geçerken köy halkı başlarını sallıyarak arkalarını dönüyorlardı. Eskiden onun neşesiyle güldükleri halde şimdi onu taklid ediyorlardı. Hayatı çok zayıf tarafından almıştı. Onun gibi adamlar bu karakterlerinin ergeç cezasını çekmeğe mahkûmdular. Ondan bahsederken seslerinde bir ademi tenezzül vardı. Fakat o hiçbir şey bilmiyor, kimseye konuşmuyor, arkadaşlarından hiçbirisiyle karşılaşmak istemiyordu. Hepsinden nefret ediyordu. Onlara selâm vermek değil, yüzlerini bile görmek istemiyordu. Denize çıkmadığı zamanlar - o kılavuzdu - mağnum odasında, başı daima ellerinin arasında düşünmeğe başlıyordu. Böyle zamanlarında herhangi bir şeye görmeden takılan gözleri sanki asıl kendi başının içine çevriliyordu. İçinde herhalde korkunç hâdiseler cereyan eden başının içine... Düşünüyör, düşünüyör ve nihayet ağır ağır anlamaya başlıyordu. Kendi kendine sorduğu bir yığın niçin ve nasıllara verecek hiçbir cevap bulamıyordu. Hayatın maverai gecesi içinde en ufak ve geçici bir ışıık doğurabilecek bir şey bulamıyordu. Düşünceleri bir ümitsizlik içindeydiler ve o öğrenmek arzusuna çarpan her şeyin dağıldığını, parçalandığını hissediyordu.

O bütün hayatınca Allaha inanmıştı. Bizimki gibi, fakat daha büyük işler gören; bizim beynimiz gibi, fakat daha geniş düşünen bir dimağ malik olan; bulutlar, denizler ve dağlar kadar büyük elleri ve insan isteklerine benzer suurlu bir istekle idare edilen bir kadiri mutlak... İsrarla, bu Allahı düşünüyordu.

İmanın milyonlarca insan için ne büyük bir teselli kaynağı olduğunu biliyor ve bu imana tekrar kavuşmağa uğraşıyordu. Bütün bu insan hayatlarını ezen büyük acısı onu bırakmıyor, başma böyle felâketler gelmesine müsaade eden bu Allahı ona kabul ettirmiyordu. Gençliğinde başka bir Allah da öğrenmemiş olduğu için Allahı yoktu ve ruhu bombostu.

Bu netice ona derin bir endişe veriyor ve içinde inanacak ve tapacak bir şey kurmağa uğraşıyordu.

Deniz niçin güneş altında pırıldıyor? Niçin ay ışığında solgun bir yeşillik alıyordu? Yıldızlar, uçsuz bucaksız feza, dünya, dağlar, ormanlar, nehirler, şehirler ve insanlar ne yapıyorlardı? Herbiri, içinde birer âlem taşıyan bu milyonlarca, milyarlarca insanın sebebi vücudu neydi?

Bu ıstırapı niçin bu kadar büyük, niçin bu kadar tahammülsüzdü. Komşuları, küçük köyün adamları niçin böyle mükedderdiler? Hiçbiri ötekini acısını tamamiyle anlamıyordu. Niçin muhabbet eksikti? Birbirlerine yardım etmemeleri için ne sebep vardı? Kendi de insanlardan nefret ediyordu. Onlardan ne istiyordu? Bütün bunların manası neydi? Niçin iyi ve kötü vardı? Niçin?

İmanını kaybettığı gündenberi düşünceleri bu dairenin içinde dolayıyordu. Hayatın manasını kavramağa boğuna uğraşıyordu. Sonra beyninin durduğunu hissetti. Kendini çıldırıyor zannetti. Birkaç dakika evvel kapadığı kapıları açık buluyordu; halbuki evde kendisinden başka kimse yoktu. Bir gün karısının yüzünü duvar saatinin kadrani içinde gördü. Bu yüz gülüyordu. Birçok kere arkasından çağrıldığı duydı; fakat odada hiç kimse yoktu. Uzun geceler hiç uymadan yatağında yatıyordu. Kâbuslar yüzünden yatağından nefret ediyordu. Bazan ter içinde uyandığı oluyordu. Bir gün üzerinde bir düşman var zannederek yorganiyle boğuşmuş, başka bir gün de uyandığı zaman kendini ayakta kapının topuzunu çevirir bulmuştu. Kapının çalındığını duymuştu. Fakat kimse yoktu. Hayaller görüyor, iç çekmeleri, fısıltılar, hıçkırıklar ve kahkahalar işitiyordu. Bazan bunları o kadar sarîh olarak duyuyordu ki içine müthiş bir korku geliyor, dua etmek istiyor, kime dua edeceğini bilmiyor ve küfrediyordu.

Böylelikle yarım sene geçti ve Thys Huibers gitgide daha garib bir adam ol-

du. Maamafih içinde şuurunu asla kaybetmiyordu. Denize açılır açılmaz yüzünün manası değişiyor, normal bir hale geliyor ve kimse ondaki gayritabiliği fark edemiyordu. Ve hakikaten kimse onun ruhi hastalığından şüphe bile etmiyordu. İnsanlardan cüzamlıdan kaçır gibi kaçıyor, onlardan nefret ediyor ve korkuyor. Küçük köyün sakinleri bu kadar şen ve şatır bir adamın nasıl olup da böyle mağnum bir hale gelebileceğine şaşmakta devam ediyorlardı. Fakat o kendisinin, bütün şakalarına ve zahiri neşesine rağmen daima mağnum ve melânkolik bir adam olduğunu hissediyordu. Negeli senelerinin hatırasına tahammül edemiyordu.

Bir gün karısının ölümünden duyduğu bütün ıstırapını şimdiye kadar geçirdiği hayata karşı hissettiği bütün nefretin kaybolduğunu gördü. Birdenbire büsbütün başka bir âlemin içine atıldığını hissetti. Bütün heyecanları değişmişti. Bu halin delilik olduğunu zannediyordu.

Bir gece - karısı öleli altı ay olmuştu - korkunç bir rüya gördü, rüyasında limana götüreceği büyük bir gemiye tırmanıyordu. Başı küpeşteye vardırdığı zaman yolcular (horra) diye bağırarakları yerde ona söğüyorlar, onu tehdit ediyorlardı. "Kılavuz bir delidir, bizi bir kaya üzerine atacak.."

Adamın biri böyle bağırıyordu. Başka biri: dur bak, bak. Eti yok. Elleri kemik. Bu bir iskelet, başı ölü kafası.."

Bir kadın: "Ölüm bize kılavuzluk etmek istiyor,, diye bağırıyordu, denize... Denize. Eğer o bizim kılavuzumuz olursa muhakkak gemimiz batar.."

Birçok ses: "Denize denize...,, diye bağırıyordu.

Yüzüne tükürüyorlar, birisi onu vuraçağını söylüyordu. Fakat hiçbirisi ona dokunmuyordu. Bir an kalabalık tehdidkâr bir vaziyette etrafında durdu. Fakat birden hepsi kaçıştılar. Omuzunda bir elin temasını hissetti. Bir el onu iskeleye doğru itiyordu. Arkasında ayak sesleri duydu. Döndü, baktı, kimse yoktu. Merdivenlerin üstünde yine ayak seslerini ve güçlükle çıkan birinin nefesini duydu. Tekrar döndü, baktı. Kimse yoktu. İskeletin üstünde tâ kulağının dibinde bir ses işitti. Kuvvetli bir korkunun tesiri altındaydı. Başını çevirmeğe cesareti yoktu. Bu canını acıtan, şimdiye kadar benzerini hiç işitmemiş olduğu bir sestti. Bu ses konuştu. Ona ağır ağır fakat mukavemet edilmez bir şekilde yeni, yepyeni bir heyecan aşılıyordu:

"Bütün insanlar senden nefret ediyor, sen de onlardan nefret ediyorsun. Niçin onlara şu kayalar içinde kılavuzluk ederek iyilikte bulunuyorsun? Onlar senin için ne yapıyorlar? Seni tahkir ettiler.

tehdit ettiler; içlerinde senden etmeyen bir tek kişi yok. Niçin? Onlar bu kayalıklardan kurtarıyorlar, kılavuz bir gemiyi herkesten iyi senin arasından geçirir ve onu senin çıkarabilir. Fakat yine bir gemiyi kesten iyi batırmasını da bilir. Musun? Anlıyor musun? sana ne veririm. Her istediğimi veririm. Kadirim. Sen onlarla beraber olursun, çünkü sana meleklerimi göndermişim. Onlar seni denizlerin ötesine götürecekler. Mükâfatını vereceğim. Sırlarca evvel öbür kılavuza yaptıkları bu dünyanın bütün zenginliklerini bulmuyor. Çünkü bunlar da şu dünyada it olan her şey gibi fanidir. Fakat sen büyük arzunı biliyorsun. Sen bulmak istiyorsun. Pek âla, sana göstereceğim,, Kadir, korkunç bir rüyaya mukadderatını kendi arzusuyla idare eden bir Allaha.. Bir an düşün, kararını bana söyle. Zün düşünme, cet yok. Zekânı o kadar keskin ve berrak ki bir hale getireceğim ki bir an düşün, sana kâfi gelecektir. düşün!.."

Ve ses ssutu. O zaman Thys Huibers ölümün içine girdiğini hissetti.

Sonra birden uyandı. Ağlamak istedi de mukavemet edilmez bir arzuyla. Fakat bu arzu birdenbire geçti. Ağzına zucu bir kahkaha duydu. Ağzının içine duyduğunu zannediyordu. Fakat gülmeyi dissi olduğunu anlamamıştı. Sonra ni kaybetti.

Aynı akşam köy sakinlerinden biri nun تنها bir sokakta ilerlediğini gördü. Mütemadiyen gülüyordu ve dağın üstünde yaldızlı kâğıttan yapılmış bir ikil vardı. Şahane bir hareketle bir kral mantosunu taşımış gibi rindeki deri ceketin kenarlarını tutuyordu. Arada bir gülmesini keserek başları söyliyordu.

Onu gören adam ne söylediğini anlamıyordu. Boş yolun üstünde yürüyor korkunç ve hayret verici bir hareket yapıyordu. Adam ihtiyatla yaklaştı ve sözleri vuzuhla işitti:

"Bunu yapacağım! yapacağım!.. vallahi acıyan adam onu evine götürmek için yaklaştığı zaman öteki döndü ve kıvılcım gibi parlayan yeşil gözleriyle bana baktı ve sonra kaçtı.

Bu, Thys Huibers'in ilk ve son deli halinde görünüşü oldu. Ertesi gün her zamanki mağnum ve kaba karakteri ve deli beyninin içinde kimsenin bulunmadığını kanıyan profesiyile kılavuz gemisi biniyordu.

Gaulois gemisinde Hurra'larla kurtarılan ve bir kurtarıcı gibi beklenen kılavuz işte oydu..

Londrada bir hayvanat bahçesinde televizyonla nakil yapılıyor. Tondralar, hayvanat bahçesinin "karınca yiyen," adındaki bu garip hayvanını oturdukları yerden, televizyon makinelerinde görebiliyorlar.

Televizyon askerlikte kullanılabilecek mi?

Askeri sahada Televizyonun tatbikine muvaffak olan memleket, müstakbel bir harpte üstünlüğü temin edecektir

Askerlik ilmi, bugün fennin bütün yeni icadlarından istifadeyi düşünmektedir. Çünkü müstakbel bir harp ilmi ve fennin iştirakiyle olacaktır.

Fransız generallerinden A. Niessel yazdığı çok alaka verici bir yazıda televizyonun askerlikte nasıl kullanılabileceğini gözden geçiriyor:

Televizyon, laboratuvar işi olmaktan çıkmış ve tatbikat sahasına konulmuş bulunmaktadır. Fakat henüz başlangıç noktasındadır. Ve henüz büyük terakkilere muhtaçtır. Kullanma usullerinin ince ve pahalı olması da bu sahadaki çalışmaları pek yavaş yürütmektedir. Bunun için temadde itibarıyla teşvik edilmesi lâzımgelmektedir.

Bunun için de diyebiliriz ki, tayyare ve telsizin terakkisinde olduğu gibi, televizyonun tekâmülünde de hükümetlerin yardımına ihtiyaç vardır. Fakat, hükümetlerin böyle bir yardımı icab ettirecek şekilde televizyonun acaba askeri sahada bir faydası olacak mıdır?

Gerek bugün, gerek yakın bir istikbal için televizyondan askeri bakımla ne bekleyebiliriz?

Bugün 30 santimetrelilik küçük bir perdede üzerine televizyonla resimleri naklolan şeyleri almak kabil oluyor. Fakat bittigini bu vasıyla öğrenileceğimizi televizyonun bugünkü şekliyle, düşman tarafında verici bir televizyon makinesi ve bunu işletenlerin bulunması lâzımdır.

Ancak bu suretleler ki, düşman tarafında neler olup bittigini öğrenilebiliriz.

Bugün ancak televizyon birbirine doket iki merkez arasındaki neşriyatı naklağa istisna mümkün olabilir.

Mesela televizyonla bir tebliğ veya emrin sureti ve icab ederse bir kroki naklolanabilir. Televizyonla neşredilen bu emir veya tebliğin resmi de alınabilir.

Bunun hangi televizyon istasyonundan geldiği belli olduğu için de vesikanın kıymeti o nispette artacaktır.

Televizyonla neşredilen böyle bir askeri tebliğ eğer kısa ise yalnız okumakla alınır. Fakat uzunsa fazla durulmaya lüzum yoktur. Derhal fotoğrafı çekilerek fotoğrafçılıkta resmin yikanıp kâdede çekilmesi de gayet kısa bir müddet içinde yapılabilir. Bu suretle televizyonla bir emir veya tebliğ telsiz telefon veya telgraftan daha çabuk gönderilebilir.

Diger taraftan emir veya tebliğin telsizle nakli kabil olduğu halde bir kroki nakli mümkün olmuyacağına göre, televizyonun bu cihetten üstünlüğü aşikardır.

Uzun bir emrin telsizle nakli büyük bir vakit sarfına mütevakki olduktan başka bunun verilirken şifrelenmesi, alındıktan sonra şifresinin çözülmesi de o nispette uzun sürmektedir.

Halbuki, aynı uzun tebliğ televizyon-

da parça parça neşredilebilir ve yine derhal fotoğrafı alınabilir.

Keşif tayyarelerinden alınan fotoğraf ve bunlar vasıtasıyla çizilen krokileri de geri dönmek için vakit kaybetmeye lüzum kalmadan, çekmek lâzımdır.

Hattâ belki bir gün çekilen resmi doğrudan doğruya tayyareden televizyonla nakletmek kabil olacaktır.

Şüphesiz ki, televizyonla gönderilen bir resim asımdaki netliğinden kaybeder. Diğer taraftan, askeri bir tayyarenin resim almak için oldukça yükseğe çıkması lâzımdır. Bunu televizyonla resim gönderilmesi üzerine tesiri olup olmayacağı da ayrı meseledir. Fakat, bu gibi mahzurlar da halledildikten sonra, bir keşif tayyaresinin aldığı resimleri birer birer televizyonla göndermesi mümkün olacaktır. Bu suretle büyük bir zaman kazanılacaktır.

Görüyoruz ki, daha şimdiden, televizyonun, bugünkü haliyle bile, tebliğlerin telsiz telgraf ve telefonda daha çabuk naklinde büyük bir yardımı olacaktır. Bunda, bilhassa şifre mahzuru da bertaraf edilmiş bulunuyor.

Çünkü, bir şifrenin düşman eline geçmiş olmak ihtimali her zaman için variddir. Mesela, umumî harbin başında, şarki Prusya'daki harekâtta Almanlar Rusların şifre anahtarlarını bulmuşlar ve onların telsizle gönderdikleri bütün emirleri öğrenmişlerdi.

1914 de Fransada da aynı hâdise olmuştur. Alman erkânıharblerinin şifreli telgrafları Fransızlar tarafından alınmış ve mükemmelen okunmuştur.

Fakat, televizyonun lehine işaret olunacak bir şey daha var ki o da şudur: radyogonometri ile, neşredici bir istasyonun hangi istikamette bulunduğunu tayin etmek kabildir. Birkaç radyogonometri müşahedesiyle de neşredici istasyonun nerede bulunduğu tayin edilebilir.

Diger taraftan, her telsiz telgraf istasyonunun, kendisini tanıtmak için bir kelime kullanması lâzımdır. Çünkü, birçok telsiz merkezleri vardır, bunların birbirinden ayırd edilebilmeleri için ayrı ayrı parola kullanmaları icab etmektedir. Umumî harbdeki tecrübeler göstermiştir ki düşmanın bir telsiz şebekesinin ve o-

raf edilmiş bulunuyor. Çünkü, bir şifrenin düşman eline geçmiş olmak ihtimali her zaman için variddir. Mesela, umumî harbin başında, şarki Prusya'daki harekâtta Almanlar Rusların şifre anahtarlarını bulmuşlar ve onların telsizle gönderdikleri bütün emirleri öğrenmişlerdi.

1914 de Fransada da aynı hâdise olmuştur. Alman erkânıharblerinin şifreli telgrafları Fransızlar tarafından alınmış ve mükemmelen okunmuştur.

Fakat, televizyonun lehine işaret olunacak bir şey daha var ki o da şudur: radyogonometri ile, neşredici bir istasyonun hangi istikamette bulunduğunu tayin etmek kabildir. Birkaç radyogonometri müşahedesiyle de neşredici istasyonun nerede bulunduğu tayin edilebilir.

Diger taraftan, her telsiz telgraf istasyonunun, kendisini tanıtmak için bir kelime kullanması lâzımdır. Çünkü, birçok telsiz merkezleri vardır, bunların birbirinden ayırd edilebilmeleri için ayrı ayrı parola kullanmaları icab etmektedir. Umumî harbdeki tecrübeler göstermiştir ki düşmanın bir telsiz şebekesinin ve o-

Yarı ciddi, yarı şaka

"Meğer sen de masalcının birl imişsin ha!,,

Yazan: Osman Cemal Kaygılı

Bir adam vardır ki bu, beni nerede görse hep aynı şeyi sorar:

— Siz avukatsınız değil mi?

Ben de bu adamcağıza her vakit aynı cevabı veririm:

— Hayır, ben avukat değilim, muharririm!

Benim bu cevabımdan sonra hemen bir:

— Affedersiniz!

Bastırır, ben de:

— Estağfurullah!

Der, susarız. Fakat ikinci bir buluşma da, gene aramızda aynı sözler geçer:

— Siz avukatsınız değil mi?

— Hayır, avukat değil, muharririm!

— Affedersiniz!

— Estağfurullah!

nu teşkil eden istasyonların yerlerini tayin etmek mümkündür.

Bu o kadar bilinen bir hakikattir ki orduda ve bahriyede, çok mühim emirlerin telsizle gönderilmesi mahzurlu görülüyor, hattâ menediliyor.

Bütün bu mahzurlar televizyonla giderilmektedir. Televizyon istasyonunun yerini de radyogonometri ile keşfetmek kabildir. Fakat bunun için televizyon neşriyatının uzun müddet mütemadiyen devam ettirilmesi lâzımdır. Halbuki, televizyonla neşredilen bir emrin alınmasında fotoğraf kullanılırsa neşriyat çok kısa sürecektir, bu müddet zarfında da radyogonometriyle müşahede yapmak mümkün olmayacaktır.

Yukarda işaret ettiğimiz neticelere varılabilmesi için âletlerin mükemmel bir evsafı olması ve kâfi miktarda bulunması lâzımdır. Bundan başka, âletlerin gerek sıklet, gerek biçim itibarıyla, taşınmasında zorluk çıkarmamaları icab eder.

Bugünkü halde bütün büyük devletlerde bunların temini için hükümetlerle televizyon tatbikatı müesseseleri arasında tetkikler yapılmaktadır. Şüphesiz ki bunlar gayet büyük bir ketumiyet içinde cereyan etmektedir.

Televizyonun askeri sahada tatbikına ilk muvaffak olan memleket harb zamanında kendisine yeni bir muhabere vasıtası temin etmiş bulunacaktır. Bu, öyle bir muhabere vasıtasıdır ki, süratıyla ve gizliliği temin etmesiyle büyük bir zafer âmilî olacaktır. — A. Niessen

Kendisile ara sıra, akşamları buluştuğumuz yarı kiraathanemisi, yarı kahvemi bir yerde, belki bir yıldır aramızda tekrar edilen bu sözlere rağmen o, gene geçen akşam bana aynı sâli sordu:

— Siz avukatsınız değil mi?

Bu sefer dayanamayıp herifin kulağına haykırdım:

— Hayır! Ben avukat değilim, muharririm be adam!

Ve bu sefer o, bana affedersiniz! demeyip lâfı değiştirdi:

— Muharrir mi? Yani muharrir demek, kâtiabi dil falan demek değil mi?

— Hayır! muharrir demek...

Sözümü kesti:

— Pardon, pardon.. Muharrir, yani gazetelere yazı basan...

— Eh.. Aşağı yukarı biraz da o demektir.

— Sen hangi gazeteye basıyorsun bakayım?

— Hangisi rastgelirse?

— Ne demek hangisi rastgelirse, yoksa sen gazetelerin hepsinde ortak mısın?

— Hayır, canım, hangi gazete benden yazı isterse...

— Ne gibi yazılar basarsın sen bu gazetelere bakayım?

— Ne gibi olursa!

— Şu karı koca kavgalarını falan, flân da sen mi basarsın?

— Hayır! Onları başkaları basar!

— Otomofil, tramvay kazalarını falan flân?

— Onları da başkaları basar!

— Satılık evler, kiralık dükkânlar falan flân?

— Onları da başkaları!

Masanın üzerinde duran bir gazetenin son sayfasındaki ilân yazılarını göstererek:

— Galiba sen bunları basıyorsun?

— Onları da ben basmam!

— Ya sen ne basarsın ya?

— Bne büsbütün başka şeyler basarım!

— Anlaşılan sen devletlerin kavgâ, gü-rültüleri, barış, görüşleri falan flân gibi şeyleri basıyorsun!

— Hayır! Onlar da benim isim değil!

— Şu halde.. Ne kaldı ki basılacak?

Elindeki gazetelerin iç sayfalarını karıştırarak bir futbol yazısı ile reesmini gösterir:

— Yoksa sen bu topçuları falan flân mı basarsın?

— Hayır, hayır, onları da değil!

Başka bir sayfadaki sık sinema yıldızlarını işaret ederek:

— Buldum, buldum, buldum. Sen muhakkak bunları basıyorsun?

— Hayır acanım, benim onlarla hiç alakam yok!

— Başka ne kaldı ya basılacak iki gözüm?

— Senin anlayacağın ben, gazetelere senin hiç de aklının ermiyeceği şeyleri basarım!

— Benim aklımm ermiyeceği şeyler ne olabilir ki?

Hemen cebimden kendi gazetem, yani bizim Haberi çıkartıp onun ikinci sayfasındaki Nurullah Atacın bir yazısını uzattım:

— İşte ben gazetelere böyle yazılar yazarım!

Adam Nurullahın bu yazısını biraz süzdükten sonra yazının başlığını heceliyerek okudu:

"Bir... ma.. sal.. Kita.. bu..."

Ve biraz, bön bön yüzüme baktıktan sonra:

— Demek dedi, sen gazetelere böyle masal kitabı gibi şeyler basarsın ha!

— Evet, onun gibi şeyler basarım!

Bu defa herif ne dese beğenirsiniz.

— Tuu Allah müstahakkını versin bel!

Ben de seni aklı başında sözü, sohbeti dinlenir, kendisine iş güc danışılır bir adam sanıyordum. Meğer sen de masalcının biriyimisin.

Deyip de yanımdan uaklaşmam mı?

Nurullahın kulakları çınlasın! Ya herife o gün tutup da Haberdeki kendi yazılarından bir fantezi, bir mizah yazısı, ya hut büsbütün komik bir şey okuması ol-saydım ne olacaktı?

Osman Cemal KAYGILI

Alkolden gelen halsizlik

Yazan: Dr. G. A.

Alkol, hele şarabın içindeki alkol, az miktarda olunca insana neşe verir, kuvvetini ve halini artırır. Onun için, iki defa tahammül etmiş şarap demek olan, şampanyayı - az ancak keyif verecek derecede olmak şartile - yeni evlilerin halsizliğine karşı ilaç olarak tavsiye ederler.

Fakat alkolün miktarı çoğalınca, şarabın içindeki alkol de olsa, iş coğışır, halsizlik getirir. Aşk, belki kendisi bir sarhoşluk olduğu için, alkolün verdiği sarhoşluğu hiç istemez...

Bunun gibi alkol içmek her gün devam edince, her gün insan sarhoş olacak kadar içmeye bile, biriken alkolün tesiri, birden çok içilen alkolün tesiri gibi olur. Her gün az içmekle, insan vakia aklını şuurunu kaybetmez, fakat aşk duygusu aklıdan daha naziktir, ondan önce müteessir olur, insana halsizlik getirir.

Bir misal içinden ayırdığım, şu bayın hikâyesini dinleyiniz. Adı, tab'i, size lâzım değil. Kendisini de şüphesiz tanımazsınız, fakat ona benzerlerden bazılarını birahanelerde görebilirsiniz:

Bu bay yirmi dört yaşında. Babasından kalmış, şurada burada, birkaç mağazası, belki bir de büyücek apartmanı var. Onun için kendisine bir iş de tutmamıştır. O yaştan insan, şüphesiz eğlenmek, hoşça vakit geçirmek ister. O da öyle yapıyor. Genç yaşında kendisini nikâhlı bir kadının evine bağlamamak üzere evlenmemiş de Devamlı metresi de yoktur, çünkü metresler de çok defa insana avak bağı olur. İnsan yirmi dört yaşında ve babadan kalma birkaç mağaza sahibi olunca kendisine arkadaş mı bulamaz?

Bir iki yıl, o garibi eslerle işi yolunda gidiyor. Fakat birkaç aydanberi, hali ettikçe azalmış ve artık hiç kalmamış, onun için helime başvuruyor: Telihi iyi olduğu için -

zaten kendisine gelir bırakmış bir babanın oğlu olduğundan belli - kötü bir hastalığa da hiç tutulmamış. Yalnız akşamları - tabii en iyisinden - sekiz on kadeh rakı içiyor. Yemek yerken de şarap. Yemek üstüne bir iki viski ancak bunlara yavaş yavaş alıştığundan hiçbir vakit sarhoş olmaz, yalnız keyifli ve neşeli kalır...

Bu gencin halsizliği, kendisini sarhoş etmiyen fakat her gün tekrarlandığı için vücudunda biriken alkoldendir. İsbatı alkolden vazgeçince halinin geri gelmesidir. Bir ay rakıyı, şarabı viskiyi bırakıyor, halsizlikten şikâyeti de kalmıyor... Buna, tesadüf demeyiniz, çünkü, hali geri geldikten sonra, önceki şikâyetinin içkiden olduğuna kendisi de inanmak istemiyor ve sevgili kadehlerini, şarap ve viski bardaklarını yine okşamağa başlıyor. Bunun üzerine halsizlik tekrar geliyor.

Adeta fence bir laboratuvar tecrübesi... İçkiyi yine bıraksın, diyeceksiniz. Fakat, insanın vücudu tecrübe tahtası değildir. Tekrar bıraksa bile fayda vermez, halsizlik artık yerleşmiş gibidir, Uzun müddet, yalnız içkiyi bırakmaktan başka, tedaviye lüzum olur.

Alkol aşkın düşmanıdır. Aşk içki ile nöbet bile kabul etmez. İçki içene darılır. İçkiye tövbe ettiğine bir defa inansa bile, tövbeyi bir kere bozduktan sonra ikincisine artık inanmaz.

Onun için insan ya aşkı, ya içkiyi tercih etmelidir. İkisi bir araya getirilemez.

Zaten aşk, yalnız alkolden değil, keyif veren öteki maddelerle de, kokainle, morfinle ve eroinle de geçinmez. Onları kullananlarda da halsizlik olur.

Onların ilk zamanlarda neşe verdigi, aşk arzusunun arttığına inanmak pek saflık olur. Bu, aşkın kendisinden başka türlü zevke inananlarla istihzasıdır.

Hayatta gerçekten yalnız bir türlü zevk vardır: Aşk zevki... Ondan başkasının verdiği zevk aldatıcıdır. Zevk vardır diye sandığımız o maddelerin hepsi aşk için de bütün hayat için de birer zehirdir.

Haber'in tarihî Romani: 64 Yazan: İklimim Sultan Mahmut, hayatını kurtaran Cevriyi baş tacı etmişti

Bahüssuade dışında cülûs olurken Darüssuade ağası Mercan çıkageldi. Alemdar Mercanı görünce beyninden vurulmuşa döndü. Demek hâlâ bu herif sağdı, hâlâ bu lâini gebertmemişlerdi? Haykırdı:

— Bre münaflık, zındık, kahpe evlâdı. Burada ne işin var? Haydi yıkıl padişah çıvarımdan. Vallah cülûsu âliye hürmetim olmasa seni paramparça ederdim.

Mercanım ödü patlamıştı. Önüne gelen bir kapıyı açarak kayboldu. Alemdar padişah Mahmuda dönerek:

— Şehid mazlum amcanım kanma girenlerin kâffesini kılıçtan geçirmeme فرمان et padişahım.

Mahmut gülerek cevap verdi:

— El'aceleülmînesseytan ve etteennî minerrahman!

Fakat köse kethüda boş durmamış ve katillerin aranılması ve tevkiî işini üzerine almıştı.

Başquhadar Fettah, Kabataşta çeşme üzerinde Salih ağa sahilhanesine muttasıl bir evde (1), hazine vekili zenci Nezir Üsküdar'da, Bostancı Mustafa Soğukçeşme ocağında tevkiî edilerek bostancıbaşı mahpesine sevkolundular. İmrahoru evvel Mehmet de Babiâliye çağırarak hazine odasında tevkiî olundu.

Ertesi gün sultan Selimin cenaze merasimi yapılacaktı. Mahmudun fermanı çıktı ve Alemdar serdarı Ekrem oldu.

Belki Mahmudun hünkâr olması o kadar mühim değildi. Fakat Alemdarın serdarlığı çok mühimdi. Devleti aliyenin perisanlığını bekliyen düşman kuvvetleri bile Alemdarın serdarlığı karşısında yerlerini terkederek döndüler. Alemdar ordusunun şakası yoktu. Tuna boyunda boy ölçülmeye kalkanların boyunları uçurulmuştu. Alemdar işte böyle bir serdarı ekremdi. Paşa Babiâliye gelir gelmez ıcrata başlamış, önce sultan Selimin katline sebep olanların hesabını görmeğe el atmıştı. Öyle ya, bunlar aynı zamanda onu da öldürmek istemişlerdi. Kaç kere Alemdar ölümünden ya köse yoluyla, ya bir başka tesadüfle yakasını kurtarmıştı. Bu me'ûnlara hâlâ izin vermek caiz mi olurdu?

Sekbanbaşı ve birkaç Rumeli süvarisi, evler basarak, dükkanlar açtırarak Mustafa taraftarlarından suikaste teşebbüs etmişleri yakapça mahepselere sürüküyorlardı.

Bilhassa Ebe Selim ve Eyüboğlu Deli Mehmet, valde kahveci başısı Abdürrahman, Mustafanın kahvecibaşısı Süleyman aranıyor.

Cevri kalfa, Alemdara gelerek onu

büsbütün çileden çıkaracak bir haber vermişti.

— Devletî, sorgucu hümayun ve bazı mücevherat çaldı.

Günlerce takibat yaptılar. Nasıl olmaz işti bu?... Alemdarın belini bükten, bu hırsızlığı kendi askerinin yapması ihtimali idi. Sarayda askerinden başka kimseler yoktu. Enderun halkı kendi hayat endişelerine düştükleri için padişahın sorgucu ve mücevheratıyla nereden meşgul olabilecekerdi?

Alemdar belki askerinden yüzlercesini kırbaça dövdürdü. Hiçbir iz bile bulunamıyordu. Alemdar nasıl serdardı böyle? Birkaç katili bulamadıktan, çalınan padişah eşyasını ele geçiremedikten sonra onun serdarlığı kaç para ederdi?

Alemdar Cevriden rica etti:

— Bu işi yine sen yaparsın. Saray içindesin, Mahmut yanımdasın. Gözle, gözle koy. Ele geçerse mel'unu bana ısmarla.

Fakat mühim bir hâdise bütün bunları unutturdu.

Cevri kalfa şöret itibarıyla belki Alemdardan sonra geliyordu. Sultan Mahmut kendi hayatını kurtaran Cevriyi baş tacı etmişti.

Alemdar da, ikinci defa fevkalâdeliğini gördüğü bu kadma karşı sonsuz muhabbet ve hürmet duyuyordu. Eğer Cevri olmasaydı, katiller Mahmudun da Selim gibi derisini yüzeceklerdi.

Cevri kalfa Mahmudun hayatını kurtarmış olmaktan gururu duymuyordu. Hatta padişah Mustafanın kendine fazla yüz vermesinin haremde iyi tesir yapmayacağını düşünerek kaç kere padişaha:

— Benim saadetim hünkârım. Bilirim ki bana iltifatı gahenen büyüktür. Fakat her yerde izhar buyurup nafile yere etrafında kin hâsıl etme! demişti.

Kin artık para eder miydi ya? Mahmut padişahı. Cevrinin kılma halel gelse haremî berhava ederdi.

Fakat hâdise hiç de böyle tecelli etmemişti. Görüldü ki Mahmudun padişah olması bir kadın kalbini yerinden sökülüp atamaz ve kıskançlığın önüne geçemez. Haremde bu hâdiselerden sonra bir şaşkınlık hâsıl olmuştu. Kim Mahmuda kalacak, kim azad edilecek ve kimin boynu koparılacaktı?

Çünkü birkaç gündenberidir Cevri kalfa haremî hümayunda derinden derine bazı tahkikatla meşguldü. O çok biliyordu ki sultan Selimin katlinde parmağı olan birkaç cariyeye hâlâ sarayın nimetile perverdeydi. Bilhassa bir haftadanberi odasından çıkmıyan ve kimseciklerini yanına istemiyen bir cariyeye nazarı dikkatli

celbediyordu. Gülefsan adındaki bu kız sultan Mustafanın kahvecibaşısı Süleyman ağa yoluyla saraya alınmıştı. Henüz yirmi yaşında kadardı. Güzeldi, hem çok güzeldi. Şiire, musikiye merakı o kadar fazlaydı ki, kaç defa sultan Selim onu yanına almış ve divan edebiyatı talim etmiş, musiki fasılları öğretmişti. İşte Gülefsan bu aralık genç şehzade Mahmudu görmüş ve sevmişti.

Bütün ruhu yalnız bedîî şeylerden zevk alırken garib bir tecelli ile yalnız ava, atıcılığa, harbe hevesli şehzadeyi sevmişti.

Kahvecibaşı Zağlı Süleyman ağa, Gülcüydü, Gülefsanı sırf menhus emellerine âlet etmek üzere saraya aldırılmış ve Selim vakasına da sokmuştu.

Bu kadının Selimin katlinde büyük rolü vardır. Cevri kalfa bundan şüpheliydi. Fakat, hasta bir kadına da şu sırada satmak doğru olamazdı. Onun iyileşmesini bekliyordu, ama, kadın da bir türlü düzeliş ortalığa çıkmıyordu.

Cevri, arada sırada Süleyman ağanın Gülefsanı ziyaret ettiğini görüyor ve bu yüzden şüphesi artıyordu. Maahaza kaç defa köse kethüda Ahmet efendiyle bu vadiye konuşmuş, köseyi kendi kanaatine yatıramamıştı. Köse diyordu ki:

— Bigünah olabilir kalfa. Çünkü kadını saraya aldran Süleyman ağadır. Kadının ne olduğunu bilmiyoruz. Onun da bir Gürcü olduğundan istibah edilemez. Süleyman ağanın yakınlardan olduğuna göre ziyareti makuldür. Muhakkak bir töhmet aramak caiz olmasa gerek.

Buda doğru olabilir. Olabilir, ama, işte Cevride bir şüphe vardır. Çünkü bu kadın, Selimin katlinde sonra birdenbire yatağa düşmüştü.

Köse, Cevriye akıl öğretti. Dedi ki:

— Sen bir gece gözle bakalım. Süleyman ağa geldiği vakit aralarında ne hasbihal ederler. Dinlersin.

Bu gece Cevri gizlice cariyenin odasına girecek ve vaziyeti yakından takip edecekti.

Cevri, Gülefsanın kapısını kilitli bulunca balkona geçmeğe ve oradan balkon penceresi yolu ile girmeğe mecbur olmuştu. Usta bir hırsız gibi çalışıyordu. Yavaşça içeriye girdi ve bir ses duyulmaması için bir müddet öyle durdu. Kadın hafif hafif nefes alıyor ve belli ki derin bir uyku çekiyordu. Cevri sürünerek yattığı sedirin altına girdi.

(Devamı var)

(1) İlk Selimi öldürmek müzakereleri burada yapılmıştır.

Hem mütevacizin gelecek taarruzunu ellerim ceberimde müdafaasız bekleyeceğimi zannetmiyorsun herhalde... Bu sefer kendini belli etmesi için tedbir alacağım. Düşündüklerimi yemekten sonra sana anlatırım.

İki arkadaş yemek odasına geçtiler.

VIII

Stefan Gietzinger dört gündenberi Emil Söbertin Agar sokağı 23 numaradaki evinde oturmaktaydı.

Emil Söbert bir Alman yahudisiydi ve Paristeki "gizli vazife" sini Stefana anlatmakta mahzur görmemişti.

— Aramızda gizli olamaz. Çünkü "sef" sizin de bizden olduğunuzu haber verdi. Diye söze başlamış ve uzun uzadıya tafsilâta girişmişti:

— Ben burada Almanyadan hicret edenler arasında "yalancı kardeş", rolü oynuyorum.

Anlıyorsunuz değil mi? Nazilerin iktidara gelmesi üzerine Almanyadan kaçarak Fransaya iltica etmiş Hitler aleyhtarları bir yahudi rolündeyim. Burada Nazi aleyhtarları arasına bu sıfatla kolaylıkla karışarak onların harekâtını casusluyorum.

Bu işte ne kadar muvaffak olduğumu anlatmak için Alman mütecillerinin buradaki teşkilâtında kâtiplik yaptığımı söylemek kâfidir sanırım. Komiser Velterin verdiği evrak sayesinde beni yahudi olduğum için Almanyada üniversiteden koçulan bir talebe zannediyorlar.

Söbert, bu izahattan sonra Stefanı binanın dördüncü katında üç odadan ibaret olan apartmanında delikanlı için ayırdığı odaya götürdü. Bütün mobilya karyola, bir iskemle ve bir masadan ibaretti.

Stefan eşyasını yerleştiren Hildanın apartmanındaki mükellef odasını düşündü. O güzel odadan ayrıldığı için müteessir değildi, fakat Hildadan uzak kaldığına üzülmüyordu. Onu bu berbad odaya nasıl getirecekti? Odası Söbertin odasından incecik bir tahtayla ayrılmıştı. Nasıl konuşacaklardı? İki suçu gibi fısıltı halinde mi konuşmağa mecbur kalacaklardı?

Hilda vaaidine sadık kalarak ertesi günü öğleden sonra dörde doğru geldi. Stefan, onun hangi saatte geleceğini bilmediği için o gün evden çıkmamıştı.

Söbert sokakta bulunuyordu.

Hilda neşeliydi. İçeri girer girmez delikanlının kollarına atıldı. Başını, Stefanın omuzuna doğru eğerek dudaklarını uzattı. Mesleki aşk kadını olan Hilda bu öpüşün delikanlıya vereceği sarhoşluğu gayet üstadane idare etti. Ondan ayrıldığı için çok müteessir olduğu ve buluşunca da fevkalâde sevinerek hislerine hâkim olamaz bir hale geldiği kanaatini

Stefanın iliklerine kadar yerleştirmişti.

Delikanlı eliyle de genç kadına mağa koyulmuştu. Genç kadın bir rî çekildi. Bizzat kendi zaafına karşı disini muhafaza vazifesini onlara gibi ellerini göğsü üzerinde tutarak nefes nefese mırıldandı:

— Stefan sevgilim! evet! Fakat yeminini unutma. Sen beni la nefesine hâkim olmalısın. Sen bilir! Beni kendi zaafıma karşı koru...

Saf delikanlı, kurnaz kadının oyununa kandı.

Genç kadını odanın yegâne nesnesi ne oturarak kendisi de onun göğsüne geçerek Hildanın anlatıklarından, dinledi.

Hilda ona vazifesini ne suretle gördüğünü sordu.

— Birleşmemiz vazifesini ikmal etmeliyiz! diyordu. Onun için bu işi bilisen öyle sabırsızlıkla bekliyorsun. Ondan sonra bizi birbirimizden ayıramaz. İcab ederse beraberce yirama. Senin uğrunda her şeyi yaparım: içtimâl mevkim, şerefim, servetim da değil... Sen genç ve cesurumsun. de şöyle böyle epey bir servet. Beraber mes'ut yaşarsız Stefan!

Yalan olduğunu bile bile, sırtı cellâd rolüne büsbütün göğsü kapayarak ketmek kaygusuyla söylemeğe başlayan bu hikâyenin cazibesine yavaş yavaş kendisi de kapılmıştı. Tatlı bir lînde gözlerinin önüne getirildiği tın güzel olacağına inanıyor, lunmadığını da biliyordu.

— Acele et sevgilim! diye sesleniyordu. Vücudum, kalbim ihtirasla titiyor.

Bu sözlerinde tamamıyla Hilda hayatında ilk defa olar hakiki bir aşkla seviyordu.

Ayrıldığı zaman Stefanın rekete geçmek vaaadini koparmıştı.

Filhakika ertesi gün Stefan oturduğu binaya kadar girmeğe fak olmuş ve süt şişesinin içine den hareketi sırasında "ne olur ne diye Velter tarafından verilmiş hiri dökmüştü.

Zehirleme hâdisesinin cereyan gün öğleden sonra Hilda geldiği Stefanı gayet ciddi ve ağır tavırla Delikanlı onu gene aşkane, fahşesine ve heyecanına son derece tahşirledi. Dudak dudağa gelişlerinde dın onda iki gün evvelki hududun canını izini bulamadı. "Kafası karıştı kim! ne oluyor?.. diye düşünüyordu. Bunu öğrenmekte gecikmedi.

(Devamı var)

Üzerime atılacak zannettim. Isırmağa hazırlanır gibi dudakları titremeğe başladı. Sonra kendine gururlu bir hal verdi.

— Artık bana dikkat etmiyorsun, zannediyordum.. Kederimden ölecektim!.. Yavrum, demek hâlâ evleneceğimizi düşünüyorsun? Ben de düşünüyorum.. Sen benim daima sevgilimsin.

Şiddetinden utanmağa başladım. Aliyeyi kucaklamağa hazırlanıyordum. Lâkin hafifçe yana sıçradı. Elimden kurtuldu. Beni sakın ve pişman görünce kuru ve sert bir sesle:

— Yalnız, dedi, bu halleri bırakmak lâzım.. Evvelâ böyle büyük sözler yok ve bana dokunmağa kalkışacak olursan, sana yemin ediyorum ki bir daha beni görmezsın..

Arkasında beyaz geceliği vardı. Çok hiddetli görünüyordu:

— Evet, Haydar bey, şu geceliği de verdi. Karısının kürkünü de verecekti. Gene verecek ya.. Kürkü güve yemiş. Benim için temizletiyor, tamir ettiriyor. İstiyorum ki herkes beni kıskansın.. Vيدانım rahat olduktan sonra.. Şimdi karar vermek sana düşüyor: Ya, sen de, diğerlerinin zümresine dahil olursun. veyahut..

Beni çekindiriyordu.. Şartlarını söylüyordu. Öyle şiddetli bir tehevür hareketi yaptım ki, Aliye, korku içinde rastgele mangal masasını yakaladı. Babamın bileklerini nasıl tuttuysa, Aliyenin bileklerini de öyle yakaladım, sıktım. Babamın bilekleri avuçlarımda muti dururken, Aliyeninkiler sinirli hareketlerle isyan etti. Nihayet hiçkırıklar içinde masayı bıraktı.

Kendimi ayaklarına attım. Bacaklarını ve birbirlerinden ayrılmıyan takallûs etmiş ellerini öptüm. Dizlerini kucakladım. Sıdika hanımı itham etmek alçaklığında bulundum. Başımı kaldırıp baktığım zaman Aliyeyi lâkayt ve ademi tenezzülle dinliyor gördüm. Korku ile döktüğü göz yaşlarının intikamını alıyordu. Mahvolduğumu anladım. Aliye hafif hafif yanağıma oksuyordu. Ve sanki yeni öğreni-

MEMNU MEYVE

— 11 —

len bir ilmi göstermek istemişçesine, dudaklarını, - o eski buse ile değil - fakat yakıcı, bilgili, derin ve tecrübeli bir kadın busesiyle öptü. Aklıma, hemen bu busenin öğretilmiş olduğu geldi.

Birdenbire karar verdim: "Ya kendini bana büsbütün ve hemen verecek, veyahut onu yaşadıkça bir daha görmeyecektim.."

Düşüncemi anlattı, kaçmağa teşebbüs etti, kinle büyüyen gözlerini açtı, sonra kapadı ve sanki bir borç ödüymüş gibi kendini bırakıverdi.

...

Oda ılık bir güneşle ısınmıştı.

— Aliye dedim, artık seninim.. İnandır mısın? Sanki bir eşya ve yahut bir köpek sahibi imiş gibi, insanın bir erkeği olması iyi değil mi?.. Bütün hayatınca, Aliyeciğim, bütün hayatınca.. Bir rüyadan uyanmış gibi göründü..

— Sana inanıyorum Ahmet Ali, haydi, şimdi git.

— Bu gece, değil mi?

— Belki..

— Belki değil, mutlaka bu gece ve daima, tekrar et!

— Daima.. Haydi git.

Kollarından sıyrıldım. Tam odama gireceğim esnada: "Hişt!.."

dendiğini işittim. Döndüm baktım; Sıdika hanımdı. Hepsini

— Oh! diye kekeledi. Nihayet muvaffak oldum. Bravo! Yanımdan geçip uzaklaşırken "budala.. dediğini duyuyordum. o kadar. Bir daha Sıdika hanımı görmeyecektim. Zira bir gün sonra evden çıktı gitti.

Şayet babamla annem fantezilerini, iki misline çıkarmıştı saydılar, Sıdika hanım gittikten sonra, evin içinde tamamiyle net hasıl olacaktı. Babam neşeli olduğu bir gecede, mutlak bir rını koyduğumuz tahta dolaba gaz dökmüştü. Bir yangın bittirilmişti.

Babam bütün azaletini takındığı zaman Aliyeye iltifatla ruyor, kalçalarını yuvarlaklığını, göğsünün teşekkülünü gösteriyordu. Aliye, eşliğimizin önünden geçerken, sanki bir bataklık mekten korkuyormuş gibi, kocaman, geniş adımlarla sığırın

Artık, annemin hayatından korkmağa başlamıştım. O nefes için bir kama almıştı. Babamla araları işte okadar kulaç bir haldeydi..

Babam gündüz çalışıyordu; lâkin eve on paralık faydası yordu. Bütün ihtiyaçlarımızı temin için, ben, yalnız kalınmış

Bir gece.. saat yedi olduğu halde babam henüz eve gelmemişti. Annem, gidip aramamı söyledi: "Git bak! meyhanede oturmuştur!.. Tamam hazırlanıp çıkacağım esnada kapı çaldı. beyin ustalarından biri geldi.

Annem başını örttü; Rahmi ustayı içeriye aldık. Meraklı lerinin içine bakmağa başladık. O anlatıyordu:

— Size çok gülmeyecek bir şey anlatmağa gelmedim. Videden haber getiriyorum..

Kederli kederli sordum:

(Devamı var)

HİKAYE

Bir et yiğini

Yazan: Cak London

Çeviren: Efdal Nogan

— 3 —

— Büyükler yüz kırk yedi tane, dedi.. Bunlardan başka yirmi tane kocaman ve üç tanede fındık kadar var.. İki avuç ta ufak taş ar ve sırça var. Cime baktı. Cim başıyla tasdik eder;

— Tamam, dedi.

Mat bu rakamları iki ayrı kâğıda yazarak kâğıdın birini kendi cebine attı, diğerini Cime uzattı. Tekrar yemek dolabına gitti. Bu sefer büyük bir kese kâğıdının içinde duran şekeri boşaltarak kâğıdın içine iri elmasları büyük kalan kırsımlarını katlayarak paketi iri bir renkli mendile sardı. ve çıkını yastığının altına koydu. Sonra yatağının kenarına oturarak ayakkaplarını çıkırttı.

Cimin yüzü gene gülmüştü:

— Artık kim çalışır ki! dedi. Adam ömrünün sonuna kadar çalışsa, kazandıklarını hiç yemeden biriktirse bu paranın ancak yarısını toplayabilir.

— Senin yapabileceğin iş buluşukçuluk. O iş için de sana ayda yirmi dolarlardan fazla vermezler. Onun için ömrünün sonuna kadar değil daha iki yüz senede üstelik yaşasan gene bu paranın yarısını kazanamazdın.. Maamafih tıhminin her ne kadar yanlışsa da düşüncene doğru. İşi sevenler çalışsın. Genç ve budala iken otuz dolar aylıkla kovboyluk yapıyım. Artık yaşılandım. Sığırtaçlık beni açmaz.

Mat bu sırada yatağa girmişti. Cim de ışığı söndürerek yatağın öbür tarafına uzandı. Kısa bir sükkattan sonra tatlı bir sesle arkadaşına sordu:

— Kolum nasıl oldu Mat?

Mutadın hilafına alâka Matın gözünden kaçmamıştı. Cevap verdi:

— Kuduz tehlikesi yok sanırım. Neden sordun?

Cim, içinden arkadaşının bu münasebetsiz suallerine küfrederken şu cevabı verdi:

— Hiç merak ediyordun da.. Hissen ile ne yapacaksın Mat?

— Arizonada arazi alıp sığır yetiştireceğim. Bir kaç kişi var ki benden iş istediklerini görmek bana zevk verecek. Hem artık geneni tut Cim. Benim çiftliği satın almama daha epeyce zaman var. Şimdi uyuyacağım.

Cimin gözünü bir türlü uyku tutmuyordu. Elmasların parıltısı gözünden silinmiyor, onların ateşiyle yanıyordu.

Matın uykusu, iri bir adam olmasına rağmen hafifti. Cim her hareket ettikçe o da uykusunun içinde kımıldıyor, âdetâ bu gayri şuurî hareketiyle uyanmak üzere olduğunu Cime işrap etmek istiyordu. O kadar ki Cim arkadaşının hakikaten, uyuyup uyumadığından emin değildi. Bir defasında Mat adama kullı uyanmış ve:

— Yeter artık düşündüğün Cim, elmaslar kaçmıyor, demişti.

Sabah epeyce ilerlediği zaman Mat, Cimin ilk hareketiyle uyanmış, ondan sonra öğleye kadar onunla beraber uyuyup uyanmıştı. Öğleyn yataktan beraber kalkıp giyinmişlerdi.

Mat:

— Gidip bir gazete ile biraz ekmek alayım, dedi, sen de kahveyi hazırla, bu sırada Cimin gözleri gayri ihtiyari olarak yastığının altında saklı duran elma kaymıştı. Matın yüzü birdenbire morardı:

— Buraya bak Cim, diye terslendi. namuslu davran yoksa karışmam, gebirtirim. Anladın mı? Seni yerim Cim.. Bunun sen de biliyorsun. Dişlerimi gırtlığına gömer seni, külpastı yer gibi yeim.

Güneş yanığı cildi hücum eden kanla büsbütün esmerleşmiş, cigaradan sararmış dişleri meydana çıkmıştı. Cim bu manzaradan irkılmış, gayri ihtiyari geri çekilmişti.

Karşısındaki adamın söylediğini ya pabileceğine şüphesi yoktu. Daha bir gece evvel o karşısındaki adam, birini boğazlamış, bu onun uykusunu bile

kaçırmamıştı. Maamafih Cim için için suçlu olduğunu idrak ediyor, zihninden gelenlerin bütün bu sözleri hak ettiğini biliyordu.

Mat bu sözlerle çıkıp gitmişti. Cim bir müddet korkudan olduğu yere mihlâmp kalmış, sonra yüzü vahşi bir kinle burkulmuştu. Kapıya bir kaç son turlu küfür savurduktan sonra birdenbire aklıca elmaslar geldi. Hemen koşarak eli i yastığının altına soktu. Emin olmak için kırmızı mendil çıkını parmakları arasında sıkıstırdı.

Taşların yerinde olduğuna emin olduktan sonra kabahatli kabahatli gaz ocağına baktı. Hemen giderek çaydan lığı musluktan doldurdu, gazocağının üstüne yerleştirerek ocağı ateşledi.

Mat döndüğü vakit kahvede kaynamıştı. O, ekmeği kesip beraberinde getirdiği bir parça tereyağıyla yağ-larken Cim de fincanlara kahve koydu.

Kahvaltının yarısında iken Mat birdenbire cebinden gazeteyi çıkartarak birinci sayfadaki büyük bir yazıyı arkadaşına gösterdi. Gazetenin baş sayfasında iri harflerle dizilmiş şöyle bir başlık vardı:

“Mücevherci Bujannoff ortağımdan çaldığı mücevherleri kaldırdı ve yatağında ölü olarak bulundu..”

Mat:

— Bak, dedi, alçağcasına ortağını soymuş. Hem mücevherler yarım milyon dolar kıymetinde imiş! Sen, ben mücevherden ne anlarız ki.. En fazla yüz bin dolar diye tahmin etmiştik..

Şimdi ikisi de kahvelerini unutmuşlar, başbaşa vererek gazeteyi okumağa koyulmuşlardı.

Mat, gözlerini satırlar arasında dolastırırken, arada bir başını kaldırıyor ve:

— Demek bu sabah Cenup Adalara hareket eden vapurla kaçacakmış ha! diye söyleniyordu..

Gazetede, çalışan taşların her birinin kıymeti hakkında uzun uzadıya izahat vardı. İnci gerdanlığın yetmiş bin dolar değerinde, olduğu tahmin ediliyordu. Bu kısmı okuyunca Cim hayretini ifade eden bir küfür savurarak:

— Ulan demek o istirdiye yumurtaları o kadar para ha! diye mırıldandı.

Mat okumakta evam etti. Gazetenin yazdığına göre hırsızlar Bujannoffun her hareketini günü gününe takip etmişler, onun planlarını öğrenmişler, onu takip ederek onun ortağından kaçırdığı mücevherleri onu boğazlamak suretiyle elinden almışlardı. Buna Mat güldü:

— İşte insan böyle meşhur olur, dedi. Gazeteler isterlerse adamı ama da şişirirler ha! Herifin ortağını soyduğundan, planlarından bizim nereden haberimiz olacak? Tesadüf bu.

Gazetenin verdiği tafsilatla taşlar gözlerinde yeni bir kıymet peyd etmişti. Kapıyı sürmeleyerek çıkını tekrar açtılar. Şimdi önlerindeki yiğine daha daha anlar bir gözle bakıyorlar, onların kıymetlerini daha doğru ölçebiliyorlardı. Mat incileri işaretle:

— Kadınlar şunlara sahip olmak için her şey yaparlar, hattâ kendilerini bile satarlar, dedi.

— Desene ki tıpkı seninle benim gibi..

— Hiç de değil.. Ben onlar için adam öldürürüm, öldürürüm ama sırf mücevherleri üstümde taşımak, öteme berime takmak için değil, onları, istediklerimi satın almak, arzuladığım kadınlara sahip olmak için isterim.

Cim:

— Allahtan erkeklerle, kadınlar aynı şeyleri istemiyorlar, yoksa mübadele imkânı olmazdı, dedi.

İkirdiye doğru Cim yemek tedarikine sokağa çıktı. Mat, o yokken masanın üstündeki taşları gene mendile boşaltarak çıkını yaptı, yastığının altına koydu. Sonra gazocağını yakarak kahveyi yaptı. Bir kaç dakika sonra da Cim gelmişti.

— Ne tuhaf! dedi. Her şey gene ol-

HABER

20 Birinciteşrin — 1938 PERŞEMBE

Hicri: 1357 — Şaban: 25

Ağaç dikme sonu

Vakt: Sahab: 6,17 Akşam: 11,59 İkindi: 14,59 Akşam: 17,22 Tatil: 18,55 İmam: 4,38

Lüzumlu Telefonlar

Yangın: İstanbul için: 24222, Beyoğlu için: 44644, Kadıköy için: 60020, Üsküdar için: 60025.

Yeşilköy, Bakırköy, Bebek, Tarabya, Büyükdere, Fenerbahçe, Kandilli, Erenköy, Kartal, Büyükdere, Heybeli, Burgaz, Kınalı, için: Telefon muhabere memuruna yangın demek kâfidir.

Ramî itfaiyesi: 22711
Deniz itfaiyesi: 36.20
Beyazıt kulesi: 21996. Galata yangın kulesi: 40060

Sihhi imdat: 44998. Müddecumilik: 22290. Emniyet müdürlüğü: 24382.

Nefis Vekâleti İstanbul Elektrik İşleri Umum Müdürlüğü Beyoğlu: 44801. İstanbul: 24378.

40938. Cibali: 20222. Nurosmaniye: 21708. Üsküdar - Kadıköy: 60773.

Havagazisi: İstanbul: 24378. Kadıköy: 60790. Beyoğlu: 44642.

Taksi Otomobili İstemek İçin

Sular İdaresi: Beyoğlu: 44783. Beşik-Beyoğlu ciheti: 49084. Bebek ciheti: 36.101. Kadıköy ciheti 60447.

Denizyolları

İstanbul acenteliği: 22740. Karaköy: 42362.

Pazartesi Tophaneden 16,30 Mudanya, 20 Bandırma.

Salı Tophaneden 9,30 İzmit, 16,30 Mudanya, 19 Karabiga, 20 Bandırma, Galatadan 12 Karadeniz, Sirkeçiden 10 Mersin.

Çarşamba Tophaneden 16,30 Mudanya, 20 Bandırma, Sirkeçiden 15 Ayvalık, 18 Bartın.

Perşembe Tophaneden 9,30 İzmit, 16,30 Mudanya, 20 Bandırma, Galatadan 12 Karadeniz.

Cumartesi Tophaneden 14 Mudanya, 20 Bandırma, Sirkeçiden 15 Ayvalık, 18 Bartın.

Pazartesi Tophaneden 9,30 İzmit, 16,30 Mudanya, 20 Bandırma, Galatadan 12 Karadeniz, 22,30 Mudanya.

Müzeler

Avasofya, Roma - Bizans, Yunan eserleri ve Çinli Köşk, Askerî Müze ve sarıncılar. Ticaret ve Sanayi Müzesi, Sihhi müze. (Bu müzeler hergün saat 10 dan 16 ya kadar açıktır.)

Türk ve İslâm eserleri müzesi: Pazartesiden başka hergün saat 10 dan 16 ya kadar ve Cuma günleri 16 dan 17 ye kadar açıktır.

Topkapı Müzesi: Hergün saat 13 ten 16 ya kadar açıktır.

İçileket Dışı Deniz Seferleri

Romanya vapurları: Cumartesi günleri 13 de Köstenceye; Salı günleri 18 de Pire, Beyrut, Iskenderiye.

İtalyan vapurları: Cuma günleri saat 10 da Pire, Brendizi, Venedik, Triyeste, Sirkeci İstasyon Müdürlüğü Telefon 23079.

Anadolu hattı

Hergün hareket eden şimendiferler: Saat 8 de Konya, 9 da Ankara, 15,15 de Diyarbakır ve Samsun, 15,30 da Eskişehir, 19,10 da Ankara ekspresi. 20 de Adapazarı.

Bu trenlerden saat 9 da hareket eden Ankara muhtelifli pazartesi, çarşamba ve cuma günleri Halep ve Musula kadar sefer etmektedir.

Avrupa Hattı

Semplan ekspresi hergün Sirkeçiden saat 22 de kalkar ve Avrupadan geleni saat 7,25 te Sirkeciye muvasalat eder.

Konvansiyonel 20,30 da kalkar. 10,20 de gelir.

Edirne postası: Hergün saat 8,50 de hareket eder. 19,33 de gelir.

Bugünkü RADYO

20 Birinciteşrin — 1938 PERŞEMBE, 18,30 dans musikisi (plak), 19, spor muhabeleri, Eşref Şekir, 19,30 Orta Anadolu saati, Ali Koç Gürses ve Hayri Karame, 19,55 Borsa haberleri, 20 Belma ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 20,40 ajans haberleri, 20,47 Ömer Rıza Doğrul tarafından arapça söylev., 21,30 saat ayarı, 21,30 Rifat ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları, 22,10 hava raporu, 22,13 Mandolin orkestrası, Muallim Mihalidis ve arkadaşları tarafından, 22,50 son haberler ve ertesi günün programı, 23 saat ayarı, istiklal marşı, son.

duğu gibi duruyor. Dışarda hiç değişiklik yok.. Koskoca bir milyon aralarında dolıştığı halde kimse farkında bile değil..

— Et getirdin mi?

— Getirdim. Hem de ne et..

Mat eti tayada kızartırken Cim sofrayı hazırladı. Matın kırmızı bibere uzandığını görünce:

(Devamı var)

E-13

Yazan: Rahmî YAGIZ

Suya atılan İki 175 kiloluk torpido katil b r hızla hedefe doğru koştu

— 117 —

Brodey bunu ilk bakışta bir suikasta hamletmiş, kendilerinin keşfedildiğini, etrafın karartılarak kararlarına meydan vermemek üzere tertibat alındığı zannına kapılmıştı. Komodorun kanı damarlarında donmuş, tüyleri diken diken kelmışti. Fakat hakikatte hâdise hiç de böyle değildi.

Büyük harbin ilk senelerinde İngilizler, hava kuvvetlerinin tekemmülüne uğraşmışlar, meşhur Alman tayyarecisi baron Rithofenin garp cephesinde yaptığı uzak ve tesirli uçuşları örnek almışlar; Malta'da bir üs tesis etmişlerdi. Bu üste üç avcı filosu bir iki de ağır bombardıman tayyaresi bulunuyordu.

İngiliz hava kuvvetleri ilk baskınlarını İstanbul'a yapmışlar, noksan korunma vasıtasile mücehhez Osmanlı imparatorluğu payitahtına korku nöbetleri geçirtmişlerdi.

Osmanlı karargâhı umumisi bunun üzerine bir kısım tayyare topları getirtmiş, Şehrin hâkim noktalarına, Hüriyet tepesine, Kadıköy cihetinde Fikir tepesine, Üsküdar'da İcadiyeye, gene İstanbul tarafında Davutpaşa kırsalı civarındaki Tabya çukurlarına, Edirnekapıda şimdi ki şehitliğin bulunduğu tepeye, Ramide kırsal meydanına ve Harbiye nezaretinin arka tarafındaki İtfaiye ahırları civarına ikiser topluk birer tayyare dafi bataryası yerleştirmişti.

Düşman hava kuvvetleri gündüz akınlarını bu toplar yüzünden geceye çevirmişler; haftanın birkaç gecesinde bir Malatadan uçarak İstanbul göklerine gelmeğe başlamışlardı. Karargâhı umumî gece hâva hücumlarına karşı da bataryaların civarına birer projektör koydurmak ve tayyare ihbar eden düdüklelerin duyulması ile şehirde umumî tenviratı kesilmesini emretmek suretile tertibat almıştı.

İşte, Brodey tam köprüye yaklaştığı dubalara torpidoları atacağı sırada tayyareler şehrin üzerine gelmiş, elektrik şirketi ve kulelerden çalışan düdüklelerle beraber şehrin elektrik cereyanı da kesilmiş, köprü karanlıklar içinde kalmıştı.

Komodor için mahiyetini farkedememiş beyhude telâşa kapılmıştı.. Birdenbire artan heyecanı ile âdetâ titriyerek yerinden fırladı. Sağ elinin işaret parmağını ağzına götürdü. Onu dişlerle eze eze dar kamarayı birkaç defa boydan boya arşınladı; Sonra, mühim bir karar vermiş gibi tekrar preskopun başına döndü. İskemleye yerleşti. Karanlıklara gömülü duran köprüye bir defa daha baktı, muhabere borusundan torpido kovanlarına seslendi:

— Arya torpido!..

Torpido gediklilerinin sıvalı kolları manivellaları bir çeğişe geri aldılar. Suya atılan iki 175 kiloluk torpido katil bir hızla hedefe doğru koştu, Brodey karanlığı delmeğe, hedefi görmeğe çalışan bir gayretle mermilerin infilâkını tarassut etti. Fakat bir şey göremedi.

Torpidolar vasat kısım dubalarının arasındaki boşluktan geçmişler, Halice girmişler, uzakta, şimdiki liman işletmesinin vesait şefliği önünde duran mavna arasına çarpmışlar, korkunç bir infilâk la etrafı velveleye vermişlerdi.

Mavnalarda ve Mehmet Ali paşa hanının önünde bulunanlar tayyareden atılan bir bombanın mavnalara isabet ettiğini zan ile dehşetli bir paniğe uğramışlardı.

Brodey, torpidolarını savurduktan sonra E 13 e yüzgeri ettirmiş, geldiği istikamette bütün hızıyla kaçağa koyulmuştu.

Komodor, bir taraftan bu baskını yaptığının pişman oluyor, bir taraftan da canını kurtarmak. Türklerle esir düşmemek, veya onlar tarafından batırılmamak endişesile yerinde durmıyor; biran evvel arkadaşlarının beklediği noktaya varmak için gırpınıyordu.

15 dakika ilerledikten sonra Saraybı nu önlerinden uzaklaşarak açılırla vıdı. E 13 ün prova rasıtı muhabere borusundan komodora seslendi:

— Kapiten.. İskele bağomuzluğunda bir tahtelbahir var.

— İyi farkediyor musun? Bizim tahtelbahir mi?

— Evet Komodor, kırmızı ışıklı çamla işaret veriyor. B 12. Kapiten Nemetin sefinesi.

Bu rapor Brodeye rahat bir nefes dırdı. Heyecanı biraz yatışmağa yüz tan komdor işaretçiye emir verdi:

— İşaret verin. Bizi takip etsin!

Biraz sonra rota Kızkulesine çevril Helbrük de bulunduğu noktadan işaretilotillâyı takibe davet edildi. Uç gen geldikleri yoldan tekrar Hayırsız ada yolunu tuttular.

Sarayburnundan henüz bir mil kad açılmışlardı. Brodeyin prova rasıtı rapora başladı:

— Provamızda bir destroyer var.. İl doğru hareket ediyor. Işıkları söndürmüş. Kış taret topundan geminin cir belli oluyor.. Dikkat!..

Bu haber Brodeyi yeniden bir heyecan sarasına düşürdü, süvari, ikinci de yarıda kalan liman taarruzunun intikamını almak, şu önu sıra giden destroye yetiğerek onu bir torpido ile suyun dibine indirmek hevesine kapıldı. İşareler birbirini takip etti. E 13, avının üzerine atılan bir pars hızı ve tavı ile ösıra koşan destroyerin üstüne saldırcı bu, Çanakkaledeki ikinci, zırhlı fırkasını posta götüren Nümünei Hâmiyet destryeriydi.

— Birinci kısmın sonu —

İkinci kısım

İstanbul, hava hücumlarının karşısında çok heyecanlı günler geçiriyor, cepherlerden gelen bozgun haberleri halkın sıfıra inen maneviyatını büsbütün hırpalıyor, mevkii sarsılan İttihat ve Terakki hükümeti acziçinde bocalıyordu.

Başkumandan vekili Enver paşa, so tayyare hücumunda atılan bombaları yaptığı tahrifatı öğrendiği zaman çıldırarak gibi olmuştu. Tayyareler Harbiye nezaretini bombalamışlar, düşen bombalar itfaiye ahırları önünde infilâk etmiş 4 kişi yaralanmış, iki at ölmüştü. Fakat bu taarruz Harbiye nezaretine kadar uzanan, oraya da hasar veren bu gece hücumu genç ve cürekâr başkumandan ve kilinin şahsına yapılan bir hücum sayılır.

Her taraftan yükselen şikâyetler, Enver paşanın idaresizliğine dayanıyor; gerek karargâhı umuminin gayretleri, gerekse İstanbul polis müdürlüğü ve merke kumandanlığının aldığı tedbirler, tetiş varan şiddetler hiçbir tesir yapmıyor, şikâyetleri, ağızdan ağıza büyüyük ya pılan rivayetleri önleyemiyordu.

Sarıkaş hazimeti Rus işgalini Trabzon'a kadar indirmiş; Filistin cephesi, bilhassa Cemal paşanın lüzumsuz şiddetleri ile arapları Osmanlı ordusu aleyhine kışkırtması yüzünden İngiliz taarruzlarından ziyade içerden ve geriden vurularak bozulmuş; başı ucu belirsiz kuvvetler Şam'da, ve mülhakatında birikmeğe başlamışlardı. 4 üncü ordu erkânharbiyesine memur Fevzi bey (1) burada kendi inisiyatir ile hareket geçmiş; bu kuvvetleri toplamağa, onların tensip ile ileri sürmeğe çalışıyor; bu darmadağınık, perişan kıtaçklardan zinde; harp kabiliyeti yerinde yeni kuvvetler meydana getiriyordu.

İşte, bu kuvvetler sayesinde “Şam bozgunu.. adı verilen büyük panik durdurulmuş, ricatin mümkün merbeste intizam dahilinde cereyanı temin edilmişti.

(Devamı var)

(1) Şimdi Genelkurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak'tır.

İSTANBUL HARİCİ ASKERİ KITAATI İLÂNLARI

Çanakkale Mst. Mv. Motörlü kıtaların ihtiyacı için aşağıda cins ve miktarı yazılı benzin ve yağlar satın alınacaktır. İhalesi 1-11-938 salı günü saat 11 de Çanakkale Mst. Mv. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. İsteklilerin ihale ka. nununun 2 : 3 cü maddelerindeki vesaikle ve teminat akçeleriyle birlikte muayyen gün ve saatlerde Ko. na müracaatları zarfların ihale saatinden bir saat evvel Sa. Al. Ko. Başk. vereceklerdir. (7372) (526)

Cinsi	Kilo	Mu.	Be.	Tutarı	Teminatı
		Ku.	Sa.	Li.	Ku.
Benzin	58791	23	25	13668	91
Valvelin	1773	40		709	20
Vakum	5919	40		2367	60
Gres	1181	40		472	40
Gaz yağı	589	18		106	02
				17324	13
					1303

2,000 adet soba borusu 22 - 10 - 938 cumartesi günü saat 11, 30 da Tophane İstanbul Levazım Amirliği satın alma Komisyonunda pazarlıkla eksiltmesi yapılacaktır. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (566) (7688)

Bodrum ve Küllükde iki pavyon bir mutbak bir tavla yaptırılacaktır. Eksiltme kapalı zarflardır. Bodrumun tahmin bedeli 65840 lira ilk teminatı 4938 liradır. Küllüğün keşif bedeli 57842 liradır. İlk teminatı 4338 liradır. İsteklilerin keşif plân ve şartnamelerini Muğlada Dağ. Tuğ. Sa. Al. Ko. dan 3 lira bedelle alabilirler. İsteyenlere gönderilir. İhale 9 - 11 - 938 çarşamba günü saat 15 de Muğlada K. İ. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ko. na verilmesi. (569) (7691)

İzmir Mst. Mv. Merkez kıtaatının 107.000 kilo kesilmiş sığır eti veya koyun eti veya keçi eti ihtiyacı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 8 - 11 - 938 salı günü saat 16 da kırsal İzmir Mst. Mv. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Muhammen bedeli 28890 liradır. İlk teminatı 2167 liradır. Şartnamesi her gün Ko. da görülür. İstekliler Ticaret Odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermeğe mecburdurlar. Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 - 3 cü maddelerindeki vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel Ko. na vermeleri. (570) (7692)

Dikim evleri için 17855 adet küçük sedef düğme, 725 adet beyaz kemik düğme 750 adet siyah kemik düğme, 3000 adet şapka hava kapsolu, 376 adet siyah sakandırak kayısı, 750 adet siyah sakandırak düğmesi, 21 - 10 - 938 cuma günü saat 14,15 de Tophanede İstanbul Levazım Amirliği satın alma Komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin kanunî vesikaları ile birlikte komisyona gelmeleri. (571) (7693)

233461 kilo ispirto mahlûtu benzin kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Beher kilosuna 26 kuruş fiat tahmin edilmiştir. Eksiltmesi 4-11-938 cuma günü saat 11 dedir. İlk teminat 5000 liradır. Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2-3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale saatinden bir saat evveline kadar zarflarını M. M. V. Sa. al. Ko. na vermeleri. (553) (7588)

Tayyare fabrikası için 919 kalem avadlık kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Tahmin bedeli 45.500 lira, ilk teminatı 3412 lira 50 kuruştur. Eksiltmesi 4-11-938 Cuma günü saat 15 de M. M. Vekâleti Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 230 kuruş mukabilinde komisyondan alınabilir. İsteklilerin ihale saatinden bir saat evveline kadar kanunda yazılı vesaikle birlikte teklif ve teminat mektuplarını komisyona vermeleri. (548) (7583)

Tüm birliklerinin ihtiyacı için 27607 kilo sadeyağı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 3-11-938 perşembe günü saat 15 de yapılacaktır. Tahmin fiyatı 24340 lira ilk teminatı 1863 liradır. Şartnamesi hergün Ko. da görülebilir. İsteklilerin ihale gün ve saatinden bir saat evveline kadar teklif ve teminat mektuplarını makbuz karşılığı İzmir Bornova Askerî Satınalma Komisyonuna vermeleri. (544) (7520)

Eskişehirde yaptırılacak uçuş yoluna 12-10-938 gününde istekli çıkmadığından yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 283.870 lira olup ilk teminatı 15105 liradır. Eksiltmesi 3-11-938 pazartesi günü saat 15 de M.M. Vekâleti satınalma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 14 lira mukabilinde Ko. dan alınabilir. İsteklilerin kanunun emrettiği vesaikle birlikte ilk teminat ve ekli mektuplarını belli saatte bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri. (547) (7523)

Kırklareli Tümen Birlikleri ihtiyacı için yetmiş bin kilo pilâvlık pirincirin kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Beher kilosunun muhammen bedeli 25 kuruş olup ilk teminatı 1312 lira 50 kuruştur. İhalesi 3 İkinciteşrin 938 perşembe günü saat 16 dadır. İstekliler şartnamesini her gün tümen satınalma komisyonunda görebilirler. İstekliler kanunun 2, 3 üncü maddelerindeki vesaikle teminat mektuplarını havi zarflarını belli gün ve saatte en az bir saat evveline kadar Satınalma Komisyonuna vermeleri (519) (7346)

Çanakkalede Mst. Mv. için yapılacak bir iskele kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 2-11-938 çarşamba günü saat 11 de Çanakkalede Mst. Mv. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Yaptırılacak iskelenin keşif bedeli 40620 lira 19 kuruş ilk teminatı 3064 lira 65 kuruştur. İnşaata ait hususi fennî şartname karada yapılacak iskelenin fiyat tahlili beton bölüklü iskele etüdü ilk keşif cetveli ve plânlar Ankara, İst. Lv. A. Sa. Al. Ko. da görülebilir. Çanakkale Mst. Mv. Sa. Al. Ko. da da görülebilir. İstekliler 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla bu miktar iskele işini müteahhidin veya mühendisin muvaffakiyetle yapmış olduklarına dair vesika ve Nafia vekâletinin ehliyet ve müteahhitlik vesikalarıyla teminatı muvafıkate makbuzu veya banka mektupları ile beraber teklif mektuplarını havi kapalı zarflarını ihale günü olan 2-11-938 çarşamba günü saat 10 na kadar Çanakkalede Mst. Mv. Sa. Al. Ko. na makbuz mukabili teslim edilmesini. (532) (7462)

İhale günü talip çıkmadığından Tüm birliklerinin ihtiyacı olan 29.999, kilo sade yağının tekrar kapalı zarfla ihalesi 3-11-938 perşembe günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen bedeli 30.450 lira, ilk teminatı 2283 lira 75 kuruştur. Şartnamesi hergün Ko. da görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzları ile birlikte 2490 sayılı kanunun 2-3 üncü maddelerinde yazılı vesaikle ihale günü belli saatte bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Lüleburgazda Tüm. Satınalma Komisyonu reisliğine vermeleri. (537) (7513)

Tümenin Bergamadaki birliklerinin hayvanatı için 315 ton yulaf kapalı zarfla alınacaktır. Tahmin edilen bedeli 16537 lira 50 kuruştur. Eksiltmesi 7-11-938 günü saat 16 dadır. İştirak edecek taliplerin teminat makbuzları ile birlikte teklif mektuplarını muayyen saatte bir saat evvel Edremit Tüm. Satınalma Komisyonuna verilmiş olmalıdır. (539) (7515)

Tümenin Edremitteki ve Ayvalıktaki birliklerinin hayvanatı için 430 ton yulaf kapalı zarfla alınacaktır. Tahmin bedeli 22575 liradır. Eksiltmesi 7-11-938 günü saat 14 dedir. İştirak edeceklerin teminat mektupları ile birlikte teklif mektuplarını muayyen saatte bir saat evvel Edremit Tüm. satınalma komisyonu reisliğine vermiş olmaları. (533) (7514)

Tüm birlikleri ihtiyacı için 430 ton

Dün meşhur bir dansöz, bugün facia artisti

(Baş tarafı 8 incede)

saatlerini bir tiyatro mektebinin ders-haneleri arasına gömmeye razı olmadı. Stüdyo da mukavelesi bitince kendisine yol verdi.

Dansözlerin arasında bir tanesi garip bir macera yüzünden aktris olmak üzeredir. Bu Marjori Vaver'dir. Marjori bir dans mektebinden çıkınca Fox şirketiyle bir kontrat imzalamıştır. Fakat dansöz bir iki ay sonra bıkmış, kendisine ciddi roller verilmesini istemiştir. Bu talebinin kabul edilmediğini görerek garip bir usule başvurmuş, dans sahneleri çevirirken arkadaşlarının yaptığı gibi aksini yapmağa başlamıştır. Meselâ arkadaşları sağ bacaklarını kaldırırken o sol ayağını kaldırarak, filmin bozulmasına sebep olmuştur. Azarlamışlar, haftalığını kesmişler, fakat inatçı kız huyundan vazgeçmemiş. Aralarında iki senelik kontrat olduğu için kapı dışarı etmeğe de imkân yok. Binaenaleyh ister istemez ona da küçük roller vermeğe mecburiyet hâsıl olmuş.

Bakarsınız, belki o da günün birinde yıldız olur. Holivut beklenmedik hâdiseler diyarındır.

İŞ ARIYOR

Yeni Türkçeyi iyi okur ve yazar, fransızcaya vâkıf bir daktilo bayan iş aramaktadır. İstanbul P. K. 743

Z A Y İ

1937 senesinde Kadıköy Orta Okulundan aldığım şahadetnamemi zayi ettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur. 840 No. lu Münir (V. P. 2738)

Mektep Kitaplarınızı VAKIT YURDUN'dan Tedarik ediniz

Dr. İrfan Kayra

RÖNTGEN MÜTEHASSISI

Türbe, Bozkurd kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar.

Göz Hekimi

Dr. Şükrü Ertan

Çağaloğlu Nuruosmaniye cad. No. 5 Tel. 22566 (Dr. Osman Şerefettin apartmanı)

OPERATOR

Dr. H. Ziya Konuralp

Tıp Fakültesi ikinci Cerrahi Kliniği Doçenti

İstiklâl Caddesi Elhamra Apartmanı No. 15/19 Telefon: 35.99

yulaf kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 3-11-938 perşembe günü saat 11 de yapılacaktır. Tahmin tutarı 22.145 lira, ilk teminatı, 1.661 liradır. Şartnamesi hergün komisyonda görülür. İsteklilerin belli saatte bir saat evvel teklif ve teminat mektuplarını makbuz karşılığı İzmir Bornova Askerî satınalma komisyonuna vermeleri. (543) (7519)

Levazım Amirliği satınalma komisyonu ilânları

Harp Akademisi erati için 9000 kilo bulgurun açık eksiltmesi 2-11-938 çarşamba günü saat 14 de Tophanede İstanbul levazım Amirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1035 lira, ilk teminatı (77) lira 62 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (280) (7375)

Tophanede Salıpazarında levazım yollama müdürlüğü anbarında mevcut biri 30 beygir kuvvetindeki Bolinder markalı, diğeri 25 beygir kuvvetindeki Doviç markalı iki adet motörün pazarlıkla arttırması 25-10-938 salı günü saat 14 de Tophanede levazım Amirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Her ikisinin tahmin bedeli bin lira, teminatı 150 liradır. Motörler yollama anbarında görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. (302) (7686)

19640 kilo yağurdun eksiltmesine talip çıkmadığından tekrar açık eksiltmesi 20-10-938 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede levazım Amirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 3928 lira ilk teminatı 294 lira 60 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (294) (7682)

2500 liralık kadar pilâvlık piring 22-10-938 cumartesi günü saat 11 de Tophanede levazım Amirliği satınalma komisyonunda pazarlıkla alınacaktır. Teminatı 375 liradır. Nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (303) (7687)

Harp Akademisi hayvanatı için 150 ton samanın açık eksiltmesi 21-10-938 cuma günü saat 14,30 da Tophanede İstanbul Levazım Amirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 3300 lira, ilk teminatı 248 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (267) (7174)

Harp Akademisi hayvanatı için 228 ton kuru otun kapalı zarfla eksiltmesi 21-10-938 cuma günü saat 15 de Tophanede İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

tır. Tahmin bedeli 6726 lira, ilk teminatı 504 lira 25 kuruştur. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (270) (7177)

2500 adet çuvalın açık eksiltmesi 24-10-938 pazartesi günü saat 14,30 da Tophanede Levazım Amirliği Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 1025 lira, ilk teminatı 76 lira 88 kuruştur. Şartname ve nümunesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (270) (7177)

Dikim evleri için 24.000 adet tabak çelik 21-10-938 cuma günü saat 14,30 da Tophanede İst. Lv. Am. Sa. Al. Ko. da açık eksiltme ile alınacaktır. Tahmin bedeli 96 liradır. Teminatı 14 lira 40 kuruştur. Nümunesi Ko. da görülebilir. İsteklilerin belli saatte Ko. na gelmeleri. (265) (7172)

Ordu stihyesi için 23 çeşit tıbbî ilaç kapalı zarfla eksiltmesinde verilen bedeli tahmin bedeli 6600 liradır. İlk teminatı 495 liradır. Şartnamesi komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber belli saatte komisyona gelmeleri. (292) (7592)

Uskûdar Hukuk Hakimliğinden: Albert oğlu Jül Cilleri vekili avukat Mışon Ventura tarafından Beyoğlu'nda Taksimde Ayaspaşada Ayaspaşa Palas apartmanının 13 No. lu daire sinde sakin Leontin aleyhine açılan bir şanma davası üzerine müddealehyane ikametgâhı meğul olduğundan ilânla tebliğat edildiği halde yevmi muayyen nede mahkemeye gelmiyen müddealehyenin hakkında gıyap kararı itiraz ile 14 - 11 - 938 pazartesi saat 10 a talikme karar verilerek bu baptaki gıyap kararı mekeme divnhanesine talik edilmiş olduğundan yevmi mezkûrda müddealehye Leontin gene gelmediği takdirde gıyap bında tahkikata devam ve icap eden karar itiraz olunacağı ilânla tebliğ olunur. (V. P. 2739)

Türk Hava Kurumu 26 ncı tertip

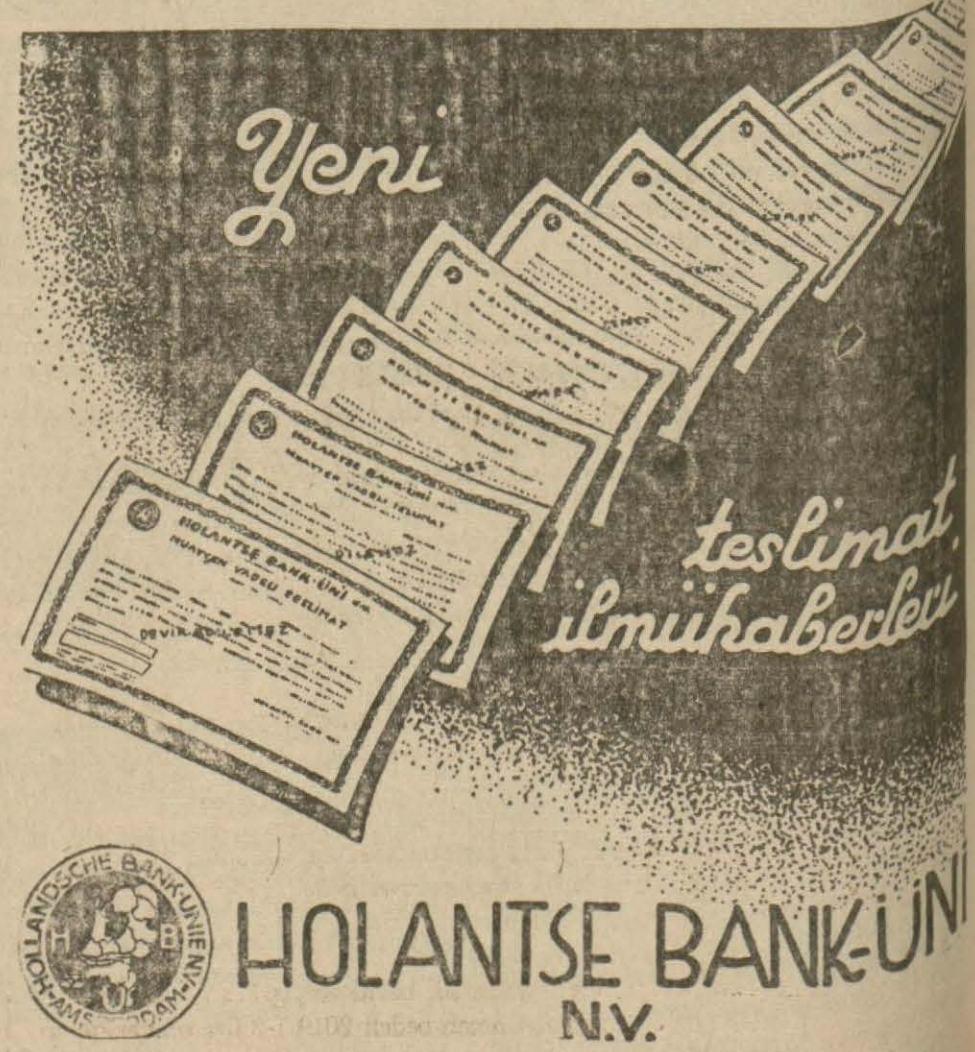
BÜYÜK PİYANGOSU

Birinci keşide: 11 ikinciteşrin 938 de dir.

Büyük ikramiye 40.000 liradır.

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000 liralık iki adet mükâlat vardır..

Yeni tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mesut ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz..

HOLANTSE BANK'ÜNİ N.V.

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli Beheri	Muvakkat Tutarı	Eksilt- me saati	
Elektrik motörü	14 adet	L. K. 40.—	L. K. 560.—	L. K. 42.—	15,30
Firezeli el traktörü	1 adet		750.—	56.25	16.—

	1 adet	750.—	56.25	16.—
I — İdaremizin İzmir tütün fabrikası sigara paket makineleri için 14 adet elektrik motoru ile Maltepe enstitüsü için 1 adet firezeli el traktörü gartnameleri mucibince ve ayrı ayrı pazarlık usulile satın alınacaktır.				
II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.				

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösteril-
miştir.

III - Eksiltme 5-12-938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mubayaat şubesindeki alım komisyonun da yapılacaktır.

IV - Şartnameler parasız olarak hergün sözü geçen subeden alınabilir.
V - Eksiltme

VI
fabrikalar şubesine vermeleri lâzımdır.

VI - İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yüzde 7,5 güvenme paraları ile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (7701)

Istanbul Telefon Müdürlüğünden:

24-10-939 pazartesi günü saat 14 de İstanbul Telefon müdürlüğü eksiltme komisyonu odasında 876 lira keşif bedelli Beyoğlu Telefon santralı kalorifer tesisatı parlatılığa konulmuştur.

Mukavele, eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje
teşir hülâsasıle buna müteferri diğer evrak hergün levazım dairemizde görülebilir .
Muvakkat teminat 66 11

Muvakkat teminat 66 liradır. İsteklilerin en az 500 liralık bu işe benzer iş yaptığını dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetinden alınacak ehliyet ve 938 yılına ait Ticaret Sicil ve Nakliye vesikaları ile gelmeleri. (7294)

**Devlet Demirgöçleri ve Limanlari İşletme
Umum idaresi ilânları**

Muhammen bedellerile miktar ve vasıfları aşağıda yazılı iki grup malzeme ve her grup ayrı ayrı ihale edilmek üzere 24.10.938 pazartesi günü saat on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiiltme ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her grup hizasında yazılı muvakkat teminat ve kanun'un tayin ettiği vesailerle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatı lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır.

2 - 300 adet vagon camı. 50 şer adet duble süt beyaz,ve yeşil cam. 300 adet adi na camı ile 25 adet duble buzlu cam muhammen bedeli 2019 1-2 lira muvakkat te-
inatı 151 lira 47 kuruştur. (7195).

1 — İlk, orta ve lise kısımlarına yatılı ve yatısız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.
2 — İsteyenlere mektobin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.
Adres: Şehzadebaşı Polis ka rakolu arkası .Telefon: 22534

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası .Telefon: 22534

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 15 / 10 / 1938 vaziyeti

AKTİF		Lira	PASİF		Lira
Akçe:			Sermaye :		15,000,000,—
Altın safi kilogram 17,157 977	24,134,067,96		İhtiyat akçesi:		
Banknot	19,162,881,—		Adi ve fevkalâde	2,712,234,11	
Ufaklık	1,221,165,17	44,518,114,18	Hususi	6,000,000,—	8,712,234,11
Dahildeki Muhabirler :					
Türk Hıramı :	259,176,71	259,176,71	Tedavildeki Banknotlar :		
Haripteki muhabirleri:			Deruhte edilen evrakı naktiye	158,748,563,—	
Altın safi kilogram 9 054 628	12,736,051,68		Kanunun 6-8 inci maddelerine		
Altına tahvil kabul serbest dövizler	30,236,—		tevfiğin bakiyesi	15,137,602,—	
Diğer dövizler ve borçlu kırling bakiyeleri	13014,988,12	25,781,275,80	Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi	143,610,961,—	
Hazine tahvilleri:			Karşılığı tamamen altın olarak		
Deruhte edilen evrakı naktiye			üsveten tedavile vasedilen	19,000,000,—	
ve	158,748,563,—		Heskont mukabülü üsveten tedavile vasedilen	34,000,000,—	196,610,961,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine					18,312,308,81
tevfiğin bakiyesi	15,137,602,—	143,610,961,—	Türk Lirası Mevduatı		
Senedat özdani:			Döviz Taahhüdatı:		
Hazine bonoları	500,000,—		Altına tahvil kabul dövizler	1,675,74	
Diğer senetler	75,099,812,56	75,599,812,56	Diğer dövizler ve alacaklı kırling bakiyeleri	45,388,873,27	45,390,549,01
Ehram ve tahvilat özdani:			Mukattil		87,488,245,73
Deruhte edilen evrakı nakliyenin karşılığı					
ehram ve tahvilat (tibari) kıymetle	39,413,948,48				
Serbest ehram ve tahvilat	6,768,498,82	46,182,447,30			
Avansları:					
Hazineye kısa vadeli avans:	7,767,000,—				
Altın ve döviz üzerine	228,519,53	17,254,848,69			
Tahvilat üzerine	9,259,329,16	4,500,000,—			
Hissedarlar		13,807,662,47			
Mukattil		371,514,298,66			
Yekün					371,514,298,66

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

PARA
BİRİKTİRİRSEN EL
ATAMAYACAĞIN
İŞ YOKTUR

İS-BANKASINDAN-BİR-KUMBARA-AL

Günün 24 Saatinde HASTA

Baş ağrılarına karşı

GRİPİN

Kaşelerini kullanınız.

GRİPİN: Bütün ağrı, sızı ve sancıları keser.

GRİPİN: En şiddetli baş ve diş ağrılarını süratle dindirir.

GRİPİN: Nezle, grip ve romatizmaya karşı çok müessirdir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir
isim ve markaya dikkat

TAKLİTLERİNDEN SAKINIZ

39 MODELİ KÜRTİN

Radyosu

DÜNYANIN NEŞESİNİ FENİNİZE TOPLAR

TÜRKİYE VEKİLİ:

NECİP ERSES

GALATA — SESLİ HAN — ZULFARUZ SOKAKI
VE HEZAREN CADDESİ N° 121

CAFER Müshil Şekeri

Tesiri katı içimi kolay en iyi müshil şekeridir
Bilümum eczanelerde bulunur.

Yapı İşleri İlânı.

Nafia Vekâletinden:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Erzurumda Gurup inşaatının ikmali işidir. Keşif bedeli 245,983 lira 49 kuruştur.
- 2 — Eksiltme 2-11-938 çarşamba günü saat 15 de Nafia vekâleti yapı işleri'ek-siltme komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.
- 3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak altı lira onbeş kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.
- 4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 13.549 lira 17 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve Nafia vekâletinden alınmış ehliyet vesikası göstermeleri lâzımdır. Bu vesika eksiltmenin yapılacağı günden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafia vekâletine müracaatları ve istidalarına en az bir kalemde 150 bin lira kıymetinde bu işe benzer bir iş yaptığını dair işi yaptırın idarelerden alınmış vesika ilştirilmesi muktazidir. Bu müddet zarfında vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye giremeyeceklerdir.
- 5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ihale günü olan 2-11-938 çarşamba günü saat 14 de kadar eksiltme komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (4317), (7483).

Telefon abonelerimizin nazarı dikkatine

İstanbul Telefon Direktörlüğünden:

3054 No lu, kanuna dayanan talimatname hükmüne göre telefon mar-kinlerinin ve teferriatının nakli münhasıran idaremize aid iken bazı abo-nelerin bu nakil işlerini bizzat yaptırarak görülmekte ve kanun hükmüne göre kendilerinden ceza alınmaktadır.

Cayri fennî bir şekilde yapılmadan mütevellid arızalar ve şu cezaen tediyeden zarar görmekte olan abonelerimizin idaremize haber vermeden telefonlarını nakletti memelerini kendi menfaatleri noktasından da ilân etmeği lüzumlu bulduk. (7477).

Üsküdar - Kadıköy ve havalisi

Halk Tramvayları

Türk Anonim Şirketinden

Cumhuriyetin

15 inci yıl dönümü münasebetile

TENZİLÂTLI TARİFE

Cumhuriyetin 15 inci yıldönümü münasebetile 25 birinciteşrin 1938 günü başla-mak ve 4 ikinciteşrin 1938 gününe kadar (dahil) devam etmek üzere tramvayların-mızda, mıntaka tevhide sure tiyle tenzilât yapılmış ve mıntakalar aşağıdaki şekli almıştır:

Hat sayısı	Hattın adı	Cumhuriyet Bayramı münasebetile 11 gün
1	Üsküdar — Kısıklı	1 — Üsküdar — Bağlarbaşı 2 — Bağlarbaşı — Kısıklı
12	Kadıköy — Üsküdar	1 — Kadıköy — İbrahimağa 2 — İbrahimağa — Karacaahmet 3 — Karacaahmet — Üsküdar
22	Kadıköy — Kısıklı	1 — Kadıköy — İbrahimağa 2 — İbrahimağa — Karacaahmet 3 — Karacaahmet — Bağlarbaşı 4 — Bağlarbaşı — Kısıklı
4	Kadıköy — Bostancı	1 — Kadıköy — Kızıltoprak 2 — Kızıltoprak — Erenköy 3 — Erenköy — Bostancı
6	Kadıköy — Fenerbahçe	1 — Kadıköy — Kızıltoprak 2 — Kızıltoprak — Fenerbahçe
8	Kadıköy — Gazhane	1 — Kadıköy — Gazhane
20	Kadıköy — Moda	1 — Kadıköy — Moda

Bu suretle, halen tatbik e dilen tarifeye nazaran, vasatî hesapla yüzde 24 nisbe-tinde tenzilât yapılmıştır.

İktisat Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemize elli lira ücretle bir daktilo alınacaktır. Makine ile çok iyi yazmak, almanca, fransızca, ingilizce dillerinden birini bir dereceye kadar ol-sun bilmek şarttır.

İsteklilerin her gün saat 10-12 arasında fakültemiz iktisat ve içtimaiyat enstitüsü kalemine müracaatları ilân olunur. (7665).

Dr. Hafız Cemal

Dahiliye mütehassısı. İstanbul
Divanyolu. No. 104, Tel: 22398